

ELS FOCOLARS CELEBREN 20 ANYS DE L'ECONOMIA DE COMUNIÓ

Economia fraterna i solidària

Servei Fotogràfic Focolars

El 1991, en una visita al Brasil, Chiara Lubich, fundadora dels Focolars, queda impressionada pel contrast entre les *favelas* i els gratacels. I constata que la comunió de béns que es practica al moviment dels Focolars no és suficient perquè es compleixi a les comunitats el que ens narren els Fets dels Apòstols: «Ningú no patia necessitat.» Com a resposta a aquesta realitat neix l'Economia de Comunió (EdC), que pretén transformar les estructures de l'empresa, proposant comportaments inspirats en la gratuïtat, la solidaritat i l'atenció als últims, respectant els valors autèntics de l'empresa i del mercat. **P 3-5**

Al servei de les persones

Ignasi Farreres, president del Centre d'Estudis Econòmics i Socials, ens ofereix una anàlisi interessant de l'EdC i assenyalava que «pretén posar l'economia al servei de l'home i no l'home al servei de l'economia».

Ha mort el P. Ignasi Salvat

El divendres 24 de juny ha mort a Barcelona el P. Ignasi Salvat, jesuïta, a l'edat de 80 anys. El P. Salvat era professor emèrit de Moral i Dret Canònic de la Facultat de Teologia de Catalunya i membre del Tribunal Eclesiàstic. Fou Provincial dels Jesuïtes de Catalunya i president de la Conferència de Provincials d'Europa. Fundador del centre d'estudis Cristianisme i Justícia, ha participat en nombroses institucions de l'Església i la societat catalana. **P 19**

JMJ 2011
MADRID

Camí de
la JMJ **P 10**

Immersió en l'espiritualitat de sant Ignasi

Procedents de vint països dels cinc continents, amb una presència molt destacada de representants de l'Àfrica i d'Àsia, trenta-sis persones vinculades a la Companyia de Jesús es van aplegar recentment a La Cova de Manresa per participar en el primer curs internacional en anglès que des d'aquest centre jesuïta s'ofereix sobre l'espiritualitat ignasiana. **P 21**

Estudi i culte de la Sagrada Família

El Centre Internacional de Documentació i Estudi sobre la Sagrada Família (Nazarenum) té l'objectiu d'«anunciar i difondre l'Evangeli de família que Jesús va viure i va proclamar des de Natzaret», explica el seu fundador i director, Josep M. Blanquet, s.f. S'hi recull nombrosa documentació (escrita, artística i devocional) sobre la vida, santedat i culte de la Sagrada Família. Nascut el 1987 a Barcelona, Nazarenum ha iniciat recentment una nova etapa. **P 24-25**

Al [CatCristEstiu] d'aquesta setmana

- I Reflexions de Josep M. Puigjaner sobre «La Bellesa, camí cap a Déu»
- II Entrevista a l'actor Joan Miquel Artigues

IV Ruta espiritual per les esglésies del Baix Llobregat

Editorial

Arrelats i edificats en Crist

El missatge de Benet XVI per a la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) 2011 explica el motiu d'haver escollit Madrid com a seu: «Europa ha de retrobar les seves arrels cristianes.» Els destinataris són els joves, tant els creients com els qui «vacil·len, dubten o no creuen». En cert sentit també la Jornada tindrà, doncs, un caire d'atri dels gentils de diàleg joïós entre els creients i no creients a la recerca d'objectius comuns. El Papa tot evocant la seva joventut recorda que «no volíem perdre'ns en la mediocritat d'una vida aburguesada». Recorda també —un record esfereïdor— que durant la dictadura nacionalsocialista i la guerra eren «presoners» del poder dominant i que «volíem sortir a fora per entrar en l'abundància de les possibilitats de l'ésser home». Una visió doncs profundament alliberadora del fet cristià que ha de ressonar en tots però especialment en els joves cristians que viuen en països on la fe encara és perseguida.

El Sant Pare en el seu missatge se centra en la qüestió de Déu, la gran qüestió del seu pontificat, i glossa el lema de la JMJ «Arrelats i edificats en Crist fermes en la fe» (cf. Col 2,7). Explica que «arrelar» per al profeta Jeremies vol dir tornar a posar la confiança en Déu; Joseph Ratzinger remetent-se altra vegada a la seva experiència personal, explica que tot i que ell ja de molt aviat va pensar en ésser sacerdot, després de la guerra va haver de «reconquerir aquesta certesa». És a dir que en tota vocació no n'hi ha prou amb dir que «sí» a Déu sinó que aquest «sí» cal renovar-lo en el decurs de la vida. En una bella reciprocitat, el Papa presenta la creu com el «sí» de Déu a l'ésser humà, l'expressió màxima del seu amor i la font de la qual brolla la vida eterna. Des d'aquesta perspectiva el Sant Pare convida els joves a escoltar Crist «com el vertader Amic amb el

qual compartir el camí de la vostra vida», a «respondre amb responsabilitat la crida de Déu per tal d'esdevenir adults en la fe». És a dir que Benet XVI recorda amb realisme que la joventut, una etapa important en ella mateixa, està cridada a la maduresa i a l'adulthood. Tot està emmarcat en la visió de la vida cristiana com un itinerari i en un viure tots els membres de l'Església la condició de deixebles, que fou el *leit motiv* de la Conferència Episcopal Llatinoamericana d' Aparecida (Brasil, 2007). Els agents de Pastoral de Joventut haurien de tenir ben present aquest horitzó per tal d'evitar una pastoral excessivament limitada a uns anys de la vida. La persona humana és una de sola i no es pot desconnectar de les etapes precedents ni de les subsegüents. L'encontre personal amb Jesucrist, l'adhesió personal a Déu i a la Veritat que ens ha revelat porta a «assolir una fe madura, sòlida, que no es fonamenta únicament en un sentiment religiós o en un vague record del catecisme de la infantesa», diu el Papa.

En l'era de la globalització el Sant Pare invita els joves «a ser testimonis d'esperança arreu del món» i suggereix en els moments de desànim a cercar «el suport» de l'Església. Un bon missatge, doncs, perquè tota la comunitat eclesial reflexioni en la ja propera JMJ de la qual *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel se'n fan i se'n faran ampli ressò.

TELÈFON PER ALS SUBSCRIPTORS

Hem obert un telèfon d'atenció perquè els subscriptors puguin notificar qualsevol incidència en la distribució del setmanari.

933 613 660

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Lluís Bertran, Agustí Codinach, Delfí Dalmau, Ignasi Farreres, Enric Frigola, Joan Guiteras, Elisabet Juanola, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Armando Pego, Josep M. Puigjaner, Francesc Raventós, Jesús Renau, Josep Rius-Camps, Sergi Rodríguez, Carlos Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Lluís Solà, Andreu Sotorra, Pere Tena, Francesc Torralba, Nora Vela, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 120 €

Gibraltar i Portugal: 120,1 €

Resta d'Europa: 195,10 €

Amèrica i Àfrica: 233,11 €

Àsia i Oceania: 311 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

Vint anys d'Economia de Comunió

El Brasil acull l'efemèride d'aquesta iniciativa creada pels Focolars

Rosa María Jané Chueca

Any 1991. Chiara Lubich, fundadora dels Focolars, visita el Brasil. Travessant la ciutat de São Paulo, les imatges que contempla Lubich la impressionen profundament: el contrast entre les *favelas* i els gratacels és brutal. Constatada que la comunió de béns que es practica en el moviment dels Focolars no és suficient perquè es compleixi en aquestes comunitats el que ens narren els Fets dels Apòstols: «Ningú no patia necessitat.» La realitat mostra que les necessitats són moltes i són superiors a les possibilitats...

Joan Pau II acaba de publicar l'encíclica *Centesimus annus*, amb motiu dels cent anys de la *Rerum novarum*, i Chiara Lubich arriba a la conclusió que cal fer alguna cosa per pal·liar la situació de pobresa i de misèria, i llença el projecte de l'Economia de Comunió (EdC): una economia humana i solidària, basada en la fraternitat. És el 29 de maig del 1991, una data per recordar...

Han transcorregut 20 anys d'ençà d'aquesta primera intuïció, i ja són gairebé 800 les empreses d'arreu del món que s'han adherit a l'EdC. Segons les darreres xifres, 145 d'aquestes empreses es troben al Brasil, 242 a Itàlia, i la resta repartides pels cinc continents, de diferents dimensions i diferents sectors com el farmacèutic, l'automoció, l'atenció a les persones grans o l'educació.

Per celebrar aquest aniversari, s'ha volgut tornar on tot va començar: el Brasil. Allí va tenir lloc el 29 de maig

Servei Fotogràfic Focolars

Chiara Lubich en la seva visita al Brasil el 1991.

una conferència titulada *La profecia es compleix: 20 anys d'Economia de Comunió*, en què van participar més de 1.700 empresaris, treballadors i estudiosos procedents de 37 països. En aquesta trobada es va fer balanç del camí recorregut, però també es va debatre sobre les perspectives per als pròxims anys. La conferència va ser precedida per l'assemblea internacional de l'EdC *Protagonistes avui d'una nova economia*, del 25 al 28 de maig.

L'Economia de Comunió pretén transformar les estructures de l'empresa, proposant comportaments inspirats en la gratuïtat, la solidaritat i l'atenció als últims, respectant els valors autèntics de l'empresa i del mercat.

La novetat de l'EdC és que els

empresaris que s'aboquen en aquest projecte es comprometen a posar en comunió els beneficis de l'empresa tenint en compte tres objectius: ajudar les persones en dificultat mitjançant la creació de nous llocs de feina i donant assistència a qüestions de primera necessitat (aliment, habitatge, salut, educació), sense oblidar l'ajuda perquè trobin una forma de vida digna; difondre la cultura del «donar» i de la reciprocitat, i invertir en el desenvolupament de l'empresa, orientant-la cap al bé comú.

La cultura del «donar»

Luigino Bruni, coordinador de la Comissió internacional de l'EdC, su-

bratlla que «s'està intentant sortir de la primera gran crisi de l'economia globalitzada. D'aquesta crisi ens arriba un missatge molt fort i clar: aquesta economia crea enorme riquesa, però també produeix nous costos. (...) El tema de la justícia social i la comunió esdevenen avui el tema dominant de la nova economia».

Per això, les persones implicades en l'EdC tenen com a marc de referència la cultura del «donar», en contraposició amb la cultura del «tenir». Una cultura que vol canviar comportaments econòmics, que considera els pobres en el mateix pla de dignitat, en un esperit de reciprocitat i comunió. Això no obstant, els membres de l'EdC no volen ser considerats una mena de filantrops o de persones que practiquen l'assistencialisme. Ni de bon tros. Per a ells, que conjunquen eficiència i fraternitat, la comunió és el principal, portada fins a les darreres conseqüències. Es tracta d'un «donar evangèlic», com assenyalen des de l'EdC: «Aquest "donar" s'obre a l'altre en el respecte de la seva dignitat i suscita també en l'àmbit de gestió de les empreses l'experiència del "doneu i se us donarà" evangèlic.»

En aquest projecte, els joves tenen molt a dir. En el congrés celebrat a São Paulo, disset joves d'arreu del planeta van llegir, cadascun en el seu idioma, el missatge que van elaborar, *De São Paulo al món*: «Que l'economia del 2031 sigui de comunió, per a nosaltres i per a tothom.»

També Maria Voce, presidenta dels Focolars, tenia un missatge per a l'ocasió: «L'EdC té la potencialitat de transformar des de dintre la vida econòmica, no només de les empreses, sinó també de les famílies, de les institucions financeres, de les polítiques econòmiques. L'EdC tindrà un nou impuls si té com a horitzó el món unit i és capaç de moure els cors, les accions, l'entusiasme de qui té l'exigència de grans ideals pels quals jugar-se la vida.»

L'EdC també dóna vida a un moviment de pensament en diàleg amb la cultura contemporània i amb l'economia civil, solidària i social, en l'àmbit local i internacional. Aquest projecte desperta un gran interès i ja són més de 300 les tesis presentades en diverses universitats del món.

Com assenyalava Maria Voce, «s'obre una nova estació de creativitat i de protagonisme de tothom i respondrem a la cita amb la història».

Quines són les línies per dirigir una empresa d'EdC?

- **Gestió i operacions internes:** els propietaris d'empreses que formen part de la EdC s'ajusten a un estil de vida de comunió com a valor fonamental de l'organització. Aquesta elecció impregna la forma en la qual les empreses d'EdC dirigeixen la gent i les operacions; aquest estil de vida influeix la forma amb què les empreses organitzen la producció i el servei, i infonen una sensibilitat especial a l'eficiència, a una presa de decisions participativa i a un esperit de treball en equip
- **Relacions externes:** les persones de l'EdC valoren i nodreixen les seves relacions entre ells, amb els clients, els proveïdors, socis i amb els qui treballen. Es troben formes de gaudir del treball en comú, i festejar les fites de cadascú així com a animar en els moments de dificultat. Presten especial atenció a les necessitats explícites i implícites dels clients, les empreses de l'EdC es comprometen a oferir una alta qualitat en productes i serveis a preus equitatius. Tots els qui treballen a l'empresa s'esforcen per construir i reforçar relacions honestes i simples amb els clients, proveïdors i amb la comunitat en la qual ells operen
- **Cultura i valors corporatius:** a l'EdC la forma en la qual es porten a terme les pràctiques comercials en cada moment de cada dia és més important que el nivell d'èxit financer que s'aconsegueix. S'anima cada persona a cada empresa d'EdC a adherir-se a valors universals com la veritat, el respecte, el perdó, l'equitat i la llibertat
- **Qualitat de vida i del medi ambient:** un dels principals objectius d'una empresa d'EdC es convertir-se en una veritable comunitat. Per aconseguir aquest objectiu tan

important, cada empresa organitza reunions periòdiques per reforçar la qualitat de les relacions interpersonals i contribuir a resoldre situacions difícils. Aquests esforços poden generar efectes positius en totes les persones que treballen a l'empresa, estimular la capacitat innovadora i incrementar la maduresa i la productivitat en l'empresa

- **Harmonia en l'ambient laboral:** cada empresa d'EdC adopta una estructura de gestió organitzativa per promoure el treball en grup, així com animar el creixement i la iniciativa personal. L'objectiu és crear un entorn de treball caracteritzat per una atmosfera tranquil·la i cordial, basada en el respecte, la confiança i la mútua estima

- **Desenvolupament professional i capacitat:** les empreses d'EdC segueixen creixent i establint un clima de suport mutu, confiança i respecte, on tots se senten lliures de compartir talents, idees i competències per al creixement professional dels col·legues, i per al progrés de l'empresa. Els propietaris adopten la selecció del personal i els criteris de planificació per al desenvolupament professional per la creació d'aquest clima

- **Comunicació:** la importància del capital relacional es considera primordial en una empresa d'EdC. És considerat com un bé fonamental en l'empresa, i es treballa per al desenvolupament de mètodes d'observació que en descriguin i quantifiquin el valor humà, econòmic i social. Un dels recursos primordials per al sosteniment d'aquestes relacions és una bona comunicació a l'interior de l'empresa i també amb aquells que hi entren en contacte

ESTAMPES - ROSARIS - PESSEBRES - OLIS - TRÍPTICS
- RETAULES - IMATGES RELIGIOSES - MEDALLES
- RESTAURACIONS - MIRALLS
- ICONES - ORFEBRERIA.

Boters 7 i 9
08002 Barcelona

Tel. 933 175 685
Fax 934 127 523

e-mail: info@articulosreligiosos.com
www.articulosreligiosos.com

«Volem promoure una cultura del “donar”,

Josep M. Amorós, representant català a l'assemblea d'EdC al Brasil

R. M. J.

Josep M. Amorós, economista, és cap de projectes a la Coca-Cola i coordinador del Grup de Gestió Empresarial de Barcelona d'Economia de Comunió. Ell ha estat l'únic representant català que ha participat en l'assemblea que s'ha celebrat al Brasil amb motiu dels 20 anys d'EdC. En aquesta entrevista, Amorós ens endinsa en l'ideari de l'Economia de Comunió i ens deixa un missatge: és possible una altra forma d'entendre l'economia, fent-la més humana i solidària.

En què es basa l'Economia de Comunió?

Es basa en una forma d'entendre l'economia i l'empresa. Té alguns aspectes vinculats a l'economia convencional, és a dir, és una economia que es mou dintre del marc de l'economia de mercat i, des d'aquest punt de vista, recull molts dels seus elements, com pot ser la lliure associació, que les empreses són amb ànim de lucre, que tenen una finalitat de produir béns i serveis... potser el que la diferencia són les finalitats. En aquest tipus d'empresa la persona i les relacions dintre de l'empresa són cabdals, des d'un punt de vista dels objectius de l'empresa. No són merament mitjans, sinó que és una finalitat mateixa de l'empresa. En aquest sentit, es té en compte la preservació de llocs de treball, la creació d'ocupació o la creació de riquesa amb finalitats socials. Són empreses que operen normalment en el mercat i que es mouen dintre de les regles de l'economia de l'empresa. Poden tenir diferents formes jurídiques: societats limitades, societats anònimes, cooperatives, associacions... però tenen una forma determinada d'entendre l'empresa. De fet, hi ha unes línies de l'Economia de Comunió que marquen unes pautes de com s'ha de dirigir aquest tipus d'empreses.

Quines característiques ha de tenir una empresa perquè sigui d'EdC?

Bàsicament són cinc criteris: un compromís per part de l'empresari de

començar un camí de comunió i proximitat amb la comissió local i amb el moviment local i internacional de l'EdC, no només a títol individual sinó com a expressió de la comunitat empresarial; compartir les finalitats i els propòsits del projecte; obertura a compartir els beneficis, quan són presents, segons les tres finalitats del projecte, que són: una ajuda concreta als pobres, la formació i capacitat professional, humana i espiritual, la reinversió en el propi negoci i la remuneració del capital; inspirar la direcció del negoci d'acord amb criteris de fraternitat, segons el document de línies per dirigir una empresa d'EdC, i, finalment, concebre i viure en relació amb persones en situacions de pobresa en un pla de dignitat, igualtat, respecte, reciprocitat, comunió.

L'espiritualitat és un aspecte que preveu l'EdC. Com es viu dintre de l'empresa?

L'espiritualitat és un aspecte que sempre es té en compte en una empresa d'EdC, d'una forma explícita o implícita. Qui viu una espiritualitat ferma també l'ha de mirar de compartir al seu voltant i proposar-la, d'alguna manera. Joan Pau II, en la *Novo millennio ineunte*, deia que cal proposar una espiritualitat de comunió i crear espais de comunió a les famílies, a les empreses, als diferents àmbits de relació social. Com pots portar l'espiritualitat dintre de l'àmbit de l'empresa? Hi ha instruments concrets que serveixen per portar aquesta espiritualitat com pot ser la comunicació d'experiències de vida, de situacions concretes de l'empresa que et fan actuar d'una manera o d'una altra. Aquesta espiritualitat es manifesta en la forma en la qual es comporta la gent dintre de l'empresa o en quins testimonis de fe o de vida hi ha dintre de l'empresa. Per viure aquesta espiritualitat dintre de l'empresa la primera cosa és que l'empresari ha de viure aquesta espiritualitat perquè si no, no la pot portar. Això és fonamental. D'on s'alimenta aquesta espiritualitat? S'alimenta de la seva vivència personal i també de la comunió amb els altres empresaris. Aquest és el principi: el testimoni. El segon punt és la capacitat o habilitat de l'empresari per portar

«En aquest tipus d'empresa la persona i les relacions dintre de l'empresa són cabdals»

«L'espiritualitat és un aspecte que sempre es té en compte en una empresa d'EdC»

aquesta espiritualitat a l'empresa, com una proposta. Aquí entra la creativitat de cadascú... és important que hi hagi almenys dues persones dintre de l'empresa que tracten de viure aquesta espiritualitat perquè és una manera d'assegurar la presència de Jesús, és el que podríem anomenar «cèl·lules d'ambient». Compaginar espiritualitat i empresa té les seves oportunitats i els seus riscos. Que tu visquis una espiritualitat determinada no t'ha de fer perdre el rol que tu tens dintre de l'empresa. No som un grup de gent «maca» que intenta fer alguna cosa per als altres, uns somiadors... perquè l'empresa està per treballar, per produir rendiments i això no ho podem perdre de vista. La finalitat és la persona, la dignitat de la persona, el valor del treball.

Proposeu, doncs, un estil de vida diferent?

És una cultura, aquesta de l'EdC, que es contraposa a la cultura del tenir o del consumisme. És també un estil de vida, és una manera d'entendre la vida per part dels empresaris. És a dir, que hi hagi una coherència entre el que tractes d'aplicar en la teva empresa i en la teva vida personal. Es tracta de promoure una cultura del «donar», contraposada a la cultura del «tenir». Aquesta cultura s'expressa tant dintre de l'empresa com fora.

Cal, per tant, un canvi de mentalitat en l'empresari i en el treballador...

Hi ha una part de la formació dels treballadors dedicada a aquesta cultura. El primer que ha de tenir una coherència és l'empresari i, per això, és molt important que hi hagi eines per ajudar que aquesta cultura sigui una realitat. Volem evitar la solitud de l'empresari perquè l'EdC no és l'economia d'empresaris herois o d'empresaris sols... volem fomentar la comunió, fer junts una experiència i un recorregut, que es va concretant cada cop més en associacions locals i nacionals. Aquí, a l'Estat espanyol, hi ha l'Associació per a una Economia de Comunió que aplega empresaris, treballadors, estudiosos... es busquen eines com aquesta.

Quin balanç fa de l'assemblea celebrada al Brasil?

Potser ha aportat que aquesta proposta, que ja està més consolidada al si dels Focolars, es llanci a tothom. Sobretot arran de l'encíclica de Benet XVI, *Caritas in veritate*, que anomena l'economia de comunió com una tercera via en contraposició al capitalisme i al comunisme, de cara a una economia més humana i solidària. De fet, una de les finalitats del Jubileu del 2000, com deia Joan Pau II, era el sorgiment d'un nou corrent inspirat des del cristianisme que ajudés a fer una economia més humana i més sostenible. L'experiència és encara limitada, des del punt de vista de les xifres, però s'estan madurant cada cop més les aplicacions pràctiques d'aquest projecte tant des del punt de vista de l'empresa com des del punt de vista de la forma d'ajudar les persones en situació de necessitat. Cada cop es tendeix més a evitar situacions de dependència dels ajuts i a cercar una corresponsabilitat més gran o a cercar projectes que creïn llocs de treball. Cada cop es busquen formes més innovadores d'entendre la cooperació, perquè no sigui només donar diners, sinó involucrar-nos per part de l'empresa i dels professionals per tirar endavant un projecte, que no sigui un simple assistencialisme. En aquesta assemblea també s'ha comptat amb el testimoni de treballadors, no només d'empresaris, perquè cada cop més s'involucrin en el projecte.

S'ha mirat al passat, però també al futur?

Hem intentat, sobretot, anar a les grans preguntes de l'inici de l'EdC. La finalitat de l'espiritualitat dels Focolars és la unitat, «que tots siguin u, Pare, com tu i jo som u», que en un llenguatge laic seria parlar d'un món unit. Chiara Lubich va proposar, d'alguna manera, recuperar l'origen dels primers cristians, que ho tenien tot en comú, que no hi hagi necessitats en les comunitats... i ho va voler proposar a un nivell molt ampli. Després de 20 anys, veiem que en aquest projecte, cada cop més, els motors seran els països en via de desenvolupament.

Quins són els reptes?

L'EdC s'ha desenvolupat molt en l'àmbit dels Focolars i cada cop més estan entrant altres persones que se senten interpel·lades per aquest missatge i per aquesta forma de fer i que

AMICS DE MOZART

CONCERT

“Toc de Castanyoles”

a càrrec de les concertistes

CONSOL GRAU

MONTSERRAT CARLES

Interpretaran obres de
Vivaldi, Bach, Scarlatti, Albéniz, Falla,
Ellington, Theodorakis

Diumenge, 17 de juliol de 2011, a les 19:00 hores

Teatre del Cercle Catòlic de Gràcia
Santa Magdalena, 12-14 (Pl. Trilla) - Barcelona

Preu entrada: 5,00 € - de franc per AMB
Socis del “Cercle” i del “Col·legi de Farmacèutics” 3,00 €
Per a més informació trucar al 610 465 913

contraposada a la cultura del “tenir”»

no són pròpiament de la comunitat originària. I més, a partir de l'encíclica *Caritas in veritate*, hi ha hagut un interès creixent per les alternatives des d'una visió cristiana per concretar un nou model d'economia i d'empresa que sigui realitzable, factible... Una de les coses que ens va dir el cardenal de São Paulo quan ens va venir a visitar és que tinguéssim coratge per anunciar l'Economia de Comunió, que no ens quedés dins del nostre cercle. Un altre dels reptes és el tema de com orientar les ajudes, potser a través de microcrèdits o microprojectes... això s'està fent amb molt d'èxit a les Filipines. A nivell cultural s'anirà definint també aquest projecte, que ja s'ensenya en algunes universitats... també s'està fomentant molt els emprenedors, per això una línia molt important de futur són els joves i la seva formació. Tenim un programa d'estades temporals a empreses d'EdC, just quan acaben els estudis, per conèixer com funcionen. Jo mateix vaig fer aquesta experiència a Itàlia durant mig any i vaig poder conèixer com es treballava, com funcionava, i introduir-me en aquest món. La vessant cultural serà un altre aspecte a treballar, fomentar el diàleg amb els corrents de pensament, amb els corrents econòmics actuals...

Quanta dosi d'utopia té l'EdC?

Molta gent pot pensar que aquest

projecte és una cosa utòpica. Jo convidaria a fer un salt en el buit, a fer l'exercici de veure que l'empresa i la vida es pot viure des d'uns altres paràmetres sense anar en contra de l'empresa. Són empreses que operen amb total transparència, amb normalitat dintre del mercat, sovint estan marcades com a referents dins del seu àmbit local. Són empreses que no viuen una realitat aliena a les problemàtiques d'ocupació, de realitats laborals, de gestió empresarial, de crisi... però tenen altres eines a l'hora d'afrontar i resoldre problemes concrets. I que també inclou que et pots equivocar o no fer les coses de manera encertada. Coneixent experiències concretes és com es coneix l'EdC, coneixent el rostre d'empresaris que tiren endavant aquesta economia.

Ara és un bon moment per donar a conèixer la vostra proposta?

Jo crec que vivim uns temps de canvis i quan la crisi és molt gran és quan et

plantejes que certes «bogeries» no ho són tant. I que certes coses convencionals potser no donen bons resultats. Cal sempre actualitzar les respostes a la realitat social. El missatge de l'EdC ja té vint anys i serveix ara com llavors. El repte és que d'aquí a vint anys continuï servint. EdC proposa actuar, ser actiu... i té una mirada de realisme positiu envers alguns aspectes de l'economia i el mercat. Des de l'empresa es pot fer molt de servei i portar molt de benefici a la gent. Tant de bo siguem

capaços de donar respostes concretes des de diferents àmbits! Som cridats a repensar quins paràmetres d'un model sostenible volem i necessitem per a la nostra societat. L'EdC és una resposta concreta, però no m'atreviria a dir que és «la» resposta. En aquests moments es percep una necessitat de canvi, però també són moments per cridar al protagonisme de tots. Què està a les meves mans per aconseguir aquest canvi? Aquesta és la gran crida d'aquesta situació que estem vivint i el gran canvi que pot arribar segons la resposta que donem, una resposta que alhora és individual i col·lectiva.

Quina és la realitat de l'EdC a Catalunya?

Catalunya té un teixit empresarial important. On podria incidir força l'EdC, i que no ho fa prou, és en l'empresa familiar. Probablement a Catalunya és poc coneguda l'EdC. Sí que és cert que hi ha un grup que es reuneix regularment i que és el Grup de Gestió Empresarial (grupdegestio@focolars.org) i que aplega empresaris o gent del món de la gestió on es discuteixen, es tracten, es comparteixen experiències al voltant de l'EdC. Les potencialitats són moltes però encara queda molt recorregut per fer per adaptar el missatge al teixit empresarial d'aquí, un missatge que sigui motivador i engrescador per a l'empresa catalana.

Anàlisis

Reflexions sobre l'Economia de Comunió

Ignasi Farreres

President del Centre d'Estudis Econòmics i Socials

Emetre criteri sobre l'Economia de Comunió (EdC) des del nostre país és un xic aventurat ja que és un model de funcionament econòmic d'algunes empreses, molt poc introduït tant a Catalunya com Espanya, cosa que no ens permet una anàlisi crítica contrastada amb experiències pròpies.

Crec que l'encertem si afirmem que l'EdC pretén posar l'economia al servei de l'home i no l'home al servei de l'economia. Hi ha altres models d'empresa (cooperatives, mútues i, en general, el tercer sector) que també fan seva l'expressió anterior. Potser l'element més distintiu de l'EdC sigui que està inspirada i amarada de la «cultura del donar», en contraposició a la «cultura del tenir», com correspon a l'esperit caritatiu i solidari que li va infondre la seva fundadora, Chiara Lubich.

On rau, doncs, la seva novetat? L'EdC neix d'una espiritualitat de comunió. Es recolza en la força de la cultura del donar per canviar els comportaments econòmics. No considera els pobres principalment com un problema sinó com un recurs valuós per al bé comú. El pilar operatiu són les empreses adscrites al projecte, que decideixen posar en comú els seus beneficis repartint-los d'acord amb determinades finalitats

socials.

L'EdC no té com a finalitat la maximització del guany econòmic, sinó que és un projecte amb la finalitat de construir i mostrar una societat humana en la qual no hi hagi cap pobre ni menesterós.

Un element característic de l'EdC és que dona vida a parcs empresarials dins de les Ciutadelles del Moviment dels Focolars. Aquestes empreses no pretenen ser una nova forma d'empresa, alternativa a les que ja existeixen, més aviat pretenen transformar des de dintre les estructures normals d'una empresa, dirigint totes les relacions intra i extraempresarials a la llum d'un estil de vida de comunió i sempre respectant plenament els valors autèntics de l'empresa i del mercat.

Com tot moviment recent, l'EdC ha anat evolucionant en els 20 anys d'existència. Així, l'any 2007 van actualitzar les directrius per a les empreses adherides. Alguns dels enunciats diuen que sense deixar d'atendre la natural satisfacció de les necessitats pròpies i alienes, la seva acció econòmica s'orienta al respecte constant i al valor de la dignitat de totes les persones involucrades en la vida de l'empresa, siguin treballadors, clients, proveedors o inversors. El projecte veu amb el mateix respecte i valor la relació amb la societat civil i les seves diferents institucions i també amb el medi ambient. En aquesta afirmació veiem un intent d'identificació amb la Responsabilitat Social de l'Empresa que tanta actualitat ha agafat en els darrers anys.

El professor de l'IESE Antonio Argan-

doña, comentant el llibre de Lorna Gold *Nous horitzons financers. L'emergència d'una Economia de Comunió*, es pregunta sobre si l'EdC representa una alternativa al model capitalista d'empresa.

Ens parla que és en l'antropologia on es posa de manifest el contrast entre l'*Homo donator* i l'*Homo economicus*, basat en el supòsit que els agents racionals actuen sols moguts per l'interès propi i que si el Moviment Focolar pot arribar a aquella antropologia capaç de sostenir una ciència econòmica alternativa, ho fa a partir d'una espiritualitat i d'una experiència religiosa.

També ens explica que hi ha una interessant narrativa de la pràctica de les empreses de l'EdC durant aquests 20 anys. Es pregunta: «Aquests casos podran servir per formalitzar el model d'empresa de l'EdC?» Primer va ser la vida, l'experiència empresarial; ara falta elaborar la teoria. Per tant continua preguntant-se: «Existeix un model empresarial propi de les EdC?» Li sembla que sí, ja que es constata que els seus propietaris i directius tenen motivacions diferents de les de les empreses convencionals, cerquen altres resultats, entenen d'una altra manera les seves responsabilitats, defineixen també d'una altra manera les variables rellevants...

És un model únic? No, perquè l'antropologia en què es basa és compartida per altres empreses (entitats sense ànim de lucre, cooperatives, associacions, fundacions). I aclareix que no tindria sentit copiar l'EdC com un conjunt de receptes, sense tenir en compte l'ànima

que les motiva. I això sembla aplicar-se també a alguns dels problemes amb els quals es troben els directius de les empreses de l'EdC, per exemple la transició d'un compromís personal a un model universal.

Intentarem fer un resum al nostre parer de l'EdC avui:

- és un mètode de funcionament econòmic molt jove que caldrà veure com evoluciona i respon davant dels nous reptes (globalització, preeminència dels poders econòmics sobre els polítics, països emergents amb desenvolupament molt desequilibrat socialment, etc.). I, especialment, com arrela i s'articula a Catalunya i Espanya
- té una clara inspiració de caire religiós i solidari, materialitzat en la «cultura del donar»
- caldrà veure com compagina en la seva vocació d'universalitat, l'aparent antinomia entre l'*Homo economicus* i l'*Homo donator*
- també caldrà veure quines sinergies s'estableixen entre l'EdC i institucions o empreses econòmiques de caire laic que tenen finalitats semblants de solidaritat i ajuda als més febles, com són les cooperatives, el tercer sector social, les empreses d'inserció, la banca ètica i que ja avui estan submergides i obrint-se pas en un món dominat per empreses de caràcter purament mercantil
- també caldrà que es posicionin respecte dels recents moviments per implantar l'ètica empresarial i la Responsabilitat Social Empresarial o Corporativa.

Programació 2011

Club⁺amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Pelegrinatges a Terra Santa

Del 22 al 29 d'agost

Del 5 al 12 de desembre

SANTUARIS DEL BÀLTIC

Estònia, Letònia i Lituània

4 a l'11
de juliol

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica **relitur** viatges GC 1045 D

RUTA DE LA SEDA

Samarkanda i els tresors d'Uzbekistan

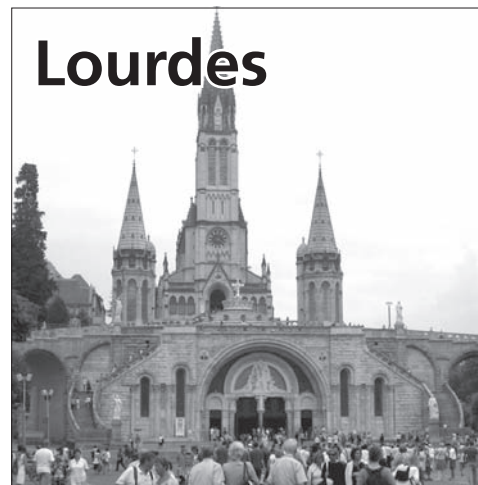
18 al 26
d'octubre

Ruta de Sant Ignasi

12 al 18 de setembre

Lourdes

14 al 16 d'octubre

Expedició cultural

Etiòpia

CRISTIANISME ETÍOP

(Celebració de l'Epifania-TIMKAT-a
la Jerusalem africana-LALIBELA)

Acompanyats de professor conferenciant des de Barcelona, en aquest viatge aprofundirem en les tradicions i història dels cristians d'Etiòpia i participarem de la celebració del Timkat o Epifania —commemoració del baptisme de Jesús per Sant Joan Baptista al riu Jordà—, i ho farem a Lalibela, un dels grans centres de pelegrinatge.

Del 13 al 24 de gener 2012

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

El Papa convida a entrar en la lògica del gra de blat

Presideix la celebració del Corpus Christi

Zenit
Ciutat del Vaticà

En el cristianisme no hi ha «res màgic», sinó que tot passa per la humilitat i la paciència, va subratllar el Papa i va convidar els cristians a entrar en la lògica del gra de blat, «que es desfà per donar la vida». El Pontífex va presidir a la basílica romana de Sant Joan del Laterà l'eucaristia amb motiu de la festa del Corpus Christi, i va recordar en la seva homilia que aquesta solemnitat «és inseparable de la del Dijous Sant, quan celebrem solemnement la institució de l'Eucaristia».

«Mentre que el Dijous Sant es reviu el misteri de Crist que s'ofereix a nosaltres en el pa partit o el vi vessat, avui, en la celebració del *Corpus Domini*, aquest misteri s'ofereix a l'adoració i a la meditació del Poble de Déu, i el Santíssim Sagrament és portat en processó pels carrers de les ciutats i dels pobles, per manifestar que Crist ressuscitat camina enmig nostre i ens guia cap al Regne del Cel.» «El que Jesús ens ha donat en la intimitat del Cenacle, avui ho manifestem obertament, perquè l'amor de Crist no està reservat a uns quants, sinó que està destinat a tothom», va afegir.

El Papa va voler reprendre el que va afirmar a la missa *in Caena Domini* del Dijous Sant Passat, quan va subratllar que a l'Eucaristia té lloc la transformació dels dons d'aquesta terra dirigida a transformar la vida i el món. «Tot parteix, es podria dir, del cor de Crist, que a l'Últim Sopar, a la vetlla de la seva passió, va agrair i va lloar Déu i, d'aquesta manera, amb la potència del seu amor, va transformar el sentit de la mort a la qual s'enfrontaria», va indicar.

El fet que el Sagrament hagi assumit el nom d'«Eucaristia» (acció de gràcies) expressa precisament «que la transformació de la substància del pa i del vi en

«Allò que Jesús ens ha donat en la intimitat del Cenacle, avui ho manifestem obertament»

el Cos i Sang de Crist és fruit del do que Crist ha fet d'ell mateix, do d'un Amor més fort que la mort, amor diví que l'ha fet ressuscitar d'entre els morts». «Aquesta és la raó per la qual l'Eucaristia és aliment de vida eterna, pa de la vida», va observar Benet XVI. «Del cor de Crist, des de la seva "pregària eucarística" fins a la vetlla de la passió, hi ha aquest dinamisme que transforma la realitat en les seves dimensions còsmiques, humanes i històriques.»

El Papa va subratllar que aquesta transformació «és possible gràcies a una comunió més forta que la divisió, la comunió de Déu mateix». Per això, va observar, «és molt bella i eloqüent l'expressió "rebren la comunió" referida

al fet de menjar el Pa eucarístic», perquè «quan fem aquest acte, entrem en comunió amb la vida mateixa de Jesús, en el dinamisme d'aquesta vida que es dona a nosaltres i per nosaltres». En el cas de l'Eucaristia, no som nosaltres els qui assimilem el Pa que se'ns dona, sinó que aquest «ens assimila a si mateix, així esdevenim, d'acord amb Jesucrist, membres del seu cos, una sola cosa amb Ell». Es tracta d'un «pas decisiu», ja que Crist «ens transforma a si mateix, la nostra individualitat, en aquesta trobada, s'obre, alliberada del seu egocentrisme i inscrita en la persona de Jesús, que al seu torn està immers en la comunió trinitària».

A l'Eucaristia Crist «ens implica en la seva obra de redempció, i ens fa capaços, per la gràcia de l'Esperit Sant, de viure segons la mateixa lògica de donació, com a llavors de gra units a Ell i en Ell», va explicar el Pontífex. D'aquí prové, va subratllar el Papa, «la nostra especial responsabilitat de cristians en la construcció d'una societat solidària, justa i fraterna», tot ressaltant que els sants compromesos en el fet social van ser grans «ànimes eucarístiques».

L'Eucaristia, antídoto contra l'individualisme

Sense l'Eucaristia, l'Església no existiria, va subratllar Benet XVI en introduir el rés de l'Àngelus. «L'Eucaristia és com el cor latent que dona vida a tot el cos místic de l'Església: un organisme social basat totalment en el lligam espiritual però concret amb Crist», va afirmar, i va insistir que «sense l'Eucaristia, l'Església senzillament no existiria». «L'Eucaristia és, de fet, la que fa d'una comunitat humana un misteri de comunió, capaç de portar Déu al món i el món a Déu.»

El Papa va explicar que l'Eucaristia, «en una cultura cada cop més individualista, com ho és aquella en què estem immersos a les societats occidentals, i que tendeix a difondre's arreu del món, constitueix una mena d'«antídoto». El buit produït per la falsa llibertat pot ser «molt perillós» i, davant d'això, «la comunió amb el Cos de Crist és fàrmac de la intel·ligència i de la voluntat, per tornar a trobar el gust de la veritat i del bé comú».

L'Eucaristia «actua en la ment i en el cor dels creients i hi sembla contínuament la lògica de la comunió, del servei, del compartir, tot plegat, la lògica de l'Evangeli». El «nou estil de vida» que ja mostraven les primeres comunitats, vivint «en germanor» i posant «en comú els seus béns, perquè ningú no fos indigent», brollava «de l'Eucaristia, és a dir, de Crist ressuscitat, realment present enmig dels seus deixebles i operant amb la força de l'Esperit Sant».

Anàlisi

Del cor de l'Església al cor dels cristians

Sergi Rodríguez
Director del Secretariat de Pastoral Gitana
Arquebisbat de Barcelona

Van ser rebuts a Pomezia, prop de Roma, l'any 1965 per Pau VI. I a la plaça de Sant Pere, el 1997, pel beat Joan Pau II. Ha calgut arribar fins l'any 2011 per traspasar la columnata de Bernini —que simbòlicament abraça el visitant— i accedir a l'aula Nervi, on han estat rebuts per Benet XVI. Era el primer cop que el Sant Pare dedicava una audiència pública exclusivament als gitanos. Es tracta d'un fet poc usual, tot i el 75è aniversari del martiri del beat gitano Ceferí Giménez i el 150è del seu naixement, perquè les audiències monogràfiques estan sent poques en aquest pontificat.

Benet XVI és un Pontífex de pocs gestos, però molt significatius. I els gitanos es troben en un moment clau de la seva història. La Unió Europea va aprovar el cap de setmana de Sant Joan la seva Estratègia Única per a la Inclusió Gitana, que ha

fixat la data del 2020 per a la plena incorporació dels gitanos a tots els àmbits socials. Però, paral·lelament, són molts els països d'Europa on han estat la vàlvula d'escapament de les tensions derivades de la crisi econòmica.

Aquesta dinàmica de canvi està comportant un procés de discerniment col·lectiu sobre el sentit de la identitat gitana. Viure com fins ara, de forma segregada i endogàmica alhora, ja no serà possible. Tampoc ho serà mantenir les ocupacions tradicionals, que ja no funcionen en una economia molt competitiva. Caldrà, doncs, una lúcida diferenciació entre cultura i costums per separar el moll de l'ós de la gitanitat d'allò que el temps i la marginalitat hi han afegit.

I, si suprimim tot això, el que resta és una cultura plena de valors. En una Europa que aposta per l'individualisme, els gitanos ho fan per la família; davant de la indiferència contraposen la solidaritat; enfront de la cultura de la mort n'ofereixen una de vida; el seu acompanyament incondicional és una alternativa a la falta de dedicació als infants i grans; creuen en la relació harmònica amb la natura abans

que en l'ús insostenible dels recursos; i davant d'una lectura material de la realitat els gitanos en fan una de simbòlica, sempre oberta al transcendent.

La vida del Pelé, beatificat ara fa 15 anys, és una crida a viure segons aquesta proposta axiològica. D'aquí que Benet XVI hagi destacat dels gitanos que «no han aspirat a posseir terres o dominar altres pobles», per la qual cosa «ens recordeu que aquí no tenim una ciutat permanent, sinó que caminem a la recerca de la futura» (Hb 13,14), tot animant-los a «custodiar la dignitat i el valor de les vostres famílies, petites Esglésies domèstiques, per tal que siguin veritables escoles d'humanitat».

Només una setmana més tard, a San Marino, Benet XVI alertava que «Europa es troba en un dels moments més decisius de la seva història», precisament perquè està assumint com a valors tot allò que es contraposa a la cultura gitana. Els gitanos han estat sempre en el cor de l'Església. Però ara el Papa ens anima a posar-los al nostre cor i, alhora que els ajudem en allò material, a deixar-nos enriquir per la seva proposta de valors. Tots hi sortirem guanyant.

San Marino

Benet XVI: «La riquesa de l'home és la fe»

Visita apostòlica del Papa a la república de San Marino

AICA

San Marino

En la solemnitat de la Santíssima Trinitat Benet XVI va fer una breu i intensa visita pastoral a la diòcesi italiana de San Marino-Montefeltro. El lema escollit per rebre el Papa va ser «Senyor, augmenteu-nos la fe».

El Pontífex va presidir la concelebració eucarística, en la qual van participar 20.000 persones a l'estadi olímpic de Serravalle. A l'homilia va destacar que «la riquesa de l'home és la fe, i no pas les seves capacitats personals ni socials; substituir la fe i els valors cristians per presumptes riqueses du al fracàs de la recerca del bé i a experiències com ara les nombroses crisis familiars agreujades per la fragilitat espiritual dels cònjuges i les dificultats en la formació dels joves». Després d'agrair als habitants de San Marino la seva cordialitat i afecte, el Papa va valorar la seva «absoluta fidelitat al Bisbe de Roma», la seva atenció a la tradició de l'Església oriental i la seva profunda devoció a la Mare de Déu.

Va assenyalar que «la millor manera d'apreciar una "herència" és conrear-la i enriquir-la». «Avui, aquesta missió

s'ha d'enfrontar a profundes i ràpides transformacions culturals, socials i polítiques, que han determinat orientacions noves i han modificat la mentalitat, costums i la sensibilitat», va explicar. «Tampoc aquí no falten dificultats i obstacles, a causa sobretot de models hedonistes que ofusquen la ment i amenacen d'anul·lar tota moralitat.»

«S'ha començat a substituir la fe i els valors cristians per presumptes riqueses, que es revelen, al final, inconsistents i incapaces de sostenir la gran promesa del que és veritable, del bé, de la bellesa i de la justícia que durant segles els vostres avantpassats han identificat amb l'experiència de la fe», va prosseguir Benet XVI. En la seva homilia,

el Pontífex també es va referir a la solemnitat de la Santíssima Trinitat: «La litúrgia d'avui ens fa posar l'atenció en la realitat d'amor continguda en aquest primer i suprem misteri de la nostra fe. El Pare, el Fill i l'Esperit Sant són un, perquè Déu és amor.» «Nosaltres tenim un Déu que renuncia a destruir el pecador i que vol manifestar el seu amor encara de manera més profunda i sorprenent davant del pecador per oferir sempre la possibilitat de la conversió i del perdó», va subratllar. I va concretar: «Al món hi ha egoisme, maldat, i Déu podria venir per jutjar el món, per destruir el mal, per castigar aquells que obren a les tenebres.» «En canvi, Ell mostra que estima el món, que estima l'home, tot i el seu pecat, i envia el més preciós que té: el seu Fill unigènit. I no només l'envia sinó que el dona al món.»

En acabar la missa i introduir el rés de l'Àngelus, el Papa va advocar pels refugiats instant a tothom a rebre'ls fins que puguin tornar als seus països, va convidar «les autoritats civils i tota persona de bona voluntat a garantir l'acollida i unes condicions de vida dignes als refugiats, tot esperant que puguin tornar a la pàtria lliurement i amb seguretat».

Trobada amb els joves

En el seu discurs als joves de San Marino, el Papa va ressaltar que només en Crist es troben les respostes fonamentals de la vida, del cor humà que sempre té fam d'infinit. El Pontífex va reflexionar sobre la paràbola del jove ric que pregunta al Senyor «"Mestre bo, què haig de fer per posseir la vida eterna?" Potser avui no ho diríem així, però el sentit de la pregunta és precisament: què he de fer, com he de viure per viure de veritat, per trobar la vida?».

Benet XVI va convidar els joves a plantejar-se «les preguntes fonamentals sobre el sentit i el valor de la vida. No us quedeu en les respostes parcials i immediates, sens dubte més fàcils i més còmodes, que puguin proporcionar un moment de felicitat, d'exaltació, d'embraguesa, però que no us porten a la veritable alegria de viure». «Apreneu, per tant, a reflexionar, a llegir d'una manera no superficial, sinó en profunditat, la vostra experiència humana:

descobrireu amb astorament i alegria, que el vostre cor és una finestra oberta a l'infinit!», va exhortar. «L'home, també a l'era del progrés científic i tecnològic, continua sent un ésser que vol alguna cosa més que la comoditat i el benestar; és un ésser obert a tota la veritat de la seva existència, que no es pot aturar en les coses materials, sinó que s'obre a un horitzó molt més ampli.»

El Papa va alertar els joves del risc de «quedar-se tancats en el món de les coses, de la immediatesa, del que és relatiu, del que és útil, i perdre la sensibilitat per la nostra dimensió espiritual. No es tracta en absolut de menysprear l'ús de la raó o de rebutjar el progrés científic, al contrari, es tracta més aviat d'entendre que cadascun de nosaltres no està fet només d'una dimensió "horitzontal", sinó que també en té una de "vertical"».

Benet XVI va ressaltar que «en Crist podeu tro-

bar les respostes a les preguntes que acompanyen el vostre camí, no d'una manera superficial, fàcil, sinó amb Jesús. La trobada amb Crist no es resol en l'adhesió a una doctrina, a una filosofia, sinó que el que Ell us proposa és compartir la seva mateixa vida i així aprendre a viure, aprendre què és l'home, què sóc jo». Va animar els joves a «no tenir por d'enfrontar-se a les situacions difícils, moments de crisi, proves de la vida, perquè el Senyor us acompanya, és amb vosaltres!». «Us animo a créixer en l'amistat amb Ell a través de la lectura freqüent de l'Evangeli i de tota la Sagrada Escripura, la participació fidel en l'Eucaristia com una trobada personal amb Crist, el compromís dins de la comunitat eclesial, el camí amb un guia espiritual vàlid.»

Finalment, el Papa va proposar als joves deixar que «el misteri de Crist il·lumini tota la vostra persona. Llavors, podreu dur als diferents ambients aquella novetat que pot canviar les relacions, les institucions, les estructures, per construir un món més just i solidari, animat per la recerca del bé comú».

El Papa demana a les autoritats protegir vida i família

ACI / San Marino

En reunir-se amb les autoritats de la República de San Marino, el Papa els va animar a promoure i protegir la vida, des de la concepció fins a la mort natural, i la família, constituïda sobre el matrimoni entre un home i una dona. En el seu discurs als membres del govern, del congrés i del cos diplomàtic acreditat, el Bisbe de Roma va assenyalar que «l'Església, respectuosa de la legítima autonomia de què el poder civil ha de gaudir, col·labora amb ell al servei de l'ésser humà en la defensa dels seus drets fonamentals».

Seguidament va ressaltar que «en el context actual la institució familiar es

posa en entredit, gairebé en un intent d'ignorar el seu valor irrenunciable. Els que en pateixen les conseqüències són els sectors més febles, especialment les generacions joves, més vulnerables i per això més fàcilment exposades a la desorientació, a l'automarginació i a l'esclavitud de les dependències». «A vegades les institucions educatives no aconsegueixen donar als joves respostes adequades i si a aquests els manca el suport de la família, sovint troben obstacles per incorporar-se al teixit social.»

El Papa es va referir als orígens de la comunitat que fa 17 segles es va formar al voltant del diaca Marí, gran predicador de l'Evangeli, i va subratllar com al llarg de la història els habitants

de la república que du el nom del sant han estat «sempre fidels als valors de la fe cristiana, ancorant-hi sòlidament la convivència pacífica, seguint criteris de democràcia i de solidaritat». Va elogiar l'afecció dels habitants de San Marino a aquest «patrimoni de valors» i els va exhortar a «conservar-lo i valorar-lo, perquè es troba a la base de la vostra identitat més profunda, una identitat que demana (...) ser assumida en la plenitud».

El Pontífex també va parlar de la crisi econòmica que afecta San Marino, després dels anys de prosperitat gràcies al comerç i al turisme, i va esmentar la qüestió dels treballadors fronterers, auspiciant que es resolguin els seus problemes, «tenint en compte el dret

al treball i la tutela de les famílies». La situació actual «du a replantejar-se el camí i es converteix en ocasió de discerniment. Fa que la societat senti l'exigència d'afrontar els problemes amb valentia i responsabilitat, amb generositat i dedicació, recordant l'amor a la llibertat que distingeix el vostre poble». Benet XVI va recordar a les autoritats que els correspon «la tasca de constituir la ciutat terrenal en l'autonomia deguda i en el respecte d'aquests principis humans i espirituals als quals cada ciutadà està cridat a adherir-se amb tota la responsabilitat de la seva consciència personal; i, al mateix temps, el deure de continuar treballant per construir una comunitat fundada en valors compartits».

Madrid

Els bisbes adverteixen del projecte de llei sobre el final de la vida

La Comissió Permanent de la CEE celebra la seva CCXX reunió

SIC
Madrid

La Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) va celebrar la seva CCXX reunió del 21 al 22 de juny.

Els bisbes van estudiar el projecte de llei reguladora dels drets de la persona davant del procés final de la vida i van aprovar una àmplia declaració. En el text, titulat *Declaració amb motiu del Projecte de Llei Reguladora dels drets de la persona davant del procés final de la vida*, els bisbes recorden les nombroses ocasions en què la CEE ha fet sentir la seva veu per anunciar l'Evangeli de la vida, segons el qual «la vida de cada persona és sagrada, també quan és feble, sofrent o es troba al final del seu temps a la terra» i que «les lleis han de protegir-ne sempre la dignitat i garantir-ne la cura».

En la declaració es reconeix la intenció lloable del projecte que, segons s'explicita en el mateix text legal, és protegir la dignitat de la persona al final de la vida sense despenalitzar l'eutanàsia. Això no obstant, els bisbes assenyalen que «una concepció de l'autonomia de la persona, com a pràcticament absoluta, i el pes que se li dóna a aquesta autonomia en el desenvolupament de la llei acaben per desvirtuar la intenció declarada i per sobrepassar el límit proposat de no donar

cabuda a l'eutanàsia». El mateix concepte de dignitat humana queda negativament afectat, «atès que sembla sostenir-se implícitament que una vida humana podria no tenir dignitat tutelable en el moment en què així ho disposés autònomament la part interessada i fins i tot eventualment un tercer».

El text aprovat pels bisbes assenjala també que el projecte de llei fa servir una definició reductiva del concepte d'eutanàsia, amb la qual es deixa la porta oberta a certes omissions voluntàries que poden causar la mort o que cerquen de manera directa la seva acceleració. S'assenyalen algunes conductes eutanàsiques a les quals es donaria cobertura legal com, per exemple, la possible sedació inadequada, l'abandonament terapèutic o l'omissió de les cures pertinents.

La declaració episcopal es mostra crítica amb el tracte que rep en la llei el dret humà fonamental de llibertat

«Els bisbes proposen un model de testament vital, d'acord amb la doctrina catòlica»

religiosa, amb el fet que els professionals de la sanitat quedin pràcticament reduïts a executors de la voluntat dels pacients i que no els sigui reconegut el dret a l'objecció de consciència.

Finalment, el text torna a proposar un model de testament vital, d'acord amb la doctrina catòlica, que és una redacció actualitzada del que ja va oferir en el seu moment la Conferència Episcopal Espanyola.

D'altra banda, la Comissió Permanent va començar la feina per elaborar un nou Pla Pastoral de la Conferència Episcopal, que previsiblement es desenvoluparà en l'ampli marc de la nova evangelització. La redacció es durà a terme la propera tardor perquè s'hi puguin incloure els ensenyaments del Papa durant la Jornada Mundial de la Joventut. La previsió és que es pugui presentar un text a la Comissió Permanent d'octubre per tal que pugui passar a l'aprovació de la propera Assemblea Plenària.

Els bisbes també van mostrar la seva adhesió

al Papa, amb motiu del 60è aniversari de la seva ordenació sacerdotal.

Així mateix, la Permanent va aprovar un donatiu de 500.000 euros per a la diòcesi de Cartagena com a ajuda a la reconstrucció de les esglésies de Llorca, que es van veure danyades greument pel terratrèmol de l'11 de maig passat.

Augmenta el nombre de persones assistides per l'Església

SIC / Madrid

La Conferència Episcopal Espanyola (CEE) ha fet pública la memòria d'activitats corresponent a l'exercici 2009.

La memòria es divideix en tres capítols. En el primer es detalla el repartiment del Fons Comú Interdiocesà; en el segon s'ofereixen dades sobre les diferents activitats de l'Església catòlica. En el tercer es detallen altres dades d'interès.

Tot plegat, el seu contingut il·lustra la gran tasca que l'Església desenvolupa i justifica la utilització dels recursos obtinguts a través de les aportacions lliures dels contribuents. Amb totes aquestes dades es pot afirmar que, tot i que valorar en termes econòmics l'aportació que fa l'Església a la societat és una missió complexa, l'activitat desplegada, en l'àmbit pastoral, educatiu, cultural i assistencial, suposa un estalvi de milers de desenes de milions d'euros per a les arques públiques.

En el context de la crisi econòmica, l'Església ha incrementat la seva activitat en l'àmbit assistencial i són més de 3,6 milions les persones assistides a Espanya. No es pot obviar que aquesta intensa activitat caritativa i assistencial de les institucions de l'Església és conseqüència directa de l'activitat litúrgica i

pastoral. En total són 4.862 els centres assistencials de l'Església, amb un total de 3.646.332 persones assistides durant l'any 2009 (881.613 més que a l'any 2008, quan es van assistir 2.764.719 persones).

El Fons Comú Interdiocesà es va constituir amb un total de 223.187.000 euros. D'aquesta quantitat, 32.406.000 euros es van destinar a la Seguretat Social de sacerdots i bisbes; a centres de formació eclesial; a la Conferència Episcopal Espanyola; a diferents activitats pastorals tant a escala nacional com a l'estranger; a la conferència de religiosos, i en ajuda a les diòcesis insulars i institucions vaticanes, com l'Òbol de Sant Pere o el Tribunal de la Rota. 190.781.000 euros més es van destinar a les necessitats de les diòcesis: despeses generals, sustentació del clergat, activitats pastorals i seminaris. En l'apartat dedicat a l'activitat litúrgica de l'Església es detallen les dades sobre la pràctica sacramental a l'Estat espanyol. Així, s'informa sobre els 314.719 baptismes; les 249.255 primeres comunions; els 91.281 casaments i els més de 5 milions d'eucaristies celebrades.

Entre la informació que s'hi aporta, dins de l'activitat pastoral, destaquen les més de 43 milions d'hores de dedicació als altres per part dels sacerdots

(18.825), religiosos (54.890) i agents de pastoral (més de 70.000). El cost que tindrien les activitats ofertes per l'Església, si haguessin de ser contractades en el mercat, suposaria un import de 1.889 milions d'euros. Això indica que la gratuïtat dels recursos i l'eficiència de l'ús suposa que cada euro que s'inverteix en l'Església rendeix com més de dues vegades i mitja (2,42%) en el seu servei equivalent en el mercat.

Pel que fa a l'activitat evangelitzadora a l'estranger, 17.000 missioners espanyols anuncien l'Evangeli arreu del món i lliuren la seva vida, de forma generosa, als qui més ho necessiten. El percentatge més gran, un 73%, és a l'Amèrica Llatina.

En l'àmbit educatiu, 1.399.218 alumnes estan escolaritzats en algun dels 5.347 centres de titularitat catòlica. Els centres catòlics concertats, a més de transmetre als joves els valors que es deriven de l'Evangeli, van estalviar el 2009, 4.399 milions d'euros a les administracions públiques. Un estalvi que resulta de la diferència entre el cost d'una plaça en un centre públic i l'import assignat al concert per plaça. S'ofereixen també algunes dades significatives sobre l'activitat de formació teològica i pastoral. A Espanya hi ha actualment 1.238 seminaristes i més de

13.000 alumnes es formen a universitats i facultats eclesialtiques, així com a altres centres superiors de formació.

Finalment, es fa referència també a l'activitat cultural, ja que el seu patrimoni és una font de riquesa i valor per a tota la societat espanyola. Mentre que anualment, per a l'Església, suposa un gran esforç la seva conservació i rehabilitació. Actualment, hi ha més de 500 municipis a Espanya en què l'únic bé d'interès cultural és l'església o església de l'emplaçament. Aquests béns són una clara aportació al desenvolupament econòmic de la zona pel seu gran valor cultural i l'atracció turística que poden generar.

Dins d'aquest capítol, cal esmentar de manera especial la Setmana Santa. Com a nota, els estudis que s'han dut a terme a les ciutats de Còrdova i Sevilla encaminats a quantificar aquest impacte. Les seves dades són concloents: a Còrdova es xifra en més de 42 milions d'euros l'activitat que es genera a l'entorn de la Setmana Santa i en més de 240 milions d'euros a la ciutat sevillana. Si es fa una estimació del que suposaria un agregat a escala nacional —celebracions d'interès turístic nacional i internacional—, la xifra resultant se situaria al voltant dels 830 milions d'euros.

Barcelona: acollida càlida i significativa

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

Del 12 al 15 d'agost se celebraran els dies previs a la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) i Barcelona escalfa motors per acollir els milers de pelegrins que trepitjaran terres catalanes. El delegat de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona, Toni Roman, ens comenta que esperen aquests dies «amb molta il·lusió, però també amb força dificultats, ja que acollir tants milers de joves és un "extra" en el treball pastoral, afegit a tota la dinàmica que ja tenen cada grup i moviment de la nostra Església diocesana. És un repte, i cada vegada hi ha més joves, i no tan joves que s'hi van implicant de forma voluntària».

A la Delegació de Joventut es respira un ambient de festa, que és precisament el que es vol oferir als joves: «Hi ha ganes que sigui una festa de l'Església jove de Barcelona, de Catalunya, d'Espanya i de tot el món. Volem oferir una acollida càlida i significativa», reconeix Roman. «Com a Església diocesana i com a Església que fa camí a Catalunya», assegura el delegat barceloní, «volem oferir la imatge del que som: amb les nostres riqueses i pobreses, amb les nostres virtuts i els nostres defectes; convençuts que una JMJ ens permet descobrir-nos mútuament, enriquir-nos, sentir-nos complementaris. De fet, ja des d'ara, la preparació ens està servint per fer un camí de fe i d'Església a joves de molts

grups i moviments ben diversos, amb un gran esperit de comunió».

Aquesta acollida també serà un bon testimoni per a la societat catalana. Com diu Toni Roman, «moure's per acollir, per obrir la casa i posar-la a disposició ja és un valor en sí per a la nostra societat, per a les nostres comunitats i famílies, per als nostres joves. Mostrar-nos com a Església i com a societat hospitalària és important. Obrir la porta de casa suposa obrir les portes del cor i de la fe. I disposar-nos a acollir algú diferent, que ve de lluny, amb altres cultures i sensibilitats, també eclesials. En el nostre cas, com a cristians, crec que té un valor afegit que aquesta acollida sigui des de la gratuïtat i construïda amb el voluntariat jove. És

un missatge per a tota la joventut».

Ja fa mesos que els voluntaris participen en la preparació de l'acollida. A la web de la Delegació de Joventut (www.delejovebcn.com) es pot trobar la informació i la fitxa per inscriure's com a voluntari. De fet, els dimecres a la tarda s'han instituït com a «Dia del Voluntari» i des de la Delegació (c/ Rivadeneira, 6, 9è, tel. 934 121 551) es recorda que «a hores d'ara ja som més de 200 voluntaris, però en necessitem més...».

Segons Toni Roman, «la JMJ permet que aquesta experiència de joves que cerquen Jesús i que comparteixen festivament la seva fe tingui una dimensió planetària. Volem acompanyar de prop el camí que faran els nostres joves tant en els dies d'acollida com els dies de la JMJ a Madrid. I volem acompanyar també la postJMJ. Confiam que l'experiència ens possibilitarà entrar en contacte amb molts grups, equips de pastoral, congregacions religioses... i treballar més en xarxa, cercant camins comuns de Pastoral Juvenil». El delegat de Joventut recull el sentiment de molts que esperen que la JMJ «ajudi els joves a tenir una experiència positiva de l'Església, que els ajudi a sentir més a prop els seus pastors i, en concret, la figura del Papa com a pastor en la comunió i el servei de tots els seguidors de Jesucrist. I esperem que aquesta experiència positiva d'Església

PROGRAMA D'ACTIVITATS A BARCELONA

DIVENDRES 12 D'AGOST

- Arribada dels grups a les parròquies i escoles d'acollida
- Visita als diferents llocs d'interès de la diòcesi
- Pregària a cada parròquia d'acollida

DISSABTE 13 D'AGOST

- A les 10.00, eucaristia amb tots els grups acollits a les diòcesis de Catalunya al Fòrum de les Cultures
- Visita turística i espiritual a Barcelona
- De 20.00 a 22.00, concert jove, nit per compartir amistat (lloc: Fòrum)

DIUMENGE 14 D'AGOST

- A les 11.00, eucaristia a la Sagrada Família per als grups acollits a Barcelona (grup A)
- Dinar de germanor amb les famílies i comunitats d'acollida
- A les 18.00, eucaristia a la Sagrada Família per als grups acollits a Barcelona (grup B)
- Vetlla-concert amb la Gna. Glenda
- Vetlla mariana de pregària a les parròquies d'acollida

DILLUNS 15 D'AGOST

- Pregària a les parròquies d'acollida
- Celebració de l'eucaristia a les parròquies d'acollida o amb les diòcesis de procedència
- Després del dinar, trasllat a Madrid

universal ajudi els nostres joves a "sortir" del seu propi grupet, del seu moviment, de la seva congregació i s'atreveixi a coordinar-se, a fer camí d'Església... i, potser, també en molts casos, a no anar sols, a trobar-se en grup amb altres joves per poder fer un camí de creixement en la seva fe cristiana».

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28

Amb ganes de la JMJ!

Carlos Sánchez

Voluntari de Benicarló (diòcesi de Tortosa)

És una gran oportunitat la que tenim tots de viure la JMJ de ben a prop, és tot un goig saber que milers de joves de molts i diferents llocs s'aplegaran aquest estiu per ser testimonis vius de fe, però encara és més motiu d'alegria poder rebre'ls amb els braços totalment oberts. Ha estat i està essent un impuls regenerador en les nostres vides que perdurarà amb el temps, i ho dic en plural perquè és una vivència compartida on no estem sols en aquest camí, ja que ens trobem joves i no tan joves immersos en hores i hores de reunions i preparacions, de pregària... difícils de reflectir per escrit, que ens engresquen cada vegada més, tot per fer el més acollidor possible la seua vinguda. Aquestes actituds d'entrega, de servei, de dedicació i d'implicar-se amb les altres ens ajuda a viure més intensament la tant esperada trobada amb la resta de joves de tot el món i el papa Benet XVI; més encara quan tenim la Creu en les nostres ciutats i pobles posant de manifest de forma multitudinària i pública aquest sentiment d'acollida que ens ajuda a créixer «arrelats, edificats en Crist, fermes en la fe». Vaig poder viure una emotiva jornada a Colònia, on el Papa es va trobar amb els joves per primera vegada; a hores d'ara he acompanyat i he estat activament al costat de la Creu... tot un seguit de molts i bons moments, a la vegada també diferents i enriquidors records que podrien omplir moltíssimes més línies que deixarien entreveure l'esperança i les ganes de poder-ne viure molts més junts! També ho voleu experimentar? Doncs, animeu-vos, no hi podeu faltar!

Punt de vista

Lluís Bertran i SauraDirector de gestió i polítiques públiques
Centre d'Estudis Econòmics i Socials

Indignats i acampades

El 15 de maig passat, les places més senyeres de les ciutats de tot Espanya van ser ocupades per ciutadans que es mostraven indignats per la situació política i econòmica del país: que si els causants de la crisi (banca i grans poders econòmics) s'han enriquit vergonyantment a costa de les classes mitjanes i baixes; que si els mercats financers manen sobre els governs; que si cal fer fora l'actual classe política per haver permès aquesta situació, per ser complaents amb la corrupció i per impedir la democràcia interna als partits... Aquests arguments, segons el seu punt de vista, serien suficients per formular una esmena a la totalitat al sistema democràtic, a partir de l'al·legació que no és realment democràtic. «Democràcia real, ja» criden.

Potser caldria recordar que la democràcia és el millor instrument de què disposem per ordenar la convivència de forma pacífica; que la democràcia tal com la coneixem ha estat i continua essent l'anhel de milions de persones d'arreu del món que viuen sota la bota d'un tirà, una casta o una junta militar; que és en democràcia com es garanteixen els drets fonamentals i les llibertats de les persones; que la democràcia és un pressupòsit per a la pau i el benestar econòmic i social; i que arribar fins aquí ha costat segles de lluita en favor de la dignitat de les persones.

Ara bé, això no vol dir que els polítics hagin d'ignorar aquest esclat de protesta. Ben al contrari, haurien de captar el missatge que cal aprofundir en l'economia social de mercat, relligant de forma indissociable els aspectes socials i els econòmics; que hi ha d'haver tolerància zero amb la corrupció; que

s'ha de fer una política coherent que la ciutadania pugui entendre; que cal dirigir la política cap un discurs constructiu i vertebrador de la societat més que cap a la desqualificació barroera de l'adversari; que en moments de crisi l'oposició parlamentària ha d'ajudar el Govern; i que cal posar en valor els grans avantatges del nostre sistema polític, econòmic i social, no fos cas que, a força de donar-los per descomptats, els menystinguéssim.

Pel que fa al dret d'acampar indefinidament en

una plaça pública, sentia fa uns dies un interessantíssim debat a la Cambra dels Lords del Parlament britànic. Lord Cormack defensava la prohibició d'aquesta mena d'acampada a Parliament Square per tractar-se d'un indret de valor monumental i lloc d'inspiració per a tots els demòcrates del món. Al contrari, Lord Desai defensava que Parliament Square, com a referent dels valors democràtics, havia d'estar oberta a acampades de protesta. Més enllà d'aquest debat concret, allò que sí que és exigible en un Estat de Dret és que no més es permeti l'acampada en la via pública quan aquest ús privatiu estigui emparat per la llei.

Per acabar, una referència

obligada a les coaccions verbals i físiques dutes a terme per indignats contra els diputats i diputades del Parlament de Catalunya, treballadors, mitjans de comunicació, i mossos d'esquadra: la violència i la intimidació deslegitimen qualsevol causa, i no hi ha res tan antidemocràtic com utilitzar la violència i la intimidació amb la intenció d'impedir una reunió dels representants democràtics del poble en seu parlamentària.

Saber escoltar

Joan Guiteras i VilanovaDegà del Capítol Catedral
de Barcelona

Un programa de vida: les Benaurances

El pelegrí a Terra Santa conserva un record íntim i quasi inefable dels indrets on hi ha el record especial del Senyor. Entre els llocs sants, hi ha la muntanya de les Benaurances. Un paratge dolç a prop del mar de Galilea. Un missatge intens que, enmig de la bellesa, esdevé el pilar de la vida cristiana.

Els estudiosos de la Bíblia expliquen que les Benaurances, amb el Sermó de la Muntanya, són la Carta Magna —la Constitució— del Regne dels cels. Un programa magnífic. És tan bonic que no saps si tanta bellesa —que és bondat— és inabastable. Qui serà capaç d'assolir la pobresa espiritual, l'aflicció, la misericòrdia, la fam de justícia i santedat, la netedat del cor, la persecució per causa de la fe en Jesús?

Les Benaurances no són una nova ideologia. El Sant Pare ha dit que les Benaurances són «una ensenyança que ve de dalt i que toca la condició humana, que

el Senyor, en encarnar-se, volgué assumir per salvar-la». Per això «el Sermó de la Muntanya s'adreça a tothom, en el present i en el futur... i només pot ser comprès i viscut en el seguiment de Jesús, caminant amb Ell».

«Les Benaurances són un nou programa de vida per alliberar-se dels falsos valors del món i obrir-se als veritables béns presents i futurs. Quan Déu consola, sacia la fam de justícia, eixuga les llàgrimes dels afligits, significa que, a més de recompensar a cadascú d'una manera sensible, obre el Regne del Cel... Les Benaurances són la transposició de la creu i de la resurrecció en l'existència dels deixebles. Reflecteixen la vida del Fill de Déu que es deixa perseguir, menysprear fins a la condemna a mort per tal de donar la salvació als homes.»

Benet XVI cita aquestes paraules de l'eremita Pere de Damasc: «Les Benaurances són dons de Déu i li hem de donar gràcies de debò per haver-nos-les donades i per les recompenses que se'n deriven, és a dir, el Regne dels Cels en el segle futur, el consol aquí, la plenitud de tot i la misericòrdia de Déu..., quan hom s'ha convertit en imatge de Crist sobre la terra.»

L'escrit acaba recordant com l'Evangeli de les Benaurances es comenta amb la història mateixa de l'Església, la història de la santedat cristiana.

A propòsit de...

P-J Ynaraja Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Monitoritzat

Abans, l'evolució personal tenia senyals externs. Els nois portaven pantalons curts fins a certa edat; després passaven als bombatxos o als pantalons de golf, i, finalment, als pantalons llargs. Alterar aquest procés no era gens fàcil. Un infant amb pantalons llargs podia semblar un pallaso i, un jove, amb pantalons curts, considerar-se indecent. Era una de les coses que molestava la gent benpensant, pel que fa a l'uniforme escolta. La manera de vestir condiona. L'uniforme de soldat permetia perdre la identitat coneguda a la seva població i comportar-se incorrectament on ningú no et coneixia.

Les noies es mantenien al marge dels nois. Veien els nois amb certa indiferència i, fins i tot, hi sentien certa hostilitat, que era precisament el preàmbul de l'inici de l'enamorament. Un sentiment ingenu, que només coneixien les amigues íntimes. Aviat, les colles d'uns i altres es començaven a relacionar. En el cas femení, exteriorment, el canvi es manifestava, més que pels canvis anatòmics, que evidentment es donaven, per l'evolució de la roba: mitjons, mitges, un maillatge gairebé invisible i una vestimenta adient per a cada canvi. El que no s'imaginava mai aleshores és l'equivalència de la indumentària pel que fa a una adulta. Hauria estat inimaginable un anunci d'una empresa de confecció que encara conservo, en la qual a sota de dues figures hi diu: «Vesteix-te com la teva filla.» I és que ara no és gens insòlit compartir la roba.

Explico tot això, que pot sonar a èpoques de repressió obscurantista, per recordar que aquests costums conduïen i vigoritzaven el progrés de la joventut per a la vida social. Explicar-ho no és «políticament correcte», però en altres camps aquestes pautes s'accepten. Es diu que una persona controla les xacres o que, a la UCI, el pacient està monitoritzat. O que cada fill segueix les pautes recomanades pel psicòleg.

El joc, torno a la setmana passada, era una realitat espontània i inqüestionable. Jugàvem a pilota, l'estona de pati, entre els condeixebles, o fora amb els companys del barri. Practicar-lo instruïa per prendre amb il·lusió els projectes de futur. Després apareixien les aficions. Col·leccionisme, segells o minerals (en realitat eren pedres prosaïques). Els experiments de química, entre els quals no hi faltava mai la pólvora. N'hi ha que ens vam atrevir en l'àmbit de la fotografia. Recordo el primer revelat d'un rodent als 14 anys, en una cambra de bany. Posteriorment, s'abandonaven també els «jocs d'indis» per aprofundir en l'avenç de la vida. Una trajectòria com aquesta ens portava a ser «seriosament feliços». Les llengües romàniques tenen una paraula meravellosa, que el castellà ignora. En català *joia*, en francès, *joie*, en italià, *gioia*, etc. En espanyol correspon al *júbilo* dels místics. És també l'alemany *freude*, paraula que significa molt més que alegria, tot i que es tradueix així (penso en la coral de la 9a de Beethoven). Aquest era el meu estat d'ànim quan vaig recollir, als 17 anys, el meu certificat de batxiller. Amb aquest bagatge, enriquit per l'educació familiar, escolar i catequètica, s'arribava a les portes del matrimoni, que no es frangejaven irresponsablement i frívolament. La boda no és cap joc infantil, com lamentablement passa, ni cap festa per convidar les amistats. De petit un pot jugar a «pares i mares» o a «metges» i rebre la reprimenda corresponent. Jugar a casar-se és una irresponsabilitat i, arribat el cas, demostrar que només ha estat un joc suposa un procés jurídic que no és ni curt ni fàcil!

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Els meus mestres de vida

A la vida hi ha moltes lliçons que es repeteixen de diferents maneres, però sempre t'ensenyen una vessant nova que enriqueix la nostra experiència. La meua s'alimenta sovint de la gent que ha quedat al marge per circumstàncies diferents. Són els exclosos.

Fa uns dies m'he pogut aprofitar d'una d'aquestes experiències.

Era cap al vespre d'un dia qualsevol i vaig rebre una trucada. A l'altra banda del fil vaig sentir uns plors que em van esgarriar. De moment, no sabia de qui es tractava. Les paraules entretallades d'una dona em van ajudar a reconèixer-la. Es tractava d'una veritable víctima de la societat des de la seva infantesa. El seu matrimoni, un fracàs. Va patir durant molts anys violència domèstica, fins que un bon dia es va decidir a denunciar el seu cas i a allunyar-se del maltractador. Però, la seva autoestima ja havia quedat ferida. Patia i pateix una de les conseqüències més freqüents en les dones maltractades, que han sentit dir milers vegades que no valen res, que tot ho fan malament, que es guanyen el menyspreu de l'home, etc. Ja han passat molts anys d'aquells patiments terribles. Els fills tenen la seva vida i ella ha aconseguit una paga que li permet viure amb dignitat. El seu habitatge va ser una oportunitat que li va donar l'ajuntament quan van desaparèixer alguns carrers del Raval per fer la Rambla. El seu pis era en un d'aquests carrers. Amb prou feines s'ha anat arreglant el nou habitatge de protecció i ha pogut comprar a

poc a poc el mobiliari del qual se sentia ben orgullosa. Jo recordava aquells temps al carrer Cadena i aquell pis fosc i vell, testimoni silencios de maltractaments, angoixes i penúries, mentre portava al món cinc fills. Ara, quan la visitava en aquella sala plena de llum i guardada al seu gust amb tanta il·lusió, em sentia feliç de veure el camí que havia fet.

El que no podia imaginar és que tota aquesta felicitat se'n podia anar en orris en un moment determinat per un maleït accident: una espelma encesa, un so profund de mitja nit i... un terrible incendi que acaba amb totes aquelles pertinències aconseguides dia rere dia amb molt de sacrifici. Per sort va poder salvar la vida sortint a fora; però quan els bombers van arribar al pis, ocupats en un altre incendi, les flames havien acabat amb la major part del mobiliari i havien cremat sostres i parets. Han estat uns dies difícils intentant ajudar-la a salvar algunes coses que només estaven negres del fum, però no destruïdes com la majoria.

Ahir vaig estar molta estona parlant amb aquesta dona. La seva baixa autoestima i un sentit religiós equivocat feien que ho veiés com un càstig de Déu. Però, una vegada convençuda que això no té cap sentit i que Déu no és pas així, va fer una reflexió que em va deixar sense paraules: «Està bé —em diu— aleshores ho veig com una lliçó de Déu per no donar tanta importància a les coses materials, per aprendre a viure amb molt poc.»

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Prou de retallades?

Katherine Mansfield, famosa escriptora neozelandesa, resulta una figura subjugant. Recentment, he llegit el seu *Diari* i em crida l'atenció la recerca aguda de la veritat, valor que anteposa a tota la resta. Res d'enganys ni d'autoenganys. Conèixer la veritat, descobrir-s'hi i acceptar-la sense mitges tintes. Aquest és l'objectiu. Irrenunciable.

Em ve a tomb la Katherine perquè contrasta de manera brutal amb el que passa en l'actualitat. Es menteix amb molta impunitat, la veritat no interessa gens, es falsifiquen els relats... L'amplificació mediàtica contribueix a donar volum i sonoritat a les mentides més repugnants. La repetició consolidada un relat que, per insistència, passa a ser veritable.

S'ha clamat fins a la sacietat: «Prou retallades!»

Amb tot, les arque són buides i no podem mantenir el ritme depredador dels darrers decennis. Hem creat un món fictici, basat en el desig i allunyat de la realitat dels fets. Ara comencem a despertar del somni i ens ho passem molt malament. Tots ho volem tenir tot i la renúncia és una paraula que no entra en el nostre vocabulari. El terme «austeritat» tampoc. Creïxer sense mesura, de manera irresponsable i enganyosa, ens ha conduït cap a aquest carreró sense sortida. Hem viscut per sobre de les nostres possibilitats, hem hipotecat el futur amb els nostres deutes, hem augmentat sense control el nombre de funcionaris i hem acabat com castells en l'aire. Els somnis escampats per terra sense possibilitat de portar-los a terme. Molts polítics ens han enganyat, molts financers han especulat sense escrúpols per aconseguir grans beneficis i ara comencem a adonar-nos que s'ha acabat l'època de vaques grasses. Ara iniciem el període de les vaques flagues i no sabem quant durarà. S'ha cosit la geografia espanyola amb la teranyina de l'AVE. Amb això s'han beneficiat empreses amigues i s'ha implantat contra tota lògica un model radial, econòmicament insostenible. Espanya no es podia permetre tants quilòmetres de vies, però els que ho han decidit han tancat els ulls a l'evidència. I ara ens falten diners per a sanitat i educació. Les causes no només són internacionals. No hem fet els deures quan podíem i ara ho patim.

Diferents partits polítics han desplegat les seves pancartes: «Prou retallades.» Moltes persones han acollit aquest discurs perquè no volen entrar en la dinàmica de la renúncia i l'austeritat, però no hi ha cap més remei. Les retallades no són discutibles. La dita catalana és clara: «D'on no n'hi ha, no en pot rajar.» Altra cosa és en què i com es porten a terme. No tot pot seguir com abans. La xauxa s'ha acabat. L'espectacle d'agressió als nostres parlamentaris al Parc de la Ciutadella va ser lamentable i delictiu. També va ser lamentable, tot i que legítim, el que va passar a l'interior del Parlament. Vaig seguir els discursos que es van pronunciar a l'hemicicle amb motiu de votar els pressupostos i molts partits es van mostrar instal·lats en el fanatisme i oblidatissos del bé social. Davant d'una situació d'emergència, crònica en l'àmbit fiscal i accentuada, possiblement, pel tripartit anterior, que va deixar dèficits difícils d'assumir, no hi va haver ni mà estesa, ni ganes de tirar el país endavant. El bé del partit, per davant del bé comú. Tant se val enfonsar l'adversari encara que també s'enfonsi el país. Excel·lent catecisme polític, del qual Joan Laporta va saber sostreure's afortunadament contra alguns pronòstics.

Zoom

Eduard Brufau

Foto: Agustí Codinach

El diumenge 26 de juny nombroses poblacions d'arreu de Catalunya van celebrar la tradicional processó de Corpus Christi, sovint acompanyada d'elements de la cultura tradicional i popular. A la imatge, la processó de Barcelona en el moment que els gegants i els falcons de la ciutat saluden i s'inclinen al pas de la custòdia.

Des del monestir

Peres i codonys

Ho explicaven a Poblet del cardenal Benjamín de Arriba y Castro. Una vegada un monjo li va ensenyar un codony d'un codonyer del monestir, i el cardenal va exclamar: «¡Caramba, qué peras más grandes!» L'hi podria passar a qualsevol. Suposo que és d'aquelles llegendes que es contenen de diferents personatges. Distingir entre peres i codonys: és a dir, tenir discerniment, una virtut molt monàstica i també molt cristiana. Em sembla que a vegades ens en falta, de discerniment, a l'Església.

Vaig llegir, amb pocs dies de diferència —ja en fa uns quants, perquè era a primers de juny—, dues notícies curioses. Primera: amb el retorn de CiU al govern —deia el mitjà— s'ha recupe-

rat la missa en la festa de les Esquadres, és a dir, dels mossos d'esquadra. I la segona: el FC València es disculpa davant l'arquebisbat per haver inclòs unes imatges d'una missa, que podien ser ofensives, tot i que no era aquesta la intenció, en un espot publicitari de promoció de l'equip. Cal realment una missa en una festa de la policia? Si més no, a mi em resulta molt xocant. I no ho dic únicament pensant en les opcions religioses dels membres del cos policial cata-

là. Senzillament, és adient? Calia recuperar aquesta pràctica? No era correcta i positiva ja aquesta sana separació assolida entre el civil i el religiós, sense negar, és clar, la presència pública que ha de tenir el culte religiós en altres ocasions assenyalades? Després ens estranyem i fins potser ens ofenem que l'àmbit de la societat civil, ja sigui en l'esport, en el lleure... faci recurs a l'àmbit del religiós per muntar, posem per cas, un espot publicitari. Recordo encara el malestar i la irritació que provocaren en alguns ambients eclesials «els Pastorets» del *Polònia*.

Peres i codonys. Siguem discrets: recuperem la virtut del discerniment!

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

De la indignació a l'esperança

La indignació és una emoció humana que està íntimament lligada al sentiment d'impotència. Expressa un malestar, una sensació d'ofec, però també amaga una virtut molt valuosa: l'esperança. Quan una persona s'indigna, es queixa, surt al carrer, lamenta com està el món i vindica un nou sistema social, polític i econòmic, està manifestant que el present no el convenç i que aspira a canviar la realitat. Creu que un altre món és possible. Aquesta creença està en la base del moviment dels indignats.

La indignació no és la desesperació, perquè la desesperació és l'absència de possibilitat, la desconfiança total en el futur, la caiguda en un pou molt profund, tan profund, que ni tan sols es beslluma un raig de llum. Els indignats són

esperançats, perquè si no ho fossin, no sortirien al carrer, no farien assemblees, no plantejarien alternatives a la democràcia representativa que, ara per ara, tenim. Indignar-se, com diu Stephan Hessel, és plantar cara, no renunciar a millorar el món. Ara bé, la indignació és efectiva quan té traduccions pràctiques, quan és capaç d'esdevenir força creadora i energia creativa, quan deixa de ser lament i plorícol per concretar-se en accions transformadores. Aquesta metamorfosi exigeix planificació, racionalitat, pragmatisme i confiança en el futur.

La indignació enfront del mal, de la injustícia, de l'atur, del sofriment de tantes persones que pateixen dificultats com a conseqüència de la crisi econòmica que vivim, és un signe visible que la societat és viva, que observa i valora. No és un ramat de xais obedients. És un cos obert al futur, capaç d'associar-se i vincular-se per canviar l'ordre dels esdeveniments. La crisi ens permet veure que la societat no és una suma caòtica d'individualitats que cerquen la seva supervivència individual a qualsevol preu, sinó una comunitat que vol un present millor i construir un món més estable. Afortunadament, els potents mecanismes d'evasió i de distracció que tenen com a finalitat adormir les masses no sempre assoleixen els seus propòsits.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull

Mirada al món

Eficiència i fecunditat, fecunditat de la solidaritat

Fa un any i mig que a Xile va haver-hi un dels terratrèmols i tsunamis més grans dels que s'havia tingut registre a la història. Feia molt poc que n'havíem vist patir un de semblant a Haití i en aquest temps hem vist com la terra no para de convulsionar, especialment recordem el moviment tel·lúric del Japó amb repercussions fatals per a tantes persones.

De cadascun d'aquests moviments, n'hem après moltíssim. En el cas d'Haití ha servit per fixar l'atenció en un país que té necessitat de profunda ajuda, no només pel terratrèmol sinó per una feblíssima estructura des de l'angle que es miri, i potser a l'altre extrem, precisament el Japó, un país tremendament organitzat que fa front a una catàstrofe magna informant la població, prenent totes les mesures i posant tots els recursos a la seva disposició.

En qualsevol cas, sempre, gràcies a les actuals possibilitats que ens ofereixen les xarxes mèdiques, la humanitat sencera ha seguit des del primer moment els fets. Què passa amb la terra? Diuen alguns que està enfadada. En tenim la responsabilitat les persones? Altres asseguren que l'acció humana mai no pot ser tan poderosa com per col·lapsar el planeta.

El cert és que no en tenim certesa, però tampoc no estem reaccionant amb la fecunditat que caldria. Hem vist que som capaços de ser eficients davant les emergències, d'arribar-hi ràpid,

d'aturar reactors nuclears tot i les dificultats... però aquesta destresa no sempre ens acompanya a anar més a fons i reflexionar, aturar-nos i llegir la nostra minuscultat. Som massa petits per entendre la fecunditat?, o no se'ns nota? És possible que no es noti perquè són moltes les persones que cada dia intenten fer-nos reflexionar, que fan esforços titànics per viure integralment, però no n'hi ha prou i no n'estem contents. La fecunditat ens demana diàleg real, que significa escoltar abans que res, i possiblement canvis per a una societat on els més vells tinguin la possibilitat de fer una vida tan digna com quan eren productius, on els més joves puguin guanyar-se la vida i projectar-se. La fecunditat del diàleg ens pot obrir els ulls al fet que les forces tel·lúriques més punyents són les que generem entre nosaltres mateixos els humans.

Elisabet Juanola Sòria
Periodista. Institut de la Pau
Armando de Ramón. Murtra
Santa Maria dels Àngels (Xile)

Jesucrist, en el «top» de Facebook

Sorprenentment, *Jesús daily* i *The Bible* són les dues pàgines de Facebook que al nostre món globalitzat generen més visites, comentaris i valoracions. Aquestes pàgines web, que tenen com a objectiu promoure la pregària i ensenyar el contingut de la paraula de Déu, sumen respectivament 1.809.810 i 1.018.280 interaccions de mitjana i se situen al capdamunt de la llista davant de les 591.682 de la famosa del moment, Lady Gaga, o les 608.900 de Justin Bieber, tot i la propaganda massiva i gratuïta amb què compten.

Dues webs cristianes més, *Jesus Christ* o *I'm proud to be christian*, es troben entre les vint més vistes. Qui ho diria. Avui, quan la postmodernitat pretén donar a Déu per mort, sembla que ressorgeix amb força en aquesta xarxa accessible a tota classe i cultura, erigint-se com a veritable ídol davant dels ídols que passen per no quedar-s'hi. Jesucrist mostra la veritable realitat del que l'home és i per això és contemporani de totes les èpoques.

I encara ens estranyem que hi hagi set de conèixer-lo i estimar-lo, perquè només la seva Veritat allibera i fa feliços aquests esperits viatgers que transiten entre continguts i més continguts fins que troben aquell Déu que es va voler anomenar Ell mateix Fill de l'Home i és avui l'ídol per antonomàsia, almenys al Facebook anglosaxó i en versió virtual.

EVA N. FERRAZ
Barcelona

El que l'Església estalvia a l'Estat

En el context de la crisi econòmica que patim, l'Església ha augmentat la seva activitat en l'àmbit assistencial, ja que han estat més de 3,6 milions les persones assistides a l'Estat espanyol. I a més convé ressaltar que només una quarta part dels seus ingressos provenen de la Declaració de la Renda, ja que les aportacions voluntàries dels fidels són la font principal del finançament.

També en l'àmbit educatiu, 1.399.218 alumnes estan escolaritzats en alguns dels 5.347 centres de titularitat catòlica. Els centres catòlics concertats, a més de transmetre als joves els valors que es deriven de l'Evangeli, van estalviar, el 2009, 4.399 milions d'euros a les administracions públiques, en contra del que alguns insinuen que no hi ha finançament estatal a través dels concerts educatius. Més aviat és l'Església la que amb els seus col·legis estalvia a l'Estat prop de 4.500 milions d'euros.

I pel que fa a l'activitat cultural, hi ha més de 500 municipis a tot l'Estat en què l'únic bé d'interès cultural és l'església. Aquests béns són una clara aportació al desenvolupament econòmic de la zona pel seu gran valor cultural i l'atracció turística que això genera.

La consagració durant la missa

En el número 1.656 de *Catalunya Cristiana*, corresponent al 19 de juny passat, a la secció «El Consultori», el Dr. Joan Antoni Mateo dona resposta a una pregunta que li han formulat relativa al precís moment en què, durant la celebració de l'Eucaristia, té lloc la presència real del Cos de Crist ressuscitat sobre les espècies del pa i del vi.

S'ha de reconèixer que aquesta no és una pregunta qualsevol perquè molts creients se l'han formulada i se la formulen. La resposta que dona el Dr. Mateo és, podríem dir, molt acadèmica però no encaixa amb el fet que existeix una pregària eucarística de l'Església caldea —descoberta no fa gaires anys i que data aproximadament de l'any 400— en la qual no figuren les paraules del memorial. És a dir, que el celebrant no pronuncia les paraules: «Aquest és el meu Cos... Aquesta és la meua Sang...»

Llavors, què passa? Hem d'entendre que en aquesta celebració eucarística no té lloc la presència real de Crist sobre el pa i el vi? Pensem que aquesta pregària eucarística de l'Església caldea la va utilitzar el papa Joan Pau II durant una visita seva a l'Iraq. Les paraules del memorial, les paraules amb les quals recordem el que va pronunciar Jesús a l'Últim Sopar, de cap manera les podem considerar unes paraules màgiques.

La consagració pròpiament dita, i sempre situada dins l'entorn de la celebració de l'Eucaristia, té lloc quan el celebrant invoca Déu Pare i li demana que envii el seu Esperit perquè damunt d'aquell pa i d'aquell vi s'hi faci realment present el Cos i la Sang de Crist.

JOAQUIM VIDAL
Barcelona

És hora que parlin les xifres davant dels prejudicis dels laïcistes. Perquè sense la contribució de l'Església, l'Estat espanyol faria fallida!

NIEVES JIMÉNEZ
Madrid

Crisi crònica

És tot tan relatiu. Tenim una crisi que porta al drama milers de llars del nostre país. Després d'uns anys d'alegria il·lusòria, hem passat a estrènyer-nos el cinturó —i de quina manera—, a l'escassetat i en molts casos a l'abisme de la pobresa.

I això no obstant, si guaitem Sud, a uns pocs milers de quilòmetres, hi ha la misèria, la gana, la sida, les cames de filferro, la fam clavada a les costelles (aquestes darreres paraules no són meves, tant de bo). Ras i curt, la crisi crònica, però amb majúscules. Sembla que estem tan lluny i despreocupats d'aquestes persones. No puc evitar sentir impotència. Se sap que moren a cabassos i en silenci, i el nostre govern encara retalla l'Ajuda Oficial al Desenvolupament, que no significa la solució, perquè és estructural, però almenys combat la pobresa.

Déu meu, m'importa ben poc sentir que s'està construint una nova autopista o un nou hotel de no sé quantes estrelles, si mentrestant cada dia moren germans i germanes meus per causes evitables. Siguem més humans i més germans. Prioritzem primer les persones, sobretot els últims. La resta pot esperar.

JUAN RIBAS
Barcelona

Per què tanta por de la Creu?

Al diputat Juan Cotino, que per al seu jurament com a president de la nova cambra de València el 9 de juliol passat va sol·licitar un crucifix per col·locar-lo al costat de la Constitució i la Bíblia, li han caigut crítiques d'alguns parlamentaris d'esquerres, sectors de la premsa com *El País* i *El Plural* i alguns grups a València. Potser volen suprimir el crucifix pel que representa per a nosaltres, els cristians. Però estic segura que Juan Cotino l'ha posat per poder-lo veure i saber en tot moment que ha de servir a la Veritat, que ha de servir a l'Amor, que les seves actuacions han de ser sempre respectuoses, honrades i honestes.

La Creu ens parla de Jesús, ens remet a Ell. La Creu és el símbol de la seva vida, del seu amor entregat, de la seva compassió sense límits. La Creu és la xifra que resumeix el seu servei als homes —als pobres, als pecadors, als ferits per la vida— i que resumeix de manera més perfecta el seu sacrifici, la seva generositat sense límits. Deu ser per la por de la Creu?

RITA VILLENA
Màlaga

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Canonges

Què és un canonge? Quina missió té a l'Església? Què és un capítol?

Amb motiu del meu nomenament com a canonge de la catedral de la Seu d'Urgell no m'havien preguntat mai tant sobre aquest tema i, la veritat, és que he quedat sorprès per la ignorància que moltes persones en tenen. Recordo que el dia que vaig dir als feligresos que m'havien nomenat canonge, una senyora, a la sortida, comentava amb un botiguer que el mossèn s'havia trastocat perquè havia dit que el feien canonge. La bona senyora confonia els canonges de la catedral amb l'hortalissa que mengem a l'amanida i que porta el mateix nom. Després, quan li vaig explicar el tema, pobreta, es va posar de tots colors. Els capítols catedral, el conjunt de sacerdots canonges nomenats pel bisbe i que en altres èpoques hi accedien per un sistema d'oposicions, són una institució molt antiga i que ha exercit funcions importants a les diòcesis o esglésies particulars. Eren homes doctes i competents que ajudaven el bisbe en funcions de culte, de govern i de docència. Constituïen un veritable senat del prelat i eren savis consellers. Actualment, els canonges són sacerdots escollits pel bisbe prèvia consulta al capítol i que tenen com a missió promoure un culte, unes celebracions litúrgiques, dignes i modèliques a la catedral, que és l'església del bisbe, on es troba la «seu» o «càtedra», i que és mare de totes les esglésies de la diòcesi. D'aquesta manera, els canonges queden associats de manera molt especial a la missió de santificar que té el bisbe. Els canonges celebren al cor de la catedral la litúrgia de les hores en dies determinats, celebren la santa missa i assisteixen el bisbe en les grans funcions a la catedral. També té una sol·licitud per molts aspectes de l'església catedral i promouen diverses iniciatives al servei de tota la diòcesi. El degà és el canonge que tria el capítol i confirma el bisbe i que té com a missió presidir i coordinar les activitats dels capitulars. «Canonge» prové de *canon* o regla de vida i podríem dir que els canonges tant els regulars (que viuen segons una regla en vida religiosa) com els seculars constitueixen una forma antiga i original de vida sacerdotal en comú i sota la presidència del bisbe. Alguns capítols avui encara conserven prerrogatives importants que van mantenir en altres temps, com la mateixa elecció del bisbe. Actualment s'estan revalorant els capítols i la missió dels canonges per bé de les esglésies.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Missatge de Francesc Palau al nostre món

Josefa Pastor Miralles

Carmelita Missionera Teresiana

El Carmel Palautià celebra els 150 anys de la seva fundació per Francesc de Jesús Maria Josep Palau Quer, alhora que els 200 anys del seu naixement a Aitona (Lleida, 29-12-1811). Som en Any Jubilar, que ens parla de goig, alegria, felicitat, «jubilar» en el camí de trobada amb Jesús, que dona sentit a la nostra vida en el dia a dia, fins i tot enmig de la nit i de la creu (testimoni de Benjamín Forcano). Volem impregnar aquestes celebracions amb missatge del beat pare Palau al nostre món, assedegat de felicitat, cercador de pau, proclamaador de la justícia, contemplatiu de l'univers i de l'ésser humà. El carmelita Palau ens ofereix el seu magisteri sobre aquestes inquietuds, que a ell el van amoïnar, que va buscar honestament i esforçadament i que només va trobar definitivament quan va experimentar la unitat de l'amor a Déu i al proïsme. Mentre va viure la separació d'aquest amor, el cor va viure insatisfet i el maligne va torturar-li el cor i se'n va apoderar.

La «Bèstia» és a l'aguait i guanya espai. De vegades hi vivim al ventre (els polítics, els bancs amb els augments agressius dels interessos, les aliances interessades, les intencions amagades, els nostres negocis, els camuflatges i tergiversacions, els escàndols, les apències desordenades...). La invitació de Francesc Palau, des de la seva experiència personal, és a la renovació d'ànima i cos, a deixar-se transformar sense abandonar mai la lluita ni la recerca. Va experimentar i escriure sobre les pròpies impotències, no va quedar exclòs del fibló de la carn, com el mateix sant Pau sobre el qual va meditar assíduament, però «la carn» no el va neutralitzar perquè sabia que l'amor resideix al cor de l'ésser humà com en el seu propi centre. El va sentir de nen, el va patir en l'adolescència i joventut, el va viure com a recerca apassionada de la seva vocació i confessa que se li va revelar com a gratuïtat que el va canviar per dins i per fora.

Bellesa i soledat

Francesc Palau, insatisfet de les cenyides i peribles troballes de jove que va buscar entre les belleses materials aquella que sadollés els anhels del cor, va determinar cercar fora de les criatures la bellesa que li plenifiqués el cor. Va viure un temps la separació de cel i terra, però, quan es va adonar que el cel no és aliè a aquest món, va descobrir que la bellesa que buscava ja començava en ell. Des de finals del 1860, va viure la novetat que el regne de Déu comença ja entre els homes, en la comunitat de pròxims i va anomenar aquesta comunitat Església, Ciutat de Déu i Llar, Dona i Esposa, Cos i Crist i Místic...

Se li va imposar obligat l'abandonament de la soledat com a estil de vida, va sortir del silenci per dialogar amb el món, es va implicar en l'anunci i en la denúncia, es va embarcar en el compromís del servei i l'acollida, va preferir les barriades de perifèria, va combatre l'abandonament i la ignorància, va aconar i guarir els endimoniats del seu temps... Des del desembre del 1864, l'aleshores barriada d'Horta (Barcelona)

va ser testimoni de la caritat heroica del carmelita Palau que, amb la passió d'Elies i penetració contemplativa de Teresa de Jesús, va fer del complex dels Penitents el refugi dels indesitjables del seu temps, dels abandonats i exclosos, perquè en ells, en el seu rostre, el pare Palau hi veia l'Església de Crist, una Església real, comunitat de germans, Déu i els proïsme sense possibilitat de separació en l'amor perquè qui diu que estima Déu i no estima el proïsme menteix (1Jn 4,20).

Escola de virtut

La mirada del carmelita va abraçar la família humana com a cos social marginat i com a cos de Crist humiliat. Va ser l'objecte i el contingut de la seva religió, misteri i vida teològica que descobreix l'ésser humà com a imatge viva de Déu, objecte de l'amor que demana una pietat plena de justícia, que no s'eximeix de la defensa dels drets, però que sobretot compromet en l'evangelització i reevangelització com a escola de virtut. On no ens esforcem per la justícia, no hi ha amor autèntic. Per això Palau escriu: «Tinc el cel a la terra i sota la terra perquè hi ha la teva [Església].» «On hi ha el principi del mal, allà s'ha d'aplicar la medicina.» «Són les necessitats espirituals urgents de l'actualitat i de l'època les que exigeixen la predicació de l'Evangeli.»

La trajectòria humana i el procés espiritual van culminar en trobada, però Palau ens preveu i orienta: el camí cap a la unió continua, el coneixement *quidditatiu*, és a dir, el que abraça tota l'essència de les coses i les persones, s'assaboreix i il·lumina, però el vel no es descorre plenament i prosequim, ens alimentem i expressem amb figures i símbols, signes o sacraments... Cal la fidelitat orant, pregària profunda i contemplativa, que fixa la mirada en Maria, desvetlladora perfecta de l'Església, la seva serventa contemplativa i sempre disposada, el seu tipus més acabat com a verge i ma-

«Palau proposa aferrar-nos en l'amor veritable, que posa els ulls en el Crist present en el proïsme, que s'anomena Església»

re que revela la bellesa de l'Església, reina del Carmel que envia a la missió d'anunciar aquesta bellesa al món.

I, en la vida sacramental del cristià, Francesc Palau destaca l'eucaristia com el sacrament del matrimoni espiritual, misteri de comunió amb Crist cap i amb Crist en cada membre del cos; és a dir, Palau desafia els cristians a redescobrir la missa com una cosa molt més excel·lent i sublim que un ritu o un precepte a complir. L'eucaristia és en la vivència palautiana la comunió dels uns amb els altres, de manera que en aquesta unió comuna edifiquem l'Església, la fem créixer. En definitiva, tot el que Palau proposa al nostre món d'avui, i molt particularment al cristianisme del nostre temps, és aferrar-nos en l'amor veritable, que posa els ulls en el Crist present en el proïsme, que s'anomena Església. Que cada cristià se senti Església i no dissimuli presentar-se com a Església, servidor de la humanitat.

TROBADES D'ANIMADORS DE CANT PER A LA LITÚRGIA

MONTSERRAT ESTIU DE 2011

Programa

- Animació i direcció del cant popular per a la Litúrgia.
- Estudi de repertori.
- Ponència sobre un tema d'interès pastoral i litúrgic.
- Participació a la Pregària i a l'Eucaristia del Santuari.

Direcció musical

I	Trobada del 25 al 30 de juliol	/ AÏDA ESPELT
II	Trobada de l'1 al 6 d'agost	/ LLUÍS VILAMAJÓ
III	Trobada del 8 al 13 d'agost	/ PABLO LARRAZ

A totes les trobades, instructors adjunts

PONÈNCIA

«El salmista, herald de la Paraula»

per IGNASI M. FOSSAS Monjo de Montserrat

Allotjament

- Amb motiu de les obres a l'hostatgeria del monestir, enguany l'allotjament serà a l'hotel i a les cel·les.

Condicions

- Exercir l'animació i la direcció del cant en la Litúrgia, o almenys preparar-s'hi.
- Tenir 17 anys com a mínim, o estar avalat per algú que se'n faci responsable.
- Tenir coneixements musicals.

TROBADA GENERAL A MALGRAT DE MAR

(Parròquia de Sant Nicolau)

22 i 23 d'octubre 2011.

Matrícula: 290 euros.

Termini d'inscripció: 8 de juliol del 2011

Informació: Secretaria d'Animadors de Cant per a la Litúrgia.

08199 MONTSERRAT (Barcelona) — El Bages —.

Tel. 938 777 766 / Fax 938 777 762.

a/e: trobadescant@abadiamontserrat.net

Paraula i vida

Salvar el diumenge

En el Parlament Europeu hi ha una iniciativa en curs per tal de protegir el diumenge com un dia de descans setmanal en la legislació dels Estats membres i comunitària de la Unió Europea. Es tracta d'una moció molt important i considero que cal fer-hi costat.

No hi ha dubte que la pèrdua del diumenge com a dia festiu i l'ampliació dels horaris comercials i dels dies festius que podrien obrir els comerços comportaria que augmentés el nombre de persones que haurien de dedicar aquells dies festius o aquelles hores al treball. Això faria que minvés la dedicació de moltes persones a la seva família especialment en les festes. També és ben previsible que en els matrimonis i les famílies en què treballi algun dels seus membres no sempre coincidirien ni els horaris ni sobretot els dies festius que un o l'altre hagi de treballar. Això dificultaria que tota la família pugui trobar-se reunida en alguns moments del dia i especialment en els dies festius. Aquesta incidència negativa sobre la família té molta importància i convé valorar-la degudament per tal d'evitar un procés que pugui portar a una

total liberalització dels horaris comercials. Perquè el matrimoni i la família són institucions cabdals per al bé de les persones i de la societat mateixa. És per això que la Constitució espanyola «assegura la protecció social, econòmica i jurídica de la família».

La família necessita d'unes determinades condicions per formar-se i, sobretot, per establir-se en termes positius. Una d'aquestes condicions és el temps. Els membres de la família precisen del temps suficient per a conuiu i créixer en l'amor i l'ajut mutu. La nostra societat coneix molt bé quina és la importància que té el temps per construir la relació interpersonal que dona sentit a la família.

El Concili Vaticà II ens recorda que «el Creador del món establí la societat conjugal com a origen i fonament de la societat humana. La família és, doncs, la cèl·lula primera i vital de la societat». La relació entre els membres de la família ha de ser d'acolliment cordial, d'encontre i de diàleg, de disponibilitat desinteressada, de servei generós i de solidaritat fecunda. Per això la promoció d'una au-

tèntica relació, trobament i comunió dels membres de la família esdevé un aprenentatge fonamental i insubstituïble de la vida social.

En una societat com la nostra on hi ha una tendència creixent a l'individualisme i on moltes persones, especialment infants i adolescents, sofreixen la soledat i la manca d'acolliment afectuós, convé potenciar el clima familiar, afavorint que els membres de la família es puguin trobar diàriament i puguin celebrar junts amb joia i fraternitat els diumenges i els dies festius.

El diumenge és per a tots els ciutadans un dia important de repòs, de joia i de solidaritat. Per als cristians, el diumenge és també el dia del Senyor, que està en perfecta harmonia amb el dia de l'home. El profit econòmic i el progrés tècnic fred i no sempre supeditat a un progrés autèntic de la persona humana i del bé comú no ens ha de fer perdre el valor riquíssim del diumenge, que té una llarguíssima tradició en la nostra cultura i que amb les seves múltiples manifestacions ha anat creant cultura i donant sentit i joia a la vida de les persones i de les famílies.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

El miracle de Lourdes

Lourdes! Aquest sol nom provoca emoció en el nostre cor de cristians. Els esdeveniments produïts en aquest poble del sud de França no es remunten a èpoques llunyanes que es perden en la història, sinó a 1858, data de la qual ens separen unes poques generacions. En aquell moment ja hi havia diaris, que per cert van recollir la notícia de les aparicions i l'alteració que van produir els fets en la vida de la comarca.

L'11 de febrer, a la sortida de Lourdes, al costat d'un torrent pirinenc, la petita Bernadette va veure per primera vegada la Senyora, a la qual va continuar veient altres vegades, sempre amb el seu vestit blanc, cinturó blau i el rosari als dits. La incredulitat s'apodera de les persones a qui arriba la notícia, començant pel prefecte i per la seva senyora, la qual —comenta Frossard— «no podia imaginar que una senyora de categoria pogués aparèixer tan sovint amb el mateix vestit».

Es fan una sèrie d'interrogatoris a la nena. Ni el pitjor criminal es va veure tan sotmès a declaracions com Bernadette Sobirous durant vint anys. Fins que al final la veritat es va imposant i ja és imparable quan ella mor, el 16 d'abril de 1879. L'any 1933 és canonitzada a Roma davant 80.000 fidels. Mentrestant, milions de persones de tot el món acudeixen a prostrar-se davant la gruta de Massabielle demanant la seva curació d'ànima i de cos. Fins i tot els escèptics que dubten de la possibilitat dels fets extraordinaris han d'admetre el miracle de Lourdes: el riu incessant de persones, les processons de malalts, l'afluència continuada de voluntaris per atendre els impeditos...

Des de fa molts anys m'emociona anar a Lourdes. Com a arquebisbe m'alegra poder acompanyar els pelegrinatges, amb l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Tarragona, i viure intensament aquestes jornades, ajudant en el possible i posant

als peus de la Mare de Déu tantes intencions. Ho vaig recordar en la missa celebrada davant la Gruta l'any passat: la Verge és com si ens digués: «Benvinguts a casa.» Maria ens rep com ho va fer amb Bernadette. Ens parla i potser, com a ella, ens diu: «No us prometo fer-vos feliços en aquest món, sinó en l'altre.»

La Mare de Déu també ens diu que fem penitència, que preguem per la conversió dels pecadors, que anem a l'aigua a rentar-nos la cara, que per a nosaltres significa anar als sagraments de la penitència i de l'eucaristia per rentar les nostres faltes i imperfeccions, en les quals hem caigut després de ser rentats per l'aigua del baptisme.

Lourdes és una invitació constant a la conversió. Com a les noces de Canà, Maria està atenta a les nostres necessitats. Vol que tot surti bé, que siguem feliços, que fem el que ens diu Jesucrist.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
 AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

[CatCristEstiu]

SUPLEMENT D'ESTIU CULTURAL I SOLIDARI

NÚM. 1

La bellesa, camí cap a Déu

Delir-se per l'aigua i les muntanyes

Josep-Maria
Puigjaner

Jordi Feliu / Elisenda Managuerra

S'estimba l'aigua cristal·lina i gèlida que deixen anar les congestes arrapades al circ de Colomers, mentre la colla d'amics amants de l'alta muntanya tresquen pel marge esquerre del corrent. Se sent la impetuosa veu de cada salt de l'aigua sobre les roques. El riu encara és jove i s'esplaia a cor què vols buscant les planes de la vall que sempre l'esperen. El riu encara ignora que vindrà el temps de maduresa i anirà calmosament serpejant entre terres de conreu fins que arribi l'hora de descansar en la mar.

Nosaltres encara no hem conquerit les congestes de neu, una etapa indispensable per arribar a fer el cim. No es veu clar que el pu-

guem coronar. Hi ha molta boira, és espessa i no sabem si el sol o el vent seran capaços d'esvair-la. Els més petits de la colla excursionista es deixen per tocar la neu, la clapa de neu que tenim a l'abast de la mirada.

De tant en tant, ens deturem. La respiració descansa i el cor rebaixa pulsacions. Admirarem la consistència mil·lenària de les roques. La poderosa presència de la muntanya ens produeix com una ràfega d'estremiment. La conversa dels muntanyencs deriva cap a la impressionant atracció dels cims, dels cims ja

superats i dels que cadascú somnia superar. Parlem de com estimem aquestes muntanyes de la nostra pàtria, aquestes muntanyes que ens sembla que constitueixen un aspecte fonamental de la nostra identitat com a catalans. Les sentim nostres, i quan som als cims, necessitem omplir-nos d'aire pur com si ens injectés desig de viure en aquest petit tros de la gran Terra que ens acull.

I mentre anem gaudint del paisatge, a mi em ve a la ment una idea que encara no hem fet del tot nostra: que el futur del Planeta depèn de la nostra actitud personal, de la nostra capacitat de tenir-ne cura i de fer-nos responsables de la seva vida.

Curiositats caputxines

Freres arquitectes al servei de la vida conventual

Els freres caputxins s'han caracteritzat com a gent del poble tothora vinculats als estaments més senzills però també, alhora, han estat promotors de l'art, la cultura i la tècnica, especialment en el camp de l'arquitectura, recerca i conducció d'aigües, construcció de rellotges solars i xilografia, àdhuc en el camp de la medicina i cartografia, tal com veurem en els articles que seguirem.

Avui volem referir-nos als freres arquitectes-constructors que en la tradició caputxina eren anomenats *fabriquers*. Aquests religiosos tenien confiada la cura de les edificacions conventuals, dirigir-ne les obres de reparació i, sobretot, projectar les construccions de les noves fundacions conventuals. Pel que fa als freres caputxins, entre aquests constructors hi trobem alguns noms de relleu com ara el de fra Lluís de Barcelona (+ 1664), fill del famós arquitecte Pere Blay (autor de l'actual palau de la Generalitat), un religiós que construí bona part dels convents del Llevant peninsular ran de la conventualització i primera expansió dels framenors caputxins després de la visita pastoral del llavors ministre general de l'orde, sant Llorenç de Brindisi, l'any 1603.

També cal fer esment del caputxí Domènec de Petrés (nascut el 1759 i traspassat l'any 1811) que, enviat a les Índies, fou el constructor de la catedral i de l'observatori astronòmic de Santa Fe de Bogotá, i de la catedral colombiana de Zipaquirá i de la basílica

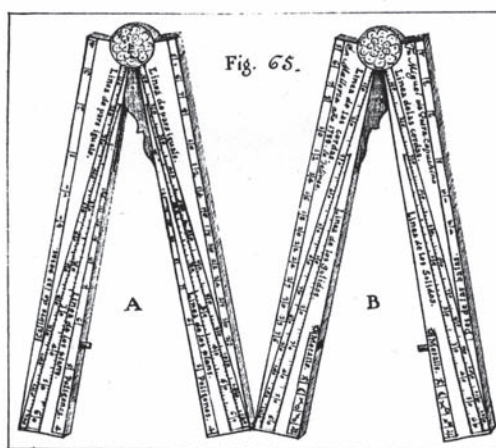
de la Mare de Déu de Chiquinquirá, patrona de Colòmbia. Un altre destacat arquitecte caputxí, contemporani de fra Domènec de Petrés, fou fra Miquel de Petra (nebot del beat Juníper Serra), que fou constructor de l'actual església del convent de caputxins de Ciutat de Mallorca. Cal remarcar la importància i la destacada contribució del P. Miquel de Petra a la teorització de la nova arquitectura divuitesca, que consistí en una represa del classicisme amb un marcat rebuig al gòtic; una arquitectura de transició d'influència italiana amb uns certs tocs de classicisme, que no acabà, però, de desmarcar-se del barroc.

Entre els carmelites descalços, dels constructors en deien *tracistes*. Foren arquitectes de renom fra Josep de la Concepció († 1689) i fra Josep de la Mare de Déu († 1807). El primer dissenyà bona part dels convents i esglésies del carmel teresià de Catalunya, amb estil més aviat classicista, tal com es percep en els treballs efectuats a l'ajuntament de Vic i a l'antic hospital de Reus. Fra Josep de la Mare de Déu, arquitecte de l'església de les carmelites descalces de Tarragona, fou considerat pels seus contemporanis com un dels arquitectes «més importants que ha tingut el carmel teresià a Catalunya», segons l'opinió del P. Gabriel de la Creu.

També foren bons *fabriquers*, o constructors, els caputxins Vicenç de Sarrià, religiós «molt entès en arquitectura», que dirigí les obres d'ampliació de l'església dels caputxins de Manresa

Appendice,
En qe se tracta de la Pantometra, o Compàs
de proporcio.

La Pantometra es un instrument de llavis qe regularment representa los canchs de arquitectura, y es de modo de un regle, qe se reparte, y obse de modo de compas, y se miden líneas y numeran a una y a otra, para de este instrumento se por dia qe es un libro de la geometria practica, y por tanto no pueden excusar de darla aqui la aplicacion de los rein uros, y antes de los demoustran la sua figura, qe es la presente.

Pantòmetre que l'any 1779 dibuixà el caputxí Miquel de Petra.

«Durant les obres d'ampliació del port tarragoní, Jeroni de Vilabertran dirigí la construcció del nou convent de caputxins de Tarragona»

Fra Valentí Serra
de Manresa

Arxiver dels caputxins
de Catalunya

els anys 1674-1676; Fabià de Vic, que morí al convent d'Arenys de Mar l'any 1754 amb fama de santedat, després de dirigir les obres d'ampliació del convent de Mataró i, sobretot, Jeroni de Vilabertran, que fou alhora matemàtic i arquitecte com Miquel de Petra.

Jeroni de Vilabertran desenvolupà una rellevant activitat constructora i escriví la famosa *Reducció recíproca*. Durant les obres d'ampliació del port tarragoní, Jeroni de Vilabertran dirigí també la construcció del nou convent de caputxins de Tarragona, la primera pedra del qual es col·locà l'any 1802. Prèviament aquest religiós havia estat sol·licitat per la Junta de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla, per tal de coordinar les obres de la casa de convalescència.

També cal remarcar l'activitat constructora de Josep-Anton Carrera de Vic († 1797), que fou qualificat per Maria-Teresa Moner, de la Companyia de Maria, com un «Excel·lent Arquitecto». Teresa Moner havia sol·licitat l'any 1765 un permís al provincial dels caputxins a fi que fra Josep-Anton Carrera col·laborés en l'edificació d'una «casa de nostre Institut a la Ciutat de Mendoza en les Índies». Sembla que fra Josep-Anton treballà en la confecció d'aquests plànols, però no es pogué pas de Catalunya on, com a darrer dels seus treballs arquitectònics, dirigí encara les obres de restauració del convent d'Arenys de Mar, on morí poc després d'acabar-les, el dia 30 d'agost de 1797.

9 interrogants de la ciència

Què és la consciència?

El 29 de novembre del 2010 es compliren 350 anys de la proposta que a Anglaterra feia la Royal Society als «cervells més grans del món» de resoldre els enigmes que aleshores presentava la ciència. L'astrònom Martin Rees és actualment el president de la Royal Society i ho ha recordat fent una crida als científics d'ara per preguntar quins enigmes hi ha encara en la natura que la ciència no ha resolt. D'aquells plantejats fa tres centúries i mitja molts poden considerar-se ja ben solucionats, però no pas tots. La vida humana ha canviat força gràcies a les troballes científiques, si bé no tot ho ha pogut explicar la ciència. Per això Martin Rees ha convidat els que hi entenen a dir els problemes que resten pendants de resolució i a inaugurar vies per aconseguir-la. I hi ha hagut 10 autors que hi han dit la seva, exposant qüestions que encara no ha resolt la ciència. És interessant el que han plantejat. Una és la pregunta: serà possible, gràcies a la ciència, que jo gravi el meu cervell com puc gravar en un DVD un programa de televisió? Qüestió sobre la qual ens ha semblat que no cal dir gaire cosa. Oi que es veu que poc hi podem fer? Però les altres nou crec que són una mica més interessants i sí que es poden comentar. Doncs això és el que farem aquestes nou setmanes de temps d'estiu en què fem vacances de la plana sencera de «Ciència».

La primera qüestió és: què és la consciència? Fa la pregunta Kathy Sikes, professor de la universitat de Bristol. I hi diu: «La majoria de nosaltres tenim un sentit del que se significa amb aquesta paraula. Però la

«És clar que també depenem del cervell en els nostres actes conscients, però això ve de la unió substancial d'ànima i cos»

ciència no ha aconseguit definir-la o comprendre-la. Hi ha diverses teories: Roger Penrose suggereix que la física quàntica hi fa un paper clau, mentre que Susan Greenfield ve a dir que és com parlar de la humitat de l'aigua, una propietat que emergeix de les accions de molècules individuals. Però, fins i tot amb les tècniques avançades de l'escàner del cervell, estem realment només començant a sondejar com treballa el nostre cervell, per no parlar de comprendre què és la consciència.»

I després de mostrar com és de difícil d'entendre exactament què vol dir «conscient», acaba dient: «Podrem algun dia comprendre del tot la consciència? Potser no. Hem de fer servir el cervell humà per comprendre les seves pròpies activitats. Però espero que durant el meu temps de vida arribarem a tenir alguna idea sobre què o qui realment som.» Què hi direm nosaltres? Crec que podem donar per cert que la ciència que es basa en l'observació i l'experimentació, i que per això no pot penetrar directament en l'àmbit espiritual, no podrà mai definir-nos en termes científics el que és la consciència. Els físics o biòlegs que no creuen en la transcendència ni en l'existència de l'esperit i només indirectament en poden percebre els efectes, es troben incapacitats de donar una explicació total del que percebem dins nostre quan sentim que existim. És clar que també depenem del cervell en els nostres actes conscients, però això ve de la unió substancial d'ànima i cos. Tenir consciència és sentir que hi ha un component espiritual en nosaltres i això ja va més enllà dels coneixements de la ciència positiva.

Francesc Nicolau

Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

L'entrevista de l'estiu

«La gent pel carrer es pensa que sóc capellà de veres»

Joan Miquel Artigues, actor

Cristina Sánchez
Palma de Mallorca

La sèrie de ficció emesa per IB3 TV, *Mossèn Capellà*, és líder indiscutible d'audiència i l'actor Joan Miquel Artigues és responsable de gran part d'aquest èxit. Interpreta a la ficció Mn. Lluc Capellà, un prevere jove que volia ser missioner però que ha estat destinat a una tranquil·la parròquia mallorquina.

Com és el dia a dia en un rodatge de *Mossèn Capellà*?

Cadascú té una rutina diferent. Jo, personalment, m'aixeco ben de matí, devers les 5 o 6 del matí. Preparo les seqüències, bereno... En arribar toca maquillatge, vestuari i tot el que és caracterització del personatge. Començam passant text en un espai apartat del plató i, acte seguit, entram al set a gravar les seqüències. Aquesta és la rutina: repassar el text, gravar seqüències... L'època de rodatge és bastant intensa, però es fa possible gràcies a un equip de moltes persones que formen aquest complicat engranatge.

La gent t'atura pel carrer per demanar-te «consell espiritual»?

Cada vegada més! La gent pel carrer es pensa que som capellà de veres. Qualque vegada li han dit a mare: «No sabia que es teu fill estudiava per capellà!» Jo entenc que és perquè entram a les cases de la gent,

formam part de la seva vida i viuen aquesta realitat com si fos de veres. Això per a un actor sempre és gratificant perquè vol dir que allò que fas és versemblant.

Tens por d'encasellar-te professionalment?

Per una banda sempre hi ha aquesta por, però confii fer moltes altres coses en aquesta vida. De fet, ja tenc altres projectes amb un registre diferent. Possiblement em marcarà, tenc un pes important en aquesta producció i evidentment durant un temps la gent m'associarà a Mossèn Capellà. Però és una por relativa, perquè sé que faré moltes altres coses.

Imagino que tot paper necessita un «entrenament». Quin ha estat, en aquest cas?

En el cas de Lluc Capellà he comptat amb l'assessorament de capellans i persones vinculades al món litúrgic i he pogut tenir un intercanvi d'opinions sobre com fer les accions, com desenvolupar la litúrgia... Tot plegat m'ha aportat una part important de la gestualitat del personatge. Els gestos són quelcom que forma part del dia a dia d'un capellà i que s'acaba incorporant a la seva vida. És el que jo anomeno l'espiritualitat física.

I això no és fàcil...

El perill d'interpretar un personatge que la gent associa amb un estereotip molt definit és fer un clixé, i allò ric és defugir-ne i que sigui una persona humana fora de l'estereotip,

«L'èxit és una cosa molt relativa, és estar content amb allò que fas i sentir que allò que fas arriba»

però així i tot ha de tenir coses que la gent pugui reconèixer.

Què ha estat el més difícil d'entrar a dins la pell d'un capellà?

Defugir del clixé, de l'estereotip. Allò que m'interessava com a actor era donar-li una personalitat pròpia. M'ha interessat poder entendre el motor que empeny una persona jove a dedicar-se completament a la vida religiosa. Com a actor fas aquest procés d'empatia amb el personatge, que necessites per poder-lo dur a terme, entendre la seva necessitat, poder-te posar en la seva pell. Encara que no pensi com jo.

Sant Jeroni de la Roca podria ser qualsevol poble de Mallorca? Reconeixes les seves maneres de ser?

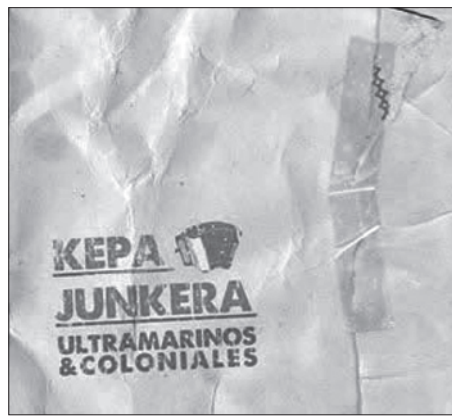
Com diu en Lluc moltes vegades, Sant Jeroni de la Roca és peculiar. No diria que hi hagués cap poble que s'hi identifiqui plenament, perquè és una ficció en to de comèdia. Evidentment podem reconèixer alguns gestos, però accentuats i magnífics.

T'ha vengut de nou l'èxit de la sèrie?

Quan comences un projecte sempre esperes que vagi bé, si no, no tendria sentit. No m'imaginava que tengués tanta audiència com té. Però l'èxit és una cosa molt relativa, és estar content amb allò que fas i sentir que allò que fas arriba. Ara bé, sí que puc dir que la producció és un èxit, vista la repercussió que té.

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ Kepa Junkera, *Ultramarinos & Coloniales*. Hiri Records.

Folk basc

El músic basc Kepa Junkera ret homenatge en aquest àlbum a les famoses botigues d'ultramarins del nucli antic de Bilbao i, per extensió, de qualsevol ciutat del món. El disc conté dotze cançons instrumentals que naveguen per sons universals sota el timó del folk basc. Tot i que els seus treballs estan profundament arrelats en la tradició, Kepa Junkera ha creat una música sense fronteres, barrejada amb els ritmes, aromes i colors d'altres cultures.

★ AA.DD., *Cantajuego. Volumen 7*. Sony Music.

Música infantil

Els sis primers volums de *Cantajuego* han aconseguit vint-i-tres discos de platí. Amb el grup EnCanto sempre al capdavant, el volum setè conserva la frescor de tota la col·lecció amb una producció més espectacular que mai adreçada al públic infantil. S'hi poden trobar cançons que ens parlen de les estacions de l'any, dels aliments o dels hàbits saludables, juntament amb noves versions de clàssics com ara *Abuelito dime tú*, *La yenka* o *El baile de los pajaritos*.

★ Port Bo & Nina, *A prop del mar*. Picap.

Combinació encertada

Port Bo, un dels grups d'havaneres més rellevants del panorama musical actual, compta en aquest disc amb la col·laboració de la cantant Nina. La gran novetat és, per tant, la incorporació d'una veu femenina dins d'un ambient que sempre havia estat masculí. Una combinació encertada que dóna a les havaneres un aire engrescador i diferent. El disc sorprèn amb una nova visió de grans cançons com ara *La balada d'en Lucas* o *Havaneres de Cádiz*.

★ Anna Luna Lucas-Quintet, *Femenina*. Quadrant Records.

Paisatges sonors

Femenina és el nom del nou disc de la cantant catalana Anna Luna Lucas, una proposta que s'endinsa amb resultats magnífics en les tendències actuals del jazz vocal. A més d'oferir-nos les qualitats d'una veu capaç d'aportar uns elements de gran força i expressivitat, l'artista ens acosta a deu peces que són també deu paisatges sonors amb personalitat pròpia, on la seva visió personal de la feminitat flueix a través del repertori escollit.

Amb la creació l'any 2004 de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, el temple de Sant Llorenç d'aquesta ciutat es va convertir en la catedral més jove de Catalunya, juntament amb la de Terrassa. La catedral del bisbat de Sant Feliu també és la més nova arquitectònicament, perquè data dels anys quaranta del segle XX. A la mateixa comarca del Baix Llobregat visitem la fabulosa cripta de l'església de la Colònia Güell, obra d'Antoni Gaudí, i la poc coneguda però impressionant església romànica de l'antic monestir de Sant Ponç de Corbera.

Esglésies sin

CATEDRAL DE SANT FELIU DE LLOBREGAT

ens contempla una gran imatge de sant Llorenç, titular de la catedral. Aquí veiem ben bé les dimensions de tot el temple i entenem per què des d'abans de ser-ho ja se l'anomenava catedral. Gairebé sembla que l'arquitecte hagués intuït que un dia ho acabaria sent!

Mn. Francesc Nicolau ens du fins a la capella de la Mare de Déu de Montserrat, decorada amb unes pintures gens carregades i molt belles. «Són del pintor Joan Torras, fill de Sant Feliu», ens informa Mn. Nicolau. «A mi m'agrada molt el seu estil. Trobo que es nota quan l'artista té un sentiment religiós, perquè es veu en les figures, les cares i els gestos dels personatges. I això és el que passa amb les obres de Joan Torras, que posseeixen una delicadesa especial que no es troba en altres autors, encara que també facin art religiós.» A la mateixa catedral hi ha encara una altra obra del mateix pintor molt celebrada: el Sant Sopar de la capella del Santíssim. El que s'hi representa és essencial: Jesús, els apòstols, i la taula amb el pa i el vi. Sense més ornaments i amb el tractament amable que fa de cadascun dels rostres l'obra aconsegueix transmetre als ulls del cristià el mateix misteri eucarístic.

Ens quedem contemplant una bona estona aquest senzill i alhora esplendorós Sant Sopar, fins que Mn. Francesc Nicolau ens convida a veure unes altres obres d'art, molt més antigues. A la dreta de la porta d'entra-

da hi ha una imatge de pedra mig malmesa d'una Mare de Déu gòtica del segle XIV, i a sota, les restes d'un retaule renaixentista també de pedra. «Tot això es va trobar al subsòl quan van començar les obres per aixecar la nova església. Va ser una sorpresa agradable. Devia fer molts anys que estaven enterrades perquè ningú no en coneixia l'existència. Aquesta Mare de Déu i aquest retaule són tot el que queda de l'església vella, cremada l'any 1936.»

Agraïm a Mn. Francesc Nicolau tot el temps que ens ha dedicat i ens n'acomiadem. Deixem l'única catedral catalana construïda íntegrament al segle XX i ens dirigim cap a una altra església de la mateixa comarca i del mateix segle però d'un estil ben diferent.

CRIPTA DE LA

A l'altra riba del riu Llobregat, gairebé davant per davant de Sant Feliu, hi ha la Colònia Güell. Les cases baixes, els espais verds i els fabrils hi conviuen modèlicament, i això dóna al visitant una agradable sensació d'assossegament. En un extrem hi ha la famosa cripta ideada per Antoni Gaudí, i al darrere, la rectoria, on ens rep Mn. Joan Rossell. Fa vint-i-dos anys que és el rector d'aquesta coneguda colònia industrial. Durant tot aquest temps la cripta Güell ha estat degudament revaloritzada per la societat catalana, s'ha convertit en un atractiu cultural de primer ordre i l'any 2005 va ser declarada Patrimoni de la Humanitat per la Unesco. Mn. Rossell i Manuel Medarde, l'ecònom, ens parlen de l'estimació que senten per la cripta. Ens expliquen que l'estiu del 1936 els fidels la van protegir fent cremar palla molla perquè de lluny semblés que l'edifici havia estat víctima de les flames. D'aquesta manera l'edifici, amb l'arxiu i el mobiliari litúrgic de Gaudí, es va poder salvar.

La cripta és l'únic que es va poder completar de tota l'església projectada per Gaudí. Però tot i ser un edifici a mig acabar en trobar-nos-hi al davant la impressió no pot ser més bona; envoltada d'un jardí de mates baixes, les formes ondulades i les columnes de basalt torçades ens donen la benvinguda. La marca del gran arquitecte modernista és realment inconfusible. Les columnes —com en la més pura tradició dels primers temples cristians i d'algunes esglésies bizantines i romàniques— formen un atri. Aquest és un espai de transició entre l'exterior i l'interior, entre el món sagrat i el profà, un espai de preparació abans d'entrar a la casa de Déu. Gaudí reprèn aquest element tan tradicional però fuig de l'historicisme i el converteix en un veritable atri contemporani: les columnes decantades i irregulars, el sostre ondulant, l'ús de la ceràmica i el basalt... És un atri del segle XX!

A dins, el bosc de columnes basàltiques irregulars continua, i se'ns fa evident que no hi ha línies rectes enlloc, ni a les parets, ni als bancs, ni a les columnes, ni als finestrals. No podem apartar la mirada d'aquests finestrals. Són de colors vius, seguint la tradició gòtica, però tenen una peculiar forma de creu de vores arrodonides. Ens hi fixem força estona i a poc a poc ens sembla entendre que, sense deixar de ser creus, alhora ens recorden la forma d'una flor, o fins i tot d'una papallona. Res d'estrany si sabem l'amor que Gaudí sentia per la natura, la creació de

S PER CATALUNYA

Regulars del Baix Llobregat

COLÒNIA GÜEL

Déu. Són, a més, unes vidrieres articulades, de manera que els braços que formen la creu —o els pètals de la flor, o les ales de la papallona— es poden obrir per deixar-hi passar l'aire.

Asseguts en un dels bancs gaudinians fem silenci i la cripta ens sembla una veritable cova natural, un santuari excavat a la roca i no pas construït. En aquest ambient, que deixa embadalits propis i forans a mesura que hi entren, les imatges i els altars modernistes brillen d'una manera especial, gairebé misteriosa. Com en totes les obres de Gaudí fa l'efecte que hi ha sempre alguna cosa que s'escapa a l'enteniment humà, que només pot ser copsada amb uns altres ulls.

Abans d'acomiar-nos de la cripta Güell pugem al terrat, allà on, segons el projecte original, s'hauria d'haver alçat l'església pròpiament dita. Per arribar-hi passem per sota un campanaret de sostre pla i finestres ogivals, que ens recorda els que podem veure a les grans esglésies gòtiques catalanes. Des del terrat tenim una vista de tota la colònia i de bona part de la comarca. Girem la mirada cap a l'oest, la part més muntanyosa del Baix Llobregat i on s'amaga la nostra propera parada.

SANT PONÇ DE CORBERA

L'església de l'antic monestir de Sant Ponç de Corbera és una de les escasses meravelles de l'arquitectura romànica de l'àrea metropolitana de Barcelona, però és sorprenentment poc coneguda. Apartada de les múltiples urbanitzacions que esquitxen el terme de Corbera de Llobregat es troba dalt d'un turonet, envoltada de camps de cereal i de vells masos rònecs que encara conserven l'era. Quan arribem en aquest petit reducte agrícola, al bell mig d'un paisatge força muntanyós i boscós, res ens fa pensar que som a tocar d'una gran aglomeració urbana. En ser davant mateix de Sant Ponç el primer element en què fixem la mirada no és pas el monestir, sinó l'impressionant lledoner que presideix el lloc, com si fos el guardià de l'església. Té un tronc retorçat, i tan ample que caldrien tres o quatre persones per abraçar-lo sencer. És un arbre amb personalitat, gairebé amb ànima, que sembla escrutar amb els seus ulls invisibles el cor dels qui volen entrar a l'església.

Notant encara la presència del lledoner darrere nostre ens tombem cap a l'església. Una escalinata de set graons du fins a la porta d'entrada, que queda força per damunt del nivell del terra. Alcem els ulls i trobem uns franges llombardes i uns arcs cecs que decoren la façana, tot molt propi del segle XI. Però és per la part del darrere, on hi ha una gran esplanada, des d'on s'obté la millor perspectiva de l'edifici. Ben aviat ens convençem que és un dels millors exemples del romànic de Catalunya: els tres absis, la decoració llombarda i el campanar formen un conjunt harmònic i gràcil poc habitual. El més peculiar de l'edifici és la disposició del campanar, que està situat no a un lateral, que seria el més comú, sinó damunt mateix del cimbori, allà on es creuen la nau principal i el transsepte. D'aquesta manera el campanar té una centralitat indiscutible dins del conjunt, com si tot l'edifici estigués pensat per projectar el so de les campanes tan lluny com fos possible.

L'excepcionalitat que hem captat per fora es confirma plenament tan bon punt s'obre la porta de l'església. És d'una sola nau, però té una alçada i una llargada considerables, dimensions que només s'entenen quan se sap que durant segles va acollir una nombrosa comunitat de monjos benedictins. Avui de la resta del monestir no en queda res i l'església només funciona com a ermita. Mentre avancem per la nau al terra veiem a través d'uns vidres unes sitges enormes, amb l'aparença de ser tant o més antigues que el monestir.

Finalment arribem davant de l'altar, i alcem els ulls per gaudir de la bonica cúpula sobre la qual se sosté a gran alçada el campanar que hem vist des de fora. La cúpula, a la vegada, recolza sobre quatre curiosos pilars cilíndrics. Tota l'estructura és bella i complexa, com un enginyós joc de formes geomètriques.

Dels tres absis el central és l'únic que conserva fragments de frescos originals romànics, els únics que han quedat de la decoració pictòrica que antigament devia cobrir tots tres absis i potser la nau central i tot. Avui a l'interior d'aquest edifici quasi mil·lenari s'im-

posa el caràcter rústic de la pedra nua, però durant segles va oferir un espectacle sumptuós de colors vius que ara només podem imaginar. Per sota d'aquestes relíquies pictòriques a la mateixa paret de l'absis s'obren unes capelletes amb diferents imatges. En una hi ha sant Ponç, titular de l'església, i a la del costat una còpia d'una curiosa imatge de la Mare de Déu de la Llet.

Hem de confessar que Sant Ponç ens ha sorprès molt positivament i que és molt més que una ermita. És el gran temple romànic, injustament desconegut, de la diòcesi de Sant Feliu. Una de les esglésies més antigues de Catalunya per a un dels bisbats més joves.

Vacances

Misses a llocs d’estiueig de la costa

ALDEA, L' Parròquia de Sant Ramon V.: 20.00 h. D.: 11.30 h. Parròquia de Sant Josep D.: 10.30 h, 20.00 h. ALELLA Parròquia de Sant Feliu V.: 20.00 h, D.: 10.00h, 12.00 h, 20.00 h. ALTAFULLA Parròquia de Sant Martí V.: 19.00 h. D.: 11.00 h. Barri Marítim V.: 20.30 h. D.: 19.00 h, 20.00 h. AMETLLA DE MAR, L' Parròquia de la Purificació de Maria V.: 19.00 h. D.: 10.30 h, 19.00 h. AMPOLLA, L' Parròquia de Sant Joan Baptista V.: 19.30 h, D.: 8.30 h, 11.00 h, 19.30 h. AMPOSTA Parròquia de l'Assumpció V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h. Parròquia del Sagrat Cor V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 11.30 h. Parròquia de Sant Josep V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 10.30 h. ARENYS DE MAR Parròquia de Santa Maria As-sumpta V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Convent dels Caputxins V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h. BEGUR Parròquia de Sant Pere V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 20.00 h. BENICARLÓ Parròquia de St. Bartomeu: V.: 20.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, 20.30 h. Parròquia de St. Pere, Apòstol V.: 19.30 h. D.: 11.030 h, 19.30 h. Parròquia de Sta. Maria del Mar V.: 20.00 h. D.: 10.30 h, 20.00 h. BLANES Parròquia de Sta. Maria V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 19.30 h. Parròquia de la Sgda. Família (Els Pins) V.: 19.00 h. 20.00 h. D.: 10.00 h, 11.30 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Teresa D.: 9.30 h, 11.30 h. Capella de Santa Anna V.: 19.00 h. CABRERA DE MAR Parròquia de Sant Feliu V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 12.00 h. Santa Helena d'Agell D.: 11.00 h. Joan XXIII, n. 1, V.: 18.30 CABRILS Parròquia de Santa Creu V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h,19.30 h. CADAQUÉS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.45 h, 11.00 h, 20.00 h. CALAFELL Parròquia de la Santa Creu	V: 20.30 h. D. : 9.00 h, 11.00 h. Parròquia de Sant Pere (platja) V: 19.00 h, 20.00 h. D. : 10.00 h, 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h. CALDES D'ESTRAC Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h. Santuari del Carme V.: 18.45 h. D.: 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h. CALELLA DE LA COSTA Parròquia de Santa Maria i Sant Nicolau V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h. Agustins V.: 20.00 h. D.: 10.30 h, 12.30 h, 17.30 h. CALELLA DE PALAFRUGELL Parròquia de Sant Pere V.: 20.00 h, D.: 11.00 h, 20.00 h, CALONGE Parròquia de Sant Martí V.: 18.30 h. D.: 11.00 h, CAMBRILS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h. Parròquia de Sant Pere V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 8.30h, 12.00 h, 19.00 h. Santuari de la Mare de Déu del Camí, D.: 11.30 h, 19.00 h. CANET DE MAR Parròquia de Sant Pere i Sant Pau V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Santuari de la Misericòrdia D.: 11.00 h. Capella Residència Guillem Mas V.: 20.45 h. D.: 8.45 h. CASTELL D'ARO Parròquia de la Nativitat D.: 10.00 h. Ermita del Remei D.: 18.00 h. Capella del Pla de Sant Pol V.: 20.30 h. .D.: 11.00 h. CASTELLDEFELS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h. 13.00 h, 20.00 h. Capella Bella Mar V.:19.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h, 19.00 h. Vista Alegre V.:19.00 h. D.: 10.00 h. Temple del Carme (Can Bou) V.: 20.00 h. D.: 10.00 h. CASTELLÓ D'EMPÚRIES Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 11.00 h, 20.00 h. Empuriabrava: Centre Cívic V.:16.30 h. COMA-RUGA Parròquia de Sant Ramon V: 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h. D. : 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h. Temple de Sant Salvador de Mar V.: 20.00 h, 21.00 h. D.: 10.30 h, 20.00 h, 21.00 h. CREIXELL Parròquia de Sant Jaume V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 13.00 h, 20.00 h.	CUBELLES Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 20.00 h. CUNIT Parròquia de Sant Cristòfol V.: 20.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h. DELTEBRE Parròquia de l'Assumpció de Maria (Jesús i Maria) V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h. Parròquia de Sant Miquel Arcàngel (La Cava) V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.00 h, 20.00 h. EMPÚRIES Parròquia de Sant Martí D.: 12.00 h. ESCALA, L' Parròquia de Sant Pere V.: 19.00 h, 20.30 h. D.: 12.00 h, 20.30 h. ESTARTIT, L' Parròquia de Santa Anna V.: 19.00 h. D.: 10.30 h. HOSPITALET DE L'INFANT, L' Parròquia de Sant Pere, Apòstol V: 20.00 h. D.: 9.00, 12.00 h, 20.00 h. LLANÇÀ Parròquia de Sant Vicenç V.: 19.00 h. (Grifeu), 19.30 h. (Port) D.: 8.30 h. (Port), 11.00 h. (Vila), 19.00 h. (Vila), 20.30 h. (Port) LLAFRANC Parròquia de Santa Rosa V.: 19.00 h. D.: 10.00 h LLORET DE MAR Parròquia de Sant Romà V.: 18.00 h, 20.00 h. D.: 10.30 h, 12.00 h, 18.00 h, 20.00 h. Sant Quirze V.: 21.15 h. MALGRAT DE MAR Parròquia de Sant Nicolau V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, Internaci-onal, 11.30 h, 20.00 h. Residència Natzaret V.: 19.30 h. D.: 11.00 h. MASNOU, EL Parròquia de Sant Pere V.:19.30 h. D.: 9.30 h, 11.30 h, 19.30 h. Casa Benèfica D.: 10.30 El Pilar V.:20.00 h. D.: 11.00 h, 19.00 h. Maricel V.:21.30 h. D.: 9.00 h, 12.30 h. PALAFRUGELL Parròquia de Sant Martí V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. PALAFOLLS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 10.00 h. Sant Lluís D.: 11.00 h. PALAMÓS Parròquia de Santa Maria del Mar V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h. Parròquia de Santa Eugènia D.: 10.30 h.	Capella de La Fosca D.:20.30 h. PENÍSCOLA Parròquia de la Mare de Déu del Socors V.: 21.00 h. D.: 8.30 h, 11.00 h, (19.30 h, Patí Escoles) 20.30 h. PINEDA DE MAR Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 20.00 h. Parròquia Sant Joan Baptista V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Capella barri Les Creus D.: 10.00 h. PLATJA D'ARO Parròquia de Santa Maria V.: 18.30 h, 20.00 h. D.: 18.30 h, 20.00 h. PORT DE LA SELVA, EL Parròquia de la Mare de Déu de les Neus V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 11.00 h, 19.00 h. PREMIÀ DE MAR Parròquia de Sant Cristòfol V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 12.00 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Maria V.:19.00 h. D.: 11.00 h, 13.00 h, 19.00 h. ROSES Parròquia de Santa Maria Assumpta V.: 19.30 h, 20.30 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 11.00 h, 20.00 h. SALOU Parròquia de Santa Maria del Mar V.: 19.00 h, 20.00h, 21.00 h. D.: 9.00 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h. Parròquia de Sant Ramon V.: 18.30 h, 19.30 h, 20.30 h. D.: 8.30 h, 10.30 h, 11.30 h, 12.30 h, 18.30 h, 19.30 h, 20.30 h. El Pessebre V.: 19.00 h, 20.00 h. D.: 10.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Sant Jordi, V.: 19.00 h. SANT ANDREU DE LLAVANERES Parròquia de Sant Andreu V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 20.00 h. Parròquia de Sant Pere V.: 18.450 h, D.: 10.00 h. SANT FELIU DE GUÍXOLS Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Parròquia de Sta. Maria Assumpta V.: 18.00 h. Parròquia de Sant Joan Baptista D.: 11.00 h. SANT GENÍS DE PALAFOLLS Parròquia de Sant Genís D.: 12.30 h. SANT POL DE MAR Parròquia de Sant Jaume V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Temple de Sant Pau V.: 18.30 h.	SANTA CRISTINA D'ARO Parròquia de Santa Cristina V.: 19.30 h. D.: 11.00 h. Monestir de Solius V.: 18.00 h. D.: 10.00 h. SANTA SUSANNA Parròquia de Santa Susanna V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h. SEGUR DE CALAFELL Parròquia de l'Assumpció V.: 19.00 h. D.: 9.00 h, 12.30 h, 19.00 h, 20.00 h. SELVA DE MAR, LA Parròquia de Sant Esteve D.: 20.30 SITGES Parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h, 19.00 h, 20.00 h. Temple de Sant Joan Baptista V.: 19.00 h. D.: 11.00 h. Santuari El Vinyet V.: 20.30 h. D.: 10.00 h. TORREDEMBARRA Església Arxiprestal V.: 19.30 h, 20.30 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Barri Marítim V.: 20.00 h, 21.00 h. D.: 11.00 h, 20.00 h, 21.00 h. Capella Clarà D.: 9.30 TORROELLA DE MONTGRÍ Parròquia de Sant Genís V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 20.00 h.s Capella de l'Hospital D.: 12.00 h. <i>Càmping Delfin Verde</i> D.: 10.00 h. TOSSA DE MAR Parròquia de Sant Vicenç V.: 20.00 h. D.: 7.30 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h. VENDRELL, EL Parròquia de Sant Salvador V.: 19.00 h, 20.00 h. D. : 9.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 20.00 h VILANOVA I LA GELTRÚ Parròquia de Santa Maria de la Geltrú V.:19.30 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 19.30 h. Parròquia de Sant Antoni Abat V.:20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 12.30 h, 20.00 h. Parròquia de la Immaculada V.:19.30 h. D.: 10.30 h, 11.30 h, 12.30 h, 19.30 h. Parròquia de Sant Joan Baptista V.:19.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h. VILASSAR DE MAR Parròquia de Sant Joan V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.00 h, 12.30 h, 20.00 h. VINARÒS Parròquia de l'Assumpció de Maria V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Magdalena V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 19.30 h. St. Agustí, convent V.: 19.00 h. D.: 9.30 h, 11.30 h, 19.00 h.
--	---	--	--	--

Estiu solidari

La comunitat de Sangrelaya, a Hondures, ens espera

Durant el mes de juliol, 8 joves de la diòcesi de Tarragona emprendrem un viatge que s'emmarca dins el projecte Estiu Solidari que des de fa uns anys coordina la Delegació de Joves de l'arquebisbat de Tarragona amb la col·laboració de la Delegació catalana de Missions. 4 d'aquests joves marxaran en breu al Congo, tal com ja es va fer fa dos anys. Els altres 4, entre els quals m'incloc, iniciem nova ruta, i és que per primer cop l'enviament es produeix cap a Hondures, per viure una experiència que de ben segur no ens deixarà indiferents. Em dic Blanca, tinc 25 anys i tinc el plaer de compartir aquesta experiència amb l'Adelaida Fossas (35), l'Òscar Millán (19) i el David Guillén (30). Tots quatre venim de viure la fe dins les nostres comunitats, i les nostres ocupacions diàries són ben diferents.

L'Òscar estudia Arquitectura, el David fa quatre anys que treballa en un banc, l'Adelaida és mestra de Religió i jo treballa en una agència de publicitat. Quan vaig afegir-me al grup, l'Adelaida i l'Òscar ja havien dit sí. El David fou l'últim de sumar-s'hi, un compromís familiar coincidint amb els dies programats per a

l'estada. Però són poques les vegades en què els plans de Déu es presenten de forma tan clara.

En aquest sentit, el suport que Mn. Simó Gras, la delegada de Joventut, Marisa Jiménez, i la Núria Macip (voluntària al Congo) van oferir-nos durant els dies en què havíem de prendre aquesta

decisió no deixaven lloc a cap dubte: la comunitat de Sangrelaya, a Hondures, ens espera per compartir la fe i conèixer amb una realitat social ben diferent a la que estem acostumats.

La comunitat de Sangrelaya forma part de la diòcesi de Trujillo, de la qual és bisbe Mn. Lluís Solé. Allà col·laborarem

amb l'IHER (Institut Hondureny d'Educació per Ràdio) que promou l'ensenyament a distància a fi de que l'educació arribi a tots aquells poblats aïllats dels nuclis urbans. Durant gairebé un mes, en ruta itinerant, ens posarem en contacte amb la gent, de la mà dels dos missioners residents, coneixent la seva realitat i fent proselitisme dels programes d'ensenyament per ràdio, cridant a la participació tant de joves com de gent més gran. Els caps de setmana ens unirem als voluntaris de l'IHER en la seva tasca de control de la feina feta pels estudiants, aclariment de dubtes, repàs de lliçons, etc.

Ha estat relativament fàcil el nostre sí a aquesta experiència. Ens assalten dubtes, temors, inseguretats... però tenim molt clar que, en una societat en la qual cada cop es fa més difícil estimar sense esperar res a canvi, volem posar com a centre de les nostres vides Jesús, sortir de nosaltres mateixos per aprendre a ser menys exigents amb els altres i trobar allò que ens uneix: l'amor pel Crist. L'Església és una gran família, la família de Jesús, i com a germans que som volem visitar aquells membres que viuen més lluny, i fer comunió amb tots ells.

Blanca Serres
Marco

Camí de la JMJ

Grup de Joves TxT

Laura Riera
Ruiz

Em dic Laura Riera Ruiz i tinc 16 anys. Estic estudiant el batxillerat tecnològic a l'IES Vic i després m'agradaria cursar els estudis d'Arquitectura. Visc a Queralbs, un petit poble de la Vall de Ribes que pertany al bisbat d'Urgell. És allà on vaig conèixer la M. Carme Giralt, una de les monitores del grup de joves del bisbat d'Urgell. Ella em va animar a participar en les activitats que ella preparava. Un cap de setmana vaig participar en un voluntariat a diversos llocs de Barcelona (l'hospital Cottolengo i diferents menjadors socials) per tal de conèixer realitats de la societat que fins llavors desconeixia. Des d'aquella experiència no em perdo ni una sortida!

Del grup de Joves del bisbat d'Urgell en diem TxT: tots per tu, tu per tots. Com que som de diferents llocs vam aprofitar les xarxes socials per crear un grup i així podem compartir entre nosaltres continguts d'interès. Pengem fotos de les sortides, notícies, cançons i esdeveniments propers. El TxT participarà en la JMJ tant en l'acollida de joves com en

els dies a Madrid. El bisbat d'Urgell acollirà joves de molts indrets del món que coneixeran Andorra, la Seu d'Urgell, Balaguer, Castellserà, Tornabous, Penelles, Guissona... Nosaltres, els de la Seu, ens encarregarem d'un grup de joves italians i coreans.

Al principi no tenia gaires ganes d'anar-hi. Participava en les reunions per planificar els dies d'acollida però sense il·lusió, com si allò no anés amb mi. A l'última reunió un dels nostres monitors ens va posar un vídeo sobre la JMJ que es va celebrar a Sidney el 2008. Després de veure tota aquella gent, tan diferent i en aquella germanor només podia pensar: «Vull formar part d'això!»

Durant aquestes últimes setmanes m'he encarregat d'informar als nous voluntaris. En molts moments, quan he vist que les coses es complicaven m'he sentit molt desanimada. Llavors m'he tornat a mirar el vídeo que em va animar a participar-hi. Coordinar 600 joves no serà gens fàcil, però els esperem amb tota la nostra il·lusió!

Sorteig de la rifa de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

El dilluns 27 de juny va tenir lloc a la seu de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel el sorteig de la rifa 2011 de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana. El sorteig es va fer davant notari.

1r premi: **05387**

2n premi: **18962**

3r premi: **00918**

Premi especial per al talonari núm. **331**

Propostes d'estiu

Camí de Sant Jaume per a la inclusió

Pelegrinatge organitzat per la Coordinadora de Síndrome de Down de Catalunya

Samuel Gutiérrez
Barcelona

La Laia, l'Andreu, l'Albert i la Clàudia, tots ells membres de la Fundació Aura, viuen amb emoció els dies previs al pelegrinatge que a partir del 14 de juliol els ha de dur cap a Santiago de Compostel·la. Serà la primera gran ruta a peu de la seva vida. Una ruta que compartiran amb vint nois i noies més de la seva edat, d'entre 20 i 35 anys, que caminaran durant 9 dies, juntament amb un responsable de grup, des de Sarrià fins a la ciutat de l'apòstol. La singularitat d'aquest pelegrinatge és que hi conviuran joves amb discapacitat intel·lectual i sense. A penes un cromosoma de diferència; en canvi, compartiran moltes coses, sobretot la il·lusió de viure plegats tota una aventura esportiva, cultural i també religiosa.

L'objectiu d'aquesta primera ruta xacobeïa organitzada des de la Coordinadora de Síndrome de Down de Catalunya és generar un espai real de convivència, de reptes compartits i d'intercanvi, en el qual tothom pugui fer una experiència de creixement i, per tant, s'afavoreixi la inclusió d'uns joves que encara avui continuen tenint problemes per integrar-se en la societat. «Els nostres joves no són diferents de la resta —afirma Úrsula Reales, responsable de la Coordinadora—. L'únic que necessiten és una mica de suport a l'hora de fer determinades coses. Per això tenim tant d'interès a crear espais d'inclusió social on joves amb capacitats diverses puguin conviure i desenvolupar aspectes culturals i establir relacions d'amistat mentre practiquen

DEL 14 AL 24 DE JULIOL,
pelegrinatge a Santiago de Compostel·la
de la Coordinadora de Síndrome de Down de Catalunya

esport. Aquest és el gran objectiu del projecte.»

En el cas del Camí de Sant Jaume, el projecte es va començar a gestar fa més d'un any. L'alma mater és un dels voluntaris de l'entitat, Jaume Plens, que ja ha fet el Camí quatre vegades, fins i tot amb un grup de joves discapacitats. «Es tractava d'oferir un projecte —afirma Plens— en el qual els joves poguessin fer un tast del Camí, amb tot el que comporta.» També valora molt el fet de treballar per la «inclusió real», com a oportunitat privilegiada per créixer tots plegats en la convivència i

la relació amb l'altre. Aquest intrèpid professor de secundària a les Vedrunes de Tàrraga i vinculat des de sempre al món del voluntariat i de l'esplai, creu que aquesta experiència pot aportar als nois moltes coses positives, ja que va molt més enllà del mer esforç físic. «Cal gaudir de tot el recorregut, conèixer els llocs amb tranquil·litat —afegeix—. Veure el paisatge quan viatges a peu et permet veure raconets que, d'una altra manera, passarien desapercebuts.» Les etapes previstes, de deu a vint quilòmetres diaris, seran recorregudes al matí,

mentre que les tardes es dedicaran al descans, visites culturals i preparació de l'etapa de l'endemà.

La Laia Corominas és una esportista nata. Li agrada caminar i fer aiguagim. A partir del 14 de juliol empenirà el seu primer Camí de Santiago, un repte que afronta plena d'entusiasme, després d'haver-se entrenat de valent aquests últims mesos. «Estic molt contenta, amb molta il·lusió i moltes ganes de fer el Camí», explica aquesta jove de 30 anys, membre de la Fundació Aura. Quan queden pocs dies per iniciar l'aventura, la Coordinadora de Síndrome de Down de Catalunya treballa encara per aconseguir patrocinadors que permetin abaratir els costos del pelegrinatge. Amb motiu de l'Any Europeu del Voluntariat, es convida empreses i particulars a col·laborar amb una iniciativa clarament orientada a favor de la inclusió.

JAUME PLENS, RESPONSABLE DEL PELEGRINATGE

«El Camí és una experiència de vida»

Quines són les expectatives que heu posat en aquest projecte? Hi ha un «plus» de dificultat en el Camí per als nois amb discapacitat?

Des de bon principi hem volgut deixar clar que es tracta d'una proposta adreçada a persones que facin un mínim d'activitat física. Encara que sembli poc, el fet d'haver de recórrer etapes amb un recorregut d'entre deu i vint quilòmetres exigeix que tots aquells que hi participem siguem conscients del nivell d'esforç que això suposa. Tanmateix, disposarem de vehicles de suport, la qual cosa ens permetrà anar més lleugers i dedicar-nos a caminar sense tenir altres preocupacions afegides, com podria suposar el fet de portar-se cadascú la seva motxilla amb el seu equipatge.

Aneu com a pelegrins o com a excursionistes?

Sempre he dit que, si un vol, pot anar a caminar al costat de casa. No es tracta d'això: fer el Camí de Sant Jaume, ni que siguin els darrers cent quilòmetres, vol dir que es vol caminar per un camí que, abans de nosaltres, l'ha fet molta gent. Si el Camí de Sant

Jaume té avui el ressò que té és, justament, gràcies als pelegrins. Trobes molta gent al llarg del Camí, i podríem dir que hi ha tantes motivacions com persones: hi ha qui ho aborda com un repte físic personal, hi ha qui vol anar descobrint tot el que hi ha al voltant, hi ha qui ho fa amb una motivació religiosa... Tothom hi té cabuda, però per mi no tindria cap sentit fer aquest Camí sense aprofundir en tots els aspectes històrics i religiosos que comporta.

Penseu treballar també d'alguna manera la dimensió espiritual, tan unida a la ruta xacobeïa?

El Camí significa moltes coses: des de les persones que trobarem al llarg de cada etapa, amb les quals parlarem, fins a les que t'atenen quan arribes al final de la ruta. A més, també tenim previst fer algunes visites a les esglésies que hi ha al llarg de la ruta: des de les ermites més humils fins a la mateixa catedral de Santiago. Si no ho féssim així, penso que aquesta ruta seria, simplement, una excursió més, i volem que sigui una experiència de vida important per a tot el grup.

ALTRES PROPOSTES...

Festival de Músiques Religioses i del Món

Del 28 de juny al 10 de juliol, a Girona
Més informació: www.girona.cat/musiquesreligioses

Festa dels Fanalets de Sant Jaume

Del 6 al 25 de juliol, a Lleida
Més informació: www.pessebristeslleida.com

Benedicció de vehicles per Sant Cristòfol

10 de juliol, a la parròquia de la Concepció de Barcelona
Més informació: www.concepciobcn.com

«Paral·lels»: col·lecció del Museu d'Art Jaume Morera

Del 30 de juny al 18 de setembre, a Lleida
Més informació: www.paeria.cat/mmorera

Una gran festa romana

Els gloriosos apòstols de Crist

La tradició cristiana ha tingut una cura especial en què la veneració dels apòstols sant Pere i sant Pau fos sempre conjunta. Això s'ha manifestat en les celebracions litúrgiques, i també gairebé sempre en les imatges, quan en aquestes es vol fer referència al fonament apostòlic de l'Església. Un cas ben indicatiu d'aquesta voluntat són les icones bizantines de Pentecosta. Hi són representats dotze apòstols, a l'entorn o no de Maria, però els primers són Pere i Pau; Pau no era present al Cenacle aleshores, però és vist com un dels Dotze en la icona, que per això cal interpretar-la més teològicament que històricament. Sant Maties, en efecte, ja comptava entre els Dotze!

La litúrgia de la solemnitat dels Apòstols sant Pere i sant Pau és, en aquest sentit de veneració conjunta, una autèntica filigrana. En els himnes, les antífoes, les lectures, les pregàries de Laudes i Vespres, s'organitza una contínua alternança de referències petrines i paulines, que manté constantment l'atenció fixada en tots dos. L'antífona del Magníficat de les primeres Vespres ho justifica d'aquesta manera: «Els gloriosos Apòstols de Crist, que tant s'estimaven durant la vida, no es van separar tampoc en la mort.» I, tanmateix, això no impedeix que en els mateixos textos litúrgics quedi també ben expressada la característica pròpia de cada un dels dos. El prefaci de la missa ho subratlla: «Pere, el cap-

davanter en la confessió de la fe. Pau, el que la posà a plena llum. Pere instituï la primera Església amb la resta d'Israel, Pau evangelitzà els altres pobles cridats a la fe.» I segueix: «Així, per camins diversos, tots dos aplegaren l'única família de Crist, els uneix una idèntica corona i tot el món els venera.»

«O Roma felix...»

Si en algun lloc es concentra aquesta veneració inseparable de sant Pere i sant Pau és precisament a la ciutat de Roma. Ella, com canta l'himne, és feliç perquè està revestida de porpra per la sang preciosa d'aquests apòstols, i la seva bellesa excel·lent li ve no pas dels mèrits propis, sinó dels mèrits d'ells, de l'«*ianitor coeli*» (porter del cel) i del «*Doctor orbis*» (mestre del món). A Roma, els pelegrins descobreixen a cada pas les petjades de Pere i Pau, però sobretot visiten i veneren les seves tombes, referència tangible a l'Església del principi, la mateixa a través dels segles. Segurament aquesta és la gràcia específica de la visita a les tombes apostòliques, i la que les fa terme obligat i periòdic de pelegrinatge de tots els bisbes de l'Església —la visita *ad limina Apostolorum*—. És de la tomba de Pere, a prop de la qual es guarden, que el Papa pren cada any els pal·lis que signifiquen la funció metropolitana en comunió amb el Papa, per imposar-

los als bisbes, que durant l'any, han començat a presidir com a arquebisbes una Església metropolitana.

El títol especial d'aquest any 2011

La festa dels Apòstols adquireix encara un altre títol aquest any, ben lligat amb l'Església de Roma. El bisbe de Roma, successor de Pere, el papa Benet XVI, celebra el mateix dia 29 de juny el seixantè aniversari de la seva ordenació sacerdotal com a prevere. La prolongació actual de la vida permet que ara siguin més freqüents aquests aniversaris que van més enllà dels cinquanta. També l'arquebisbe emèrit de Barcelona Ricard Maria Carles, cardenal de la santa Església Romana, celebra aquest dia el mateix aniversari. Tots els qui en sentim propers al Papa i al cardenal Carles, tenim enguany un títol especial de celebració dels sants Apòstols, i un motiu renovat de pregària. Al Nou Testament hi ha constància de la pregària de Jesús per Pere i pels Apòstols, i de la pregària de l'Església de Jerusalem per Pere, quan aquest estava a la presó. Tota l'Església continua avui aquesta pregària, com un escalf de familiaritat i de proximitat eclesial, que s'afegeix a la motivació que podríem anomenar «institucional», arrelada en la nostra mateixa condició de membres de l'Església. El Papa i els bisbes formen part essencial de la nostra família; no estan «a fora» o «a sobre» de la nostra fe, sinó a dins mateix.

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Fermí

- ✓ Nascut a Pamplona al segle III
- ✓ Pagà convertit al cristianisme
- ✓ Bisbe d'Amiens
- ✓ Va morir màrtir cap a l'any 303

Hi ha diverses tradicions que donen versions diferents de la vida de sant Fermí, però els experts tendeixen a situar-lo als segles III i IV. Així, aquest sant màrtir, copatró de Navarra, era fill d'una família benestant i pagana de Pamplona. Fermí es va convertir al cristianisme per la predicació de sant Honest, i va ser batejat per sant Sadurní, bisbe de Tolosa de Llenguadoc. Tot seguit va ser enviat a evangelitzar per tot el territori del sud-oest de la Gàl·lia i després al nord, fins a arribar a Amiens, d'on va ser escollit bisbe (altres versions diuen que va ser escollit primer bisbe de Pamplona). Al capdavant de la diòcesi francesa va continuar evangelitzant i va aconseguir moltes conversions entre els pagans. La seva gran activitat missionera va alertar les autoritats romanes i sant Fermí va ser arrestat durant una de les persecucions contra els cristians. Va ser cominats a abjurar de la fe en Crist, però sempre s'hi va negar. Finalment, davant de la seva fermesa, va ser decapitat d'amagat i no pas públicament, per por que la població, que el considerava un sant, se sublevés.

Terrassa

Ha mort el P. Ignasi Salvat

Fundador de Cristianisme i Justícia, ha participat en nombroses institucions de l'Església i la societat catalana

Redacció / Sant Cugat del Vallès

El divendres 24 de juny ha mort a Barcelona el P. Ignasi Salvat, jesuïta, a l'edat de 80 anys. El P. Salvat era professor emèrit de Moral i Dret Canònic de la Facultat de Teologia de Catalunya i membre del Tribunal Eclesiàstic. Fou Provincial dels Jesuïtes de Catalunya i president de la Conferència de Provincials d'Europa. Fundador del centre d'estudis Cristianisme i Justícia, ha participat en nombroses institucions de l'Església i la societat catalana. Entre d'altres, ha estat vicepresident de la Fundació ESADE, membre de l'Institut Borja de Bioètica i de la Universitat Internacional per la Pau. També ha publicat diversos llibres i ha col·laborat activament als mitjans de comunicació social.

L'enterrament va tenir lloc dissabte 25 de juny al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès. El dia 1 de juliol, coincidint amb la festa del Sagrat Cor, es va celebrar una Eucaristia en record i acció de gràcies a l'església del Sagrat Cor de Barcelona (C. Casp, 27).

Ignasi Salvat i Ferrer va néixer l'1 de maig del 1931 a Barcelona. En acabar el Batxillerat als Jesuïtes de Sarrià, el 1948 va iniciar els estudis de Química a l'Institut Químic de Sarrià, però poc després va decidir entrar al noviciat de la Companyia de Jesús a Veruela. Era l'octubre del 1950 i Salvat encamina els seus estudis a la filosofia i la teologia. L'any 1963 rep l'ordenació sacerdotal a Sant Cugat, mentre acaba la Teologia. En aquells moments l'Església es troba en plena celebració del Concili Vaticà II. El 1965 marxa cap a Roma, on realitza el doctorat en Dret Canònic per la Pontifícia Universitat Gregoriana. En tornar a Catalunya, el 1969 comença a exercir com a professor de Moral i Dret Canònic. Durant la dictadura franquista va estar compromès amb la causa obrera, especialment des de la parròquia de Terrassa en la qual col·laborava com a sacerdot.

Provincial dels Jesuïtes i fundador de Cristianisme i Justícia

Des del 1978 fins al 1984 ocupa el càrrec de superior provincial de la Companyia de Jesús, és a dir, el màxim responsable dels Jesuïtes de Catalunya. Es viuen moments clau en la història de la Companyia de Jesús, encapçalada llavors pel jesuïta basc Pedro Arrupe.

Ignasi Salvat es va sentir profundament impactat per la personalitat del P. Pedro Arrupe, a qui va tenir l'oportunitat de conèixer i tractar en diverses ocasions. Ell mateix parlava d'Arrupe com de «la persona que ha construït la meua història». En la seva Congregació General 32, l'any 1974, els jesuïtes havien definit la seva missió com a «defensa de la fe i promoció de la justícia».

Seguint aquesta línia, a Catalunya, Ignasi Salvat, com a provincial, impulsa l'any 1981 la creació del centre d'estudis

El P. Ignasi Salvat amb l'actual superior general de la Companyia de Jesús, el P. Nicolás.

Apassionat de Jesús

El dissabte 25 de juny, el Centre Borja de Sant Cugat del Vallès va acollir el funeral per Ignasi Salvat. La cerimònia va ser presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, Sebastià Taltavull, i concelebrada pel bisbe emèrit de Solsona, Jaume Traserà; el provincial dels Jesuïtes de Catalunya, Lluís Magriñà; el superior de la Comunitat de Jesuïtes del Sagrat Cor, Pere Borràs; el superior del Centre Borja de Sant Cugat, Francesc Xicoy, i diversos companys jesuïtes, sacerdots i religiosos.

El P. Pere Borràs, superior de la comunitat on residia actualment el P. Salvat, va ser l'encarregat de pronunciar l'homilia. Va definir el P. Salvat com una persona «malaltissament optimista, un home que sempre sumava, mai restava, un home proper, intel·ligent, dinàmic, positiu, profundament jesuïta». Però sobretot el va definir com un «apassionat de Jesús». «No es pot entendre l'Ignasi sense la persona de Jesús», va dir el P. Borràs. I va continuar dient: «L'Ignasi sempre deia que la vida li havia ensenyat la pedagogia de la comprensió: posar-se a la pell de l'altre. Era un home apassionat i sovint impulsiu, que feia un gran esforç ascètic i, alhora, amorós. Fou una persona de caràcter fort. Una difícil síntesi per escoltar, animar, encoratjar, crear una atmosfera de confiança i disponibilitat.» Núria de Gispert, presidenta del Parlament de Catalunya i amiga personal del P. Ignasi Salvat, va intervenir al principi de la missa exequial en nom de les moltes persones i grups que Ignasi Salvat acompanyava.

Cristianisme i Justícia, amb l'objectiu de reflexionar sobre la fe cristiana des de la pràctica de la justícia. L'any 1983 Ignasi Salvat participa en la Congregació General 33 de la Companyia de Jesús, en la qual el P. Arrupe va presentar la seva renúncia per motius de salut i fou escollit com a nou superior general el P. Peter-Hans Kolvenbach. Del 1986 al 1993 va ser president de la Conferència de Provincials d'Europa.

Implicat activament en l'Església i la societat catalana

Des de llavors i fins pràcticament el final de la seva vida, la seva activitat principal s'ha repartit entre el Tribunal Eclesiàstic, del qual era vicari judicial, i la docència com a professor de Moral i Dret Canònic a la Facultat de Teologia de Catalunya i l'Institut de Teologia Fonamental.

Però Ignasi Salvat ha tingut una activitat i presència intensa en nombroses iniciatives i institucions de la Companyia de Jesús, de l'Església i de la societat catalana. Des dels anys 80 ha format part del CPM (Centre de Preparació al Matrimoni), des d'on ha acompanyat un gran nombre de parelles en la seva formació i preparació per al matrimoni. Ha estat membre de l'Institut Borja de Bioètica, vicepresident de la Fundació ESADE i membre del Patronat de la Universitat Internacional per la Pau, entre d'altres.

Ha col·laborat sempre al Casal Loiola de Barcelona i va ser coordinador dels Assistents de les Comunitats de Vida Cristiana (CVX) entre 1994 i 1996. Des de la seva fundació el 1981 no ha deixat mai de col·laborar al centre d'estudis Cristianisme i Justícia, durant quinze anys presidint la Fundació Lluís Espinal, a la qual pertany aquest centre, i també impartint seminaris i cursos, a més dels cinefòrums sobre pel·lícules de contingut social on ha pogut combinar el seu compromís per la justícia amb una de les seves passions: el cinema.

Disponibilitat i diàleg als mitjans de comunicació

Al llarg d'aquest temps ha compaginat aquesta activitat intensa amb col·laboracions i aparicions constants als mitjans de comunicació. Convençut i defensor de la importància dels mitjans de comunicació social i de la necessitat que l'Església i les veus d'Església hi siguin presents, Ignasi Salvat va tenir sempre una disponibilitat poc freqüent en homes d'Església per atendre la premsa i participar en programes de ràdio i televisió, fins i tot quan era requerit per parlar de qüestions polèmiques.

Home de frontera i de diàleg, en els seus posicionaments es despenia una gran obertura a la realitat i al món d'avui, sempre amb fidelitat al missatge evangèlic i atenció preferent a les persones que pateixen. També ha publicat nombrosos llibres i articles, entre els quals destaquem: *Servir en misión universal*, Mensajero i Sal Terrae, 2002; *La cultura del diàleg, un repte per al món d'avui*, Cristianisme i Justícia, 2002; *Els mitjans de comunicació social, un repte humanitzador*, Facultat de Teologia de Catalunya, 2001, i *Fent camí amb les parelles*, Claret, 1991.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Barcelona

Càritas torna a «indignar-se» per l'augment de la pobresa

L'entitat diocesana denuncia la cronificació i les retallades socials

Samuel Gutiérrez
Barcelona

A Càritas diocesana de Barcelona fa temps que estan indignats. La pobresa no deixa d'augmentar al nostre país i cada vegada hi ha més persones enquistades en un cercle viciós que no els permet albirar la llum al final del túnel. Impotència, desesperació, ràbia o frustració són paraules que, malauradament, comencen a ser habituals en el vocabulari d'una entitat que, sense deixar de perdre mai l'esperança, per moments sí que ha perdut el somriure. La cronificació de la pobresa, el deteriorament físic i psíquic de les famílies i l'augment alarmant dels infants i joves entre les persones ateses són alguns dels aspectes que més preocupen actualment Càritas. Darrere de les xifres, que sempre són fredes, hi ha, a més, molt de patiment, persones i històries ben concretes que posen de manifest la veritable magnitud de la crisi. Per això l'experiència de Càritas, la seva veu, és un dels millors termòmetres per mesurar amb garanties la realitat social que, en els moments més durs de la crisi, es detecta en els territoris de les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa.

La presentació de la memòria anual de Càritas amb motiu del Dia de la Caritat va ser ocasió el 21 de juny passat per tornar a denunciar una situació gravíssima que ha estat profetitzada des de fa anys per l'entitat catòlica. «Sovint, davant de les nostres denúncies, se'ns ha acusat de derrotistes —explicava Jordi Roglà, director de l'entitat durant la presentació de la Memòria—, la realitat, però, és que les nostres previsions, malauradament, s'han acomplert. L'increment de la nostra demanda ha augmentat imparablement durant els últims anys fins a arribar a aquest 2010.»

L'últim any Càritas ha format més de 10.000 persones, ha pagat 250.000 pernoctacions i han destinat sis milions d'euros a prestacions econòmiques. Són dades preocupants, sobre-

tot tenint en compte que els usuaris de l'entitat, la majoria reincidents en la seva petició d'ajuda, el que volen, més que no pas altra cosa, és treballar. «Els nostres usuaris —va afirmar Roglà— no volen subsidis, sinó que el que ens demanen és feina, feina i feina.» Per això, Càritas denuncia amb vehemència que no hagi estat possible fins ara un pacte d'Estat, consensuat per totes les forces polítiques, per al foment de l'ocupació. Amb cinc milions d'aturats i 1,3 milions de famílies on no entra cap ingrés, és inconcebible que l'Estat continuï de braços plegats. «L'Estat del benestar —va recordar el director de Càritas— no ha de ser un estat de subvencions, de cobrir-ho tot, sinó que amb la mateixa despesa hem de passar de subvencions a incentius. No és el mateix rebre una subvenció de 400 euros que una contraprestació per una tasca realitzada a favor de la societat o la comunitat. És la dignitat de la persona la que està en joc.»

Segons les dades facilitades per Mercè Darnell, responsable de programes socials i serveis de Càritas diocesana de Barcelona, l'entitat va atendre l'any 2010 56.789 persones, la qual cosa suposa el 152% d'augment sobre el 2005, i el doble que l'any 2007, quan es va iniciar la crisi. El 67% de les

Nou servei de mediació per a l'habitatge

El proper mes de setembre Càritas posarà en marxa un servei de mediació en l'habitatge amb la voluntat d'actuar per prevenir l'exclusió social que suposa la pèrdua de sostre i els desnonaments per deutes de lloguer, o per crèdits hipotecaris impagats. Un equip de persones expertes en temes d'habitatge atendran, amb cita prèvia, les consultes i situacions relacionades amb deutes pendents de lloguer fent tasques d'intermediació amb propietaris i entitats creditors, per tal d'arbitrar solucions proporcionades i justes que evitin el màxim possible els desnonaments. El Servei preveu també una línia d'ajuts per cobrir dificultats de pagament per a famílies que es trobin en períodes de dificultats. Els ajuts seran a retornar sense interès o a fons perdut, segons les situacions. En les situacions que sigui impossible mantenir les condicions d'allotjament prèvies o quan les famílies ja hagin estat desnonades, el servei de mediació de Càritas negociarà altres alternatives.

persones ateses ja havien rebut ajuda en anys anteriors i el 35% han estat menors. L'augment de la pobresa en la petita infància és molt alarmant —afecta un de cada quatre nens— i per això ha esdevingut una prioritat per a Càritas la prevenció de la pobresa infantil.

Una altra xifra preocupant és que el 72% de les persones estaven a l'atur o en recerca de feina. La majoria eren famílies: parelles joves o mares soles amb fills. Aquestes dades encara s'han agreujat més durant els cinc primers mesos del 2011, en els quals s'han atès ja 42.000 persones, el 80% de les quals són reincidents. La cronificació és una realitat creixent, però no només això, sinó que les persones ateses cada vegada estan pitjor i cada vegada necessiten rebre més atencions. «La gent ja comença a llençar la tovallola —explicava Darnell amb un to gens optimista—, augmenten els problemes associats a la salut mental, hi ha molta impotència i desesperació.» I afegeix: «A Càritas invertim en les persones, i ho fem majoritàriament amb l'ajuda privada, que constitueix el 89% del nostre pressupost. En un moment de retallades en les ajudes públiques, aquest percentatge ens permet seguir mantenint els nostres serveis a les persones.»

Davant d'aquest panorama dramàtic, els 430 punts d'atenció que Càritas té distribuïts per les diòcesis de Barcelona, Terrassa i Sant Feliu han hagut de dedicar bona part dels seus esforços a tres àmbits molt concrets d'actuació: formació, infància i habitatge. Fins a 2,5 milions d'euros es van dedicar durant el 2010 a l'habitatge, un dels problemes més greus detectats per l'entitat des de fa temps i que afecta directament l'estabilitat de moltes persones i famílies.

En aquest sentit, des de Càritas, el seu director Jordi Roglà va demanar amb força la reforma urgent de la llei hipotecària. «La situació actual —va afirmar— és moralment inadmissible, socialment injusta i èticament incorrecta... Cal un nou marc regulador, així com un fons de rescat per a les persones, igual que el que es va fer amb les entitats financeres.» En la línia de denúncia que caracteritza l'entitat eclesial, Mercè Darnell va advertir finalment que «les retallades de les prestacions socials les patirem de debò en el futur». «Les retallades socials avui —va dir— seran despeses demà.»

Nous candidats camí del diaconat permanent

Redacció / Barcelona - Rubí

En les últimes setmanes, nou candidats al diaconat permanent han rebut el ministeri de lectors i acòlits a les diòcesis de Barcelona i Terrassa. Una primera cerimònia d'institució dels nous ministeris va tenir lloc el 27 de maig passat a la parròquia de Santa Maria de Rubí, presidida per Mons. Josep Àngel Saiz, bisbe de Terrassa. Hi va ser instituït com a lector Jesús de la Ossa, i com a acòlits Carles Campins, Alexandre Codinach,

José Antonio Clua i Àngel José Ubieta. A Barcelona, en canvi, van rebre el ministeri de lectors el 10 de juny passat Alfonso Caracuel, Jordi Lloret, Ramon Ollé i Àngel Zambrana. L'acte, que va tenir lloc a la parròquia de Sant Ot, va ser presidit per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach. Hi va concelebrar també, així com havia fet dies abans a Rubí, Mn. Josep Serra, president de la Comissió diocesana per al Diaconat Permanent i els Ministeris Laicals.

Vic

Immersiò internacional en el carisma de sant Ignasi

Celebrat amb èxit a la Cova el primer curs internacional en anglès d'espiritualitat ignasiana

Samuel Gutiérrez
Manresa

Procedents de vint països dels cinc continents, amb una presència molt destacada de representants de l'Àfrica i d'Àsia, trenta-sis persones vinculades a la Companyia de Jesús es van aplegar el mes de maig passat a la Cova de Manresa per participar en el primer curs internacional en anglès que des d'aquest centre jesuïta s'ofereix sobre l'espiritualitat ignasiana.

L'Ignatian Immersion Course, que és com s'ha anomenat aquest projecte, ha consistit en cinc setmanes d'immersió en una forma d'entendre la vida i la fe segons les intuïcions de sant Ignasi de Loiola. En aquest sentit, tal com va assenyalar el P. Lluís Magriñà, provincial dels Jesuïtes de Catalunya, en la inauguració del curs, «l'espiritualitat del nostre fundador no és una inspiració emmarcada al segle XVI, sinó que és oberta per fer front als reptes que es presenten en cada moment i en cada lloc». La invitació de sant Ignasi en els seus Exercicis, plenament actual, és a esdevenir «contemplatius en l'acció», i per tant, això obliga avui a alçar la mirada cap a la globalitat, però «atterrant en allò concret i proper». «Implica un dinamisme —afegia Magriñà—, a estar sempre atents als nous reptes i, especialment, a fer-nos presents entre els qui més sofreixen.»

Valoració molt positiva

Des de la Cova de Sant Ignasi de Manresa, que per primera vegada organitzava un curs d'aquestes característiques, la valoració que es fa de la iniciativa és molt positiva. «El que s'ha viscut —explica el P. Josep Sugrañes, coordinador del curs—, i que han confirmat les avaluacions dels participants, manifesta que s'han superat les expectatives.» I afegeix: «S'ha valorat molt tant la metodologia com la internacionalitat. S'ha creat un clima de família de gent molt diversa pel que fa a cultures, nacionalitats i ocupacions.» Entre els trenta-sis participants hi havia gent de Rwanda, Zàmbia, el Camerun, Corea, Xina, l'Índia, les Filipines, els Estats Units, Burkina Faso, Tanzània, el Canadà, Zimbabwe, Colòmbia, el Líban, Malta, Austràlia o Nova Zelanda.

Segons els organitzadors i participants, ha tingut molt a veure en l'èxit del curs el paper que ha tingut el marc incomparable que suposa Manresa i la seva Cova. «Hem viscut palesament —reconeix Sugrañes— la importància de la Cova de Sant Ignasi de Manresa com a lloc d'experiència interior profunda per a la família ignasiana d'arreu del món, família formada per laics, jesuïtes i altres religiosos.» Així ho han manifestat també els participants en el curs, com ara el jesuïta maltès Philip Chircop, que treballa com a director de recessos i acompanyant espiritual a Toronto: «Manresa és una paraula clau per a qualsevol persona tocada per l'espiritualitat ignasiana. Ser aquí és com escoltar un concert de música en directe

El curs ha tingut lloc a la Cova de Sant Ignasi de Manresa.

Els participants procedien dels cinc continents.

i no gravat en un CD. És viure una experiència real!»

El curs d'immersió internacional en l'espiritualitat ignasiana ha volgut oferir un apropament, des d'un enfocament nou, als textos bàsics del carisma de sant Ignasi a partir de la reflexió i la pregària fetes en el lloc emblemàtic d'aquesta espiritualitat. Durant les cinc setmanes de durada d'aquesta proposta, els participants han tingut, a més, ocasió de realitzar Exercicis Espirituals amb acompanyament en anglès i, per primera vegada també a la Cova de Manresa, en xinès, gràcies a la presència d'un membre de la casa d'espiritualitat Xavier House de Hong Kong. Precisament l'apropament a la presència del Déu inefable és un dels aspectes que més ha valorat Carlos Losada, exdirector general d'ESADE que també ha participat en el curs. «Després d'aquesta experiència —ha confessat Losada— camines per la vida renovat, amb més empena i ganes de viure aquesta vida amb un sentit profund i ple de goig.» Per la seva banda, Asun Puche, psicòloga i professora de Blanquerna, destaca de l'experiència d'aquestes setmanes «la possibilitat de palpar que un altre món és possible quan vivim des del lloc més autèntic i pur de nosaltres mateixos i dels altres». Després de l'èxit de la primera edició de l'Ignatian Immersion Course, ja es prepara des de la Cova de Sant Ignasi un proper curs per a l'any 2012 que també s'augura plenament reeixit. Tant és així que els organitzadors compten amb una llista de 70 candidats que enguany no han pogut participar per manca de lloc.

LUKE RODRIGUES, CONSILIARI INTERNACIONAL DE LES CVX

«La Cova m'ha fascinat»

Quines raons l'han motivat a participar en aquest curs?

Estic treballant amb les Comunitats de Vida Cristiana, que són grups de laics animats per l'espiritualitat ignasiana. Aquest contacte amb membres laics de la família ignasiana m'ha motivat a aprofundir en el carisma ignasià. Volia tenir una immersió en aquest carisma, per poder entendre'l millor jo mateix i després poder-lo oferir als altres.

A Manresa s'ha aplegat gent de tot el món. Per què creu que Manresa té aquesta capacitat d'atreure gent d'arreu?

Manresa té, sens dubte, un lloc especial en el nostre patrimoni. Va ser aquí on Sant Ignasi va tenir una profunda experiència de trobada amb Déu. I va ser aquí on van néixer els Exercicis Espirituals. Manresa representa un lloc únic per a la història ignasiana.

Quina ha estat la seva impressió de Manresa i de la Cova de Sant Ignasi?

Em sento un privilegiat per tenir l'oportunitat de passar tants dies aquí. La Cova m'ha fascinat. Assegut a la Cova m'he sentit unit a sant Ignasi. És una sensació de misteri i veneració difícil de descriure amb paraules.

Què destacaria de l'experiència viscuda aquests dies?

Ha estat molt enriquidor poder aprofundir en l'auto-

biografia i el diari espiritual de sant Ignasi, descobrint-hi el pelegrinatge interior que va fer. He assaborit l'experiència de fer els Exercicis Espirituals en aquest lloc sagrat i especial. També ha estat molt bonic compartir inquietuds i sentiments amb un grup de persones procedents de diferents cultures i orígens.

A Manresa ha aprofundit en el seu coneixement sobre l'espiritualitat ignasiana. Quina incidència tindrà això en la tornada a la quotidianitat?

En primer lloc, aquest curs m'ha posat en contacte amb les meves arrels espirituals per enriquir la meua vida interior. Espero traslladar-ho a una acció apostòlica amb un sentit més profund de discerniment, de servei als altres i de fidelitat creativa. Més concretament, m'he fet una idea més bona dels continguts i la metodologia que es pot oferir en els programes de formació per a membres de les Comunitats de Vida Cristiana.

Quina és la imatge o moment d'aquests dies a Manresa amb què es queda?

La Cova, el riu Cardener i la muntanya de Montserrat són imatges que em quedo per sempre. En un nivell més interior, la mirada afectuosa de Déu mentre jo faig aquest pelegrinatge interior. I la imatge del grup seient junts a la capella és un exemple de la universalitat del desig humà de créixer en unió i fraternitat.

Tortosa

Coronació canònica pontifícia de la Mare de Déu de l'Aldea

Va tenir lloc un torn de pregària i de vetlla davant de la imatge de la patrona

Víctor-Manuel Cardona
L'Aldea

A la província de Tarragona, on s'inicia el Delta de l'Ebre, està enclavat enmig d'un mar d'arròs el santuari de la Mare de Déu de l'Aldea, patrona del terme municipal del mateix nom i de tots els arrossars d'aquest Delta.

El 12 de juny, en un dia assolellat, esplèndid, amb els arrossars verds i blavencs per l'aigua de l'Ebre, que majestuós i mansoi banya el mantell de la Mare de Déu de l'Aldea, va tenir lloc la coronació canònica pontifícia, en nom i autoritat del papa Benet XVI, de les imatges del Nen Jesús i de la seva Santíssima Mare, sota el títol de l'Aldea. El bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, acompanyat per sis capellans, va oficiar la celebració eucarística en què va tenir lloc el ritu de la coronació.

El temple del santuari era ple de gom a gom, fins al punt que les portes van haver de quedar obertes perquè els centenars de fidels que hi havia a fora poguessin seguir d'alguna manera la celebració. La missa va comptar amb la presència del conseller d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya, amb les autoritats comarcals i locals i amb un gran nombre de fidels i devots de la Mare de Déu. Si bé tota la celebració va ser viscuda amb devoció i afecte religiós el punt culminant va arribar després de l'homília, quan el prelat diocesà va beneir les corones presentades pel rector de la localitat, que tots els devots han sufragat, i les va imposar a les venerades imatges de Jesús i Maria. Un aplaudiment molt fervorós va trencar el silenci reverend i els *Visca la Mare de Déu de l'Aldea* ressonaven emocionats entre tots els presents.

El bisbe Xavier Salinas va presidir la celebració de coronació.

Aquesta celebració ha estat preparada amb dos anys de predicacions, jubileus, reunions, treballs de Càritas... i en els darrers dies amb una novena.

Aquesta novena va començar amb la celebració eucarística presidida a l'ermita per Mons. Manuel Ureña, arquebisbe de Saragossa, acompanyat pels *Infanticos* del Pilar. Durant la novena, el rector va visitar els avis i malalts de la localitat amb la imatge de la patrona. Quins moments més intensos de fe, d'amor, de pregària, d'emoció! I el dia de la coronació, després de la processó al voltant del santuari, enmig del verd de l'arròs i del blau del cel, va tenir lloc un torn de pregària i de vetlla davant de la imatge de la patrona fins a la matinada, quan es va resar el Rosari, es van cantar els goigs i es va pujar la imatge fins a la seva fornícula.

L'endemà, 13 de juny, va tenir lloc la

missa pels confreres difunts, i després de les vaquetes, que aquella tarda, com l'anterior, es van poder torejar a la plaça que es troba al centre del santuari, es va posar punt i seguit a les celebracions de la coronació pontifícia.

Diem punt i seguit perquè el divendres 17 de juny, a les 20.30, va tenir lloc a l'ermita de la Mare de Déu de l'Aldea el concert de l'Escolania de Montserrat, que va ser el colofó de les celebracions i la cloenda d'aquestes festivitats. Els qui vulguin conèixer aquests esdeveniments i conèixer el santuari i les vistes fotogràfiques ho poden fer en aquesta direcció electrònica: www.ermitalaldea.info. La devoció mostrada, l'impuls viscut i la gràcia vessada ha portat els veïns a demanar unes celebracions especials cada cinc anys en homenatge a la Mare de Déu i com a motiu per revifar la fe i impulsar des d'ella la caritat.

L'Escolania de Montserrat a l'ermita de l'Aldea

El divendres 17 de juny va tenir lloc a l'ermita de la Mare de Déu de l'Aldea un concert de l'Escolania de Montserrat. Era un magnífic colofó a les celebracions que durant el 2010 i el 2011 han tingut lloc amb motiu del 850è aniversari de la parròquia i la coronació canònica pontifícia de la imatge de santa Maria i de l'Infant Jesús. Més de 400 persones, ja no hi cabia ningú més, van omplir de gom a gom la nau i el cor de l'ermita per escoltar les veus angelicals d'una de les millors escolanies d'Europa.

El concert va constar de dues parts. En la primera es van interpretar obres de mestres montserratins i en la segona obres d'autors clàssics europeus. El punt àlgid de l'actuació va ser el moment final, quan tota l'Escolania va entonar l'*Himne a la Mare de Déu de l'Aldea*, obra d'Eduardo Torres, autor del popular *Salve Madre*.

Girona

«La història d'aquest país és inseparable de la història de l'Església»

Víctor Gay / Girona

L'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona ha clausurat el vigent curs amb un programa que va presidir el bisbe Francesc Pardo i que es va iniciar amb la celebració de la Paraula a l'església de Sant Martí Sacosta del Seminari.

La lliçó de cloenda es va encomanar al Dr. Armand Puig, degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya, que dissertà sobre *L'Església que és a Catalunya, a propòsit del document de l'episcopat «Al servei del nostre poble»*.

El Dr. Armand Puig va dir que es tracta d'un document pastoral «en el sentit ple del terme», ja que té una dimensió col·legial que cal accentuar. Va lamentar que de vegades sembla que és un document que arriba i que ràpidament se'n va, com si no fos d'interès. Bàsicament es tracta d'un document amb dos clars referents: un de més llunyà, el document *Arrels cristianes de Catalunya*; i un de més proper, la visita del papa Benet. Són els deu bisbes de les diòcesis catalanes que els presenten a la comunitat de creients, que han de fer-ne la recepció.

El conferenciant va definir el document com una reflexió reeixida respecte del moment que som i amb clara inspiració en el Concili Vaticà II i el Concili Tarraconense. «És una lectura de la realitat a la llum de l'Evangeli.»

Respecte de la realitat catalana, va dir el Dr. Puig que «la història d'aquest país és inseparable de la història de l'Església», cal no oblidar tampoc que «Catalunya s'ha construït amb relació privilegiada amb el seu passat». Un país que ha consolidat la democràcia participativa, que ha vist uns canvis socials profunds, com ara l'arribada de més d'un milió de persones immigrades procedents de països diversos, especialment del Magrib i de l'Amèrica Llatina, tot recordant que la immigració és un referent en la doctrina social de l'Església. En la vessant econòmica va dir: «La globalització no la tirarem enrere», i que és una realitat que coincideix amb una situació de crisi davant la qual l'Església fa una crida a recuperar valors i sentiments com ara l'austeritat, la justícia i la solidaritat.

La part final de la lliçó de cloenda del degà de la Facultat de Teologia de Catalunya es va centrar en la romanitat que impregna la vida de la nostra societat mediterrània, «una forma de vida que rebem de Roma i Grècia» i que ha generat un model de civilització, la nostra, que ha esdevingut un referent universal, molt més enllà del seu estricte àmbit geogràfic. És en aquesta romanitat que l'Església es fa present.

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.

Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es

Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

Una sola Església, diferents cultures

Vuit-cents immigrants van participar en la missa de Pentecosta presidida pel bisbe

Cristina Sànchez
Palma de Mallorca

A l'entorn de la solemnitat de la Pentecosta i culminació del temps pasqual i obertura de l'Església a tota llengua i nació, el bisbe de Mallorca va presidir una multitudinària Eucaristia al Col·legi Sant Josep Obrer, subratllant l'acollida dels diferents grups catòlics nacionals i lingüístics d'immigrants presents a Mallorca amb caràcter estable i que hi celebren regularment la fe. Hi participaren, entre d'altres, immigrants nigerians, ucraïnesos, peruans, argentins, bolivians, filipins, xinesos, romanesos, polonesos, brasilers, guineans, equatorians i colombians.

La trobada de fraternitat es va convocar amb el lema «Una sola Església, diferents cultures». Les lectures i els cants es realitzaren en distintes llengües, sobretot anglès i castellà, i els diversos grups es repartiren les pregàries dels fidels, la presentació de les ofrenes i les intervencions musicals. Acabada la missa, els participants es trobaran amb el bisbe Jesús Murgui en una festa intercultural i festiva.

El primer que marca la Pentecosta narrada a Fets 2 és la superació de les barreres de comunicació. El text bíblic ens narra que cadascú hi sentia en «la seva pròpia llengua». Malgrat que els oients eren de la mateixa confessió de fe, representaven diverses cultures i la multitud se sorprèn per com s'aconse-

Imatge de la missa multitudinària al Col·legi Sant Josep Obrer.

gueixen superar les barreres racials i culturals.

I la Mallorca actual en sap molt, d'aquest tema. A la nostra comunitat conviuen més de 180.000 immigrants dels cinc continents, que arriben aquí amb unes il·lusions, preocupacions i necessitats, també espirituals.

L'Església de Mallorca surt al seu encontre amb una atenció personal i amb una acollida a les comunitats d'origen que ja són casa seva. Per això s'impulsa la pastoral específica per motius culturals o lingüístics com a primera passa a la integració total a les comunitats parroquials.

Preveres provinents de Polònia,

Romania, Mèxic, Nigèria, Alemanya, Perú o Xina atenen els seus compatriotes nouvinguts a la nostra illa. També s'ofereixen, a través de les parròquies, multitud de plataformes (cursos, trobades, atenció personal...) perquè la integració dels immigrants a la nostra societat sigui una realitat i un punt de reflexió sobre el desafiament que suposa l'equilibri entre les identitats culturals originals dels immigrants i un sentit de pertinença que té com a base l'acceptació dels valors fonamentals i les institucions d'una nova societat.

L'impacte que ens transmet la Pentecosta és la possibilitat de la unitat malgrat la diversitat. És aquí des d'on es

genera una visió ecumènica, una perspectiva on tots poden entendre's, en un espai i temps on tots caben. Podríem dir que l'Esperit Sant guia els deixebles de Crist, de manera que tots els oients (la multitud, el poble) puguin entendre el missatge per ser compartit, per a esperança de totes les persones.

L'Esperit Sant trenca les muralles que ens separen els uns dels altres, l'Esperit Sant inaugura la Comunió (*Koinonia*) que vindria a constituir-se en el que ara també anomenem Poble del Senyor. La Pentecosta ve a constituir l'inici d'un dels moviments socials més grans en la història de la humanitat: el cristianisme. Per aquesta raó, la Pentecosta cobra una vital importància en els temps quan es necessiten canvis.

Després s'estableixen normes de convivència que emfatitzen el sentit de comunitat i es consolida aquest nou estil de vida, on la prioritat és la solidaritat humana i l'enfortiment de cadascuna de les persones que conformen la nova comunitat. És així que es presenta l'oportunitat de compartir el repte a la societat per al seu penediment i conversió i aconseguir millors temps en la societat.

El sentit de Pentecosta es conté en la frase dels Fets dels Apòstols: «Tots varen quedar plens de l'Esperit Sant i començaren a parlar en diverses llengües, tal com l'Esperit els concedia d'expressar-se...» (Fets 2,4), i és símbol de l'entesa i la unitat entre diferents cultures.

Felisa García, nova presidenta de Confer Mallorca

C. S. / Palma

El dissabte 11 de juny es va celebrar l'Assemblea de Confer Mallorca al col·legi La Salle de Son Rapinya, amb assistència de representants de gairebé totes les congregacions religioses presents a la nostra illa. Després de la conferència del P. Elías Royón, president nacional de Confer, sobre la situació de la Vida Consagrada actual, es va elegir la nova junta per als propers tres anys. La nova presidenta és Felisa García Llompart, germana de la Caritat.

El vicepresident és l'actual president de Confer Balears, Bartomeu Pont Parera, franciscà TOR. Els vocals: Nieves de León, oblata; Paco Chiva, germà de La Salle; Margalida Femenies, franciscana de la Misericòrdia; Martín Salvador, germà de La Salle. L'administradora és Coral Turrión, religiosa teatina. A més, són part de la junta els superiors majors residents a Mallorca, un representant de FERE i un dels religiosos que treballen a la sanitat.

La festa de Jesucrist Sacerdot renueix 110 preveres

C. S. / Lluç

El dijous 16 de juny va tenir lloc la celebració de la jornada sacerdotal per excel·lència de la diòcesi, en la festa de Jesucrist Gran Sacerdot per Sempre. 110 preveres van acompanyar el bisbe de Mallorca, Mons. Jesús Murgui, en

l'Eucaristia de les 12 h al santuari de Lluç. Com és tradicional, en la celebració es va retre homenatge als quatre preveres que aquest 2011 compleixen les noces d'or i als cinc que fan 25 anys de sacerdot. A la vegada es va tenir un record especial pels 11 sacerdots morts durant aquest any.

Pollença acull la Vetlla de les Espigues

C. S. / Pollença

La nit del 18 al 19 de juny el Consell Diocesà de l'Adoració Nocturna Espanyola (ANE) de Mallorca havia convocat tots els adoradors de les seccions actives a la tradicional Vetlla diocesana de les Espigues. Aquest any els dirigents de l'ANE elegiren la vila de Pollença on, en el marc del seu majestuós i admirable temple parroquial dedicat a la Mare de Déu dels Àngels, hi va haver la magna concentració dels adoradors vinguts de diversos indrets. S'hi van fer presents les seccions de Pollença, Calvià, Sa Pobla, Inca, Sencelles, Sóller, Felanitx i diversos torns de Palma, totes amb les corresponents banderes.

En aquesta mateixa església, a la capella del Sagrari, hi descansaven les despulles del servent de Déu Mn. Miquel Costa i Llobera, l'entusiasta fundador de la secció adoradora d'aquest poble l'any 1918, i que de manera incansable també havia treballat abans en benefici de l'Obra dins Palma.

A les 22.30 h va començar la vetlla amb el rès del Sant Rosari i amb unes paraules de benvinguda del rector de Pollença, Mn. Eusebi Capel, i també per part del president del Consell Diocesà de l'Adoració Nocturna, Santiago M. Amer. Després va començar la solemne missa concelebrada que va presidir el bisbe de Mallorca i que va

acabar amb l'exposició del Santíssim Sagrament en una bellíssima custòdia d'estil barroc. Seguiren els distints torns de vetlla en què participaren tots els adoradors nocturns. Tal com mana el costum, la vetlla es va tancar amb una processó pels carrers de la vila pollencina que es va aturar al lloc conegut com la Font de Sant Isidre, des d'on es va donar la benedicció amb el Santíssim Sagrament a tots els camps de l'illa de Mallorca.

Durant aquest acompanyament eucarístic es van cantar diversos cants, destacant l'Himne del Congrés Eucarístic Internacional de l'any 1911, celebrat a Madrid entre el 25 i el 30 de juny, i del qual aquest any se celebra el primer centenari. El popular *Cantemos al Amor de los amores*, amb lletra de l'agustí P. Restituto del Valle i música del compositor Ignacio Busca Sagastizabal, va tenir un èxit fonamental.

Les vetlles de les espigues gaudeixen d'una forta tradició dins la història de l'Adoració Nocturna de Mallorca. Se celebra cada any en un lloc diferent de la diòcesi amb la intenció de celebrar una concentració general de tots els adoradors, els quals conjuntament i solemnement compleixen amb la seva funció de retre adoració, durant la nit, a Jesús presència real en l'Eucaristia. També tenen l'objecte de beneir els camps i totes les activitats que es desenvolupen a la nostra terra.

«Volem difondre l'«Evangeli de família» que Jesús

Josep M. Blanquet, s.f., fundador i director del Cente Nazarenum

Miquel Àngel Codina

Josep M. Blanquet, doctor en Teologia i secretari general dels Fills de la Sagrada Família, és el fundador i director del Centre Internacional de Documentació i Estudi sobre la Sagrada Família, anomenat Nazarenum. Parlem amb el P. Blanquet sobre aquest centre que té gairebé vint-i-cinc anys de vida i que acaba d'iniciar una nova etapa.

Com neix el Centre Internacional de Documentació i Estudi sobre la Sagrada Família?

Va néixer l'any 1987 a Barcelona per commemorar el centenari del *Decretum laudis* del nostre Institut de Fills de la Sagrada Família, fundat per sant Josep Manyanet per promoure l'honor, la imitació i el culte de la família de Jesús, Maria i Josep. Com és sabut, hi ha en diversos països Centres Josefins dedicats a propagar la devoció i l'estudi del Sant Patriarca. En els temps actuals, en què són tan notables la sensibilitat i les necessitats de la família, es va creure que era urgent aprofundir en el matrimoni de Maria i Josep i en l'estil de vida familiar que el Fill de Déu va instaurar amb ells a Natzaret, perquè són un disseny de Déu per a la família de tots els temps. El papa Joan Pau II es va dignar enviar un autògraf en què diu: «Com a penyora d'abundants gràcies divines que facin molt fecundes les activitats del Centre de documentació i estudi sobre la Sagrada Família (Nazarenum), em plau impartir a tots els seus membres i col·laboradors la benedicció apostòlica. Vaticà, 12 maig 1987. Joannes Paulus II».

Per què el van batejar amb el nom de Nazarenum?

Per indicar que es tracta d'un esforç per recollir la màxima documentació possible —escrita, artística i devocional— sobre la vida, santedat i culte de la Sagrada Família de cara a aprofundir i fomentar l'estudi de la vivència familiar de Jesús amb Maria i Josep a la casa de Natzaret. Natzaret és així molt més que un simple lloc geogràfic, és el cognom de Jesús, de Maria i de Josep. És el comú identificador dels tres. És, per tant, un lloc teològic, un estil de vida, de proximitat de Déu al nostre món. És l'estil de vida de Jesús amb Maria i Josep expressat en una forma de vida pobra, senzilla i acollidora; obert al misteri de Déu a qui, amb Jesús, podem anomenar Pare. En aquest sentit cal enquadrar i entendre l'esforç de sant Josep Manyanet per crear un Natzaret a cada casa, en cada comunitat cristiana i en la societat, que ha deixat com a herència les seves intuïcions.

Quins són els seus objectius fonamentals?

Els estatuts del centre parlen d'un doble objectiu: aprofundir i fomentar l'estudi de la vida familiar de Jesús amb Maria i Josep, amb la presència dels quals va santificar l'amor dels seus pares i la vida ordinària, senzilla i de treball de Natzaret, i promoure i propagar l'honor, la imitació i el culte de Jesús, Maria i Josep en l'Església i en

la societat. Per això, recull tota classe de documentació relativa a l'objecte que persegueix. Amb tot això pretén «natzarenitzar» l'Església i la societat, és a dir, empapar-les de l'esperit del Parenostre i de les Benaurances, que van ser l'eix de la vida de la família de Natzaret. En definitiva, anunciar i difondre l'*Evangeli de família* que Jesús va viure i va proclamar des de Natzaret.

Què pot trobar el visitant a Nazarenum?

De moment, més de vuit mil llibres de Sagrada Escriptura, teologia, patrologia, litúrgia, doctrina de l'Església, homilètica, vides de Jesús, de Maria i de Josep, de sants natzarens, devocions i associacions de la Sagrada Família, biografies dels fundadors i constitucions dels Instituts Sagrada

«Avui dia es nota un retorn a l'espiritualitat que emana del misteri de Natzaret»

Família, santuaris importants, poesies, gojos, revistes, imatges, pintures, tapissos, àmplia documentació sobre temples (com el de la Sagrada Família de Barcelona, Terra Santa, Loreto...), parròquies intitolades a la Sagrada Família en diversos països, capelles privades, música, filatèlia, mitjans audiovisuals, reproduccions d'obres clàssiques, mosaics, esmalts, quadres, medalles, postals, estampes comunes i de punta, targetes de Nadal i d'una altra mena, retalls de premsa, etc. Una visita guiada a Nazarenum sorprèn per la seva riquesa i diversitat. Tot aquest material prové de diversos països d'arreu del món, com Espanya, Itàlia, França, Anglaterra, Bèlgica, Portugal, Estats Units, Mèxic, Colòmbia, Veneçuela, el Brasil, l'Argentina, el Camerun, Corea, etc.

Quines activitats organitza el centre?

Lamés notable ha estat l'organització dels Congressos Internacionals de la Sagrada Família, iniciats el 1992 amb motiu del centenari del breu apostòlic *Neminem fugit*, del papa Lleó XIII, que es considera la «carta magna» de la devoció a la Sagrada Família. S'han celebrat a Barcelona i a Roma. A través dels set congressos s'ha estudiat la presència i el desenvolupament de la devoció a la Sagrada Família a l'Església i a la societat durant els primers vint segles. El resultat d'aquestes trobades ha significat una revitalització important de l'espiritualitat pròpia dels instituts intitolats a la Sagrada Família —que són molts en l'Església i alguns de recent fundació—, una purificació de la devoció popular per a molts seglars, matrimonis i famílies, i ha propiciat una projecció més incisiva de la pastoral

El centre acull més de vuit mil llibres.

Sagrada Família realitzada en fusta per Félix López.

va viure i proclamar des de Natzaret»

Tots els objectes fan referència a la Sagrada Família.

«La Cristiada», de fra Diego de Hojeda.

ció a Catalunya i arreu del món?

Sí. Han variat les formes i el contingut de les devocions, però es nota un retorn a l'espiritualitat que emana del misteri de Natzaret, tal com el va definir Pius XII. Sens dubte hi ha contribuït el ric magisteri dels papes Pau VI, Joan Pau II i Benet XVI sobre la Sagrada Família i la família, les noves congregacions, instituts seculars i societats de vida apostòlica dels segles XIX, XX i XXI intitulats a la Sagrada Família, els moviments familiars, etc. A Catalunya tenim una rica tradició de devoció natzarena que, com va recordar Benet XVI, va impulsar precisament sant Josep Manyanet.

NAZARENUM
c/ Entença, 301
08029 Barcelona
Tel. 934 394 305

familiar de l'Església inspirada en la Sagrada Família. El Papa, a través de la Secretaria d'Estat, s'hi va fer sempre present en tots estimulants el treball i especialment aquesta direcció de la pastoral matrimonial i familiar. Tots els estudis i ponències estan recollits en set volums que sumen més de 5.000 pàgines.

Quina peça destacaria de tota la col·lecció?

És difícil triar-ne només una. A nivell documental, és important tot allò relatiu als inicis i desenvolupament litúrgic i popular de la devoció a la Sagrada Família al Canadà durant el segle XVII. És la primera manifestació natzarena pròpiament dita, a la qual en van seguir més a França, Bèlgica i Itàlia, ja al segle XIX. En biografies de Jesús, per exemple, destaca l'edició de *La Cristiada o Vida de Jesús* (Barcelona, 1896), de fra Diego de Hojeda, comprada per sant Josep Manyanet. O la *Vita Christi*, d'Isabel de Villena, que és una narració en català de la vida de Jesucrist, editada a València el 1497. Molt important és el comentari al primer capítol de sant Mateu —*In caput primum Matthaei de Christo domino, sanctissima Virgine deipara Maria, veroque ejus dulcissimo, et virginali sponso Josepho, Libri quinque*— del jesuïta Pedro de Morales (París, 1869, dos volums), que és pràcticament el primer tractat sobre Jesús, Maria i Josep. També cal esmentar diversos documents eclesiàstics i jurídics del segle XVII i següents encapçalats per «Iesus, Maria, Ioseph»; un retaule de talla, de finals del segle XVII en què apareixen les dues Trinitats (la de Cel i la de terra) de metre i mig d'altura; una Visitació de talla policromada del segle XVII, de gairebé un metre d'altura; la col·lecció de segells de Nadal d'arreu del món; gravats i nombroses reproduccions fotogràfiques de retaules, escultures i pintures clàssiques, especialment

«Hi ha documentació sobre la vida, santedat i culte de la Sagrada Família»

d'Espanya, Itàlia, França, Països Baixos, Amèrica central, etc.; una gran quantitat de medalles de la Sagrada Família dels segles XIX i XX i col·leccions completes de revistes marianes, josefines, d'Instituts Sagrada Família, Terra Santa, associacions...; així com tapissos, imatges de la Sagrada Família vestida en campanes de vidre, brodats o pessebres d'arreu del món.

Fa aproximadament un any, Nazarenum va canviar d'ubicació. Què s'espera d'aquesta nova etapa?

El Centre ha estat sempre a la seu de la cúria general dels Fills de la Sagrada Família (carrer Entença, 301), però recentment va canviar de sala per motius interns. La ubicació actual ocupa una superfície de més de 240 metres quadrats i la distribució que se n'ha fet permet veure fàcilment bona part del material existent. Aquest es troba distribuït en prestatgeries, vitrines, armaris transparents, àlbums, etc. Disposa d'arxivadors i d'ordinador per a la classificació i recerca dels llibres, fotografies i la resta de material. Pròximament es podrà

disposar a internet de bona part del material i podran fer-se consultes i una visita virtual al centre. Amb aquesta nova ubicació es pretén facilitar l'accés dels estudiosos i visitants i l'ús acadèmic de tot el material disponible.

Quin és el perfil de la persona que s'adreça a Nazarenum?

És divers, des dels alumnes de col·legis fins a persones de la tercera edat que s'acosten al centre per curiositat o devoció, passant per estudiosos del tema per elaborar tesis o tesines i religioses i religiosos intitulats a la Sagrada Família. La darrera visita ha estat d'un grup de 22 religioses de la Congregació de la Sagrada Família de Villefranche, de Santa Sofia Barat, procedent de França.

El tema de la Sagrada Família continua despertant molta devo-

***CatalunyaCristiana**

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Subscriviu-vos-hi
per 120 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 120€ per any

☐ Dos pagaments semestral de 60€

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

□ □ □ □

□ □ □ □

□ □

□ □ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:

CatalunyaCristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

«He intentat aportar positivisme dins del complicat món del minusvàlid»

Àngel Rodríguez Vilagran, premiat al concurs de narracions Fràter de Lleida

Jordi Curcó

El responsable del Departament d'Audiovisuals del bisbat de Girona, Àngel Rodríguez Vilagran, va anar a Lleida a recollir un dels premis del concurs de narracions Fràter, que va aconseguir amb el conte *Escac i mat*. Parlem amb ell sobre la seva obra i sobre la relació entre el món de la comunicació i l'Església.

Què representa per a vostè aquest premi?

Molta il·lusió i un reconeixement a una feina feta, ja que l'obra va ser escrita expressament per a aquest certamen literari. Vaig estar uns tres mesos preparant-la. Potser és un conte difícil de llegir en algunes parts, perquè hi ha trossos en llenguatge de xat. Està pensat perquè el llegeixi gent jove i familiaritzada amb les noves xarxes socials.

Què vol aportar amb *Escac i mat*?

He intentat aportar positivisme dins del complicat món que pot arribar a ser el del minusvàlid. Recordo que en un programa de televisió una noia que havia patit un accident de cotxe va reaccionar contra el seu estat depressiu el dia que el psicòleg li va dir: «Deixa't de posar la cadira al cap i posa-te-la al cul.» Aquesta frase em va quedar gravada i l'he utilitzada en el conte. D'altra banda, el protagonista es diu Gerard, com el meu cosí, que és deficient psíquic i físic.

A la seva narració surten referències tant lleidatanes com la Mare de Déu del Blau.

Sí. Tots els carrers, pobles i llocs que esmento són lleidatans. Avui, gràcies a les noves tecnologies, és senzill; només has d'anar al *Google Maps* o fer una recerca a través de *Viquipèdia* o de l'ajuntament de Lleida. He volgut que el conte fos «local», propi. Fa uns cinc mesos vaig estar a les oficines del bisbat de Lleida i vaig recordar els carrers propers i l'edifici del rectorat de la Universitat de Lleida (UdL). D'aquí que el protagonista sigui el conserge de la UdL i que hi visqui molt a prop. Un dels meus defectes o virtuts és que sóc molt observador.

Va anar a Lleida a recollir el premi. Com va viure aquella jornada?

Amb molta felicitat. Hi vaig anar amb la meva família. A més, sincerament, em pensava que havia quedat tercer per la dificultat que podia suposar per als membres del jurat que parts del conte fossin en llenguatge de xat. Quan la presidenta em va nomenar en segon lloc em vaig posar molt content. Repeteixo que és una narració pensada per a joves. Vull felicitar l'organització, ja que va ser un acte molt digne. Al matí vaig poder gaudir del mercat del col·leccionista i comprar un butlletí de l'any 1939 que editava Ràdio Nacional d'Espanya. La jornada va ser rodona!

De la seva faceta d'escriptor destaca el llibre *Maria als santuaris del bisbat de Girona*. És potser aquest el llibre que més estima de tots els que ha publicat?

Més que escriptor em considero per

Jordi Curcó

Àngel Rodríguez mostra la placa del premi, acompanyat del seu fill petit Bernat.

damunt de tot periodista i investigador. Des de sempre m'ha agradat el periodisme local i tot el que fa referència a les tradicions populars, l'etnografia. Per tant, el llibre *Maria als santuaris del bisbat de Girona* el vaig fer amb molt de gust, com el que estic escrivint sobre les festes catòliques de l'any litúrgic. Si faig algun conte o narració miro que tingui algun lligam històric, com una mena de reportatge periodístic.

Vostè és també doctor en Periodisme. Des de la seva visió, què ha

de fer l'Església a casa nostra per comunicar més i millor?

D'aquí a ben poc sortirà un llibre sobre la meua tesi doctoral, on faig un resum de com comunica i ha comunicat l'Església a la diòcesi de Girona. Comunicar millor vol dir utilitzar en primer lloc el llenguatge de carrer en homilies, documents, articles, locucions radiofòniques... I ser concisos, poques paraules i ben dites. El periodista Llorenç Gomis comentava un dia a les seves classes que el bon periodista és aquell que sap

explicar un fet amb poques paraules i entenedores. Un capellà quan fa una homilia o un bisbe quan escriu als fidels ha de parlar com ells. Una altra cosa és si escriuen o parlen en una Facultat o per a una revista especialitzada. És com aquell que va al metge. Tu no prefereixes que et diguin que «tens mal de cap» que no pas que «tens una cefalea»?

Des del 1991 és el responsable del Departament d'Audiovisuals del bisbat de Girona. Quina és la seva tasca?

Aquest maig ha fet vint anys que presento *Església Viva*. Es tracta d'un programa de ràdio de trenta minuts que l'enregistrem des dels estudis que té el bisbat i que l'emeten 22 emissores de ràdio locals. Té una llarga trajectòria, ja que és fill del programa que presentava l'Acció Catòlica des del 1951. També presento *El Mirall* per a la Cadena Cope. Jo els defineixo com a programes evangelitzadors, encarats molt a persones que no van a missa, però que no es graten la pell quan senten parlar de coses d'Església.

Per quins motius creu que l'Església és tractada de vegades tan malament pels mitjans de comunicació? Podem fer-hi alguna cosa els cristians?

Hi ha molt de desconeixement pel que fa a la temàtica religiosa. Sempre he cregut que a les facultats de periodisme s'hauria de donar l'oportunitat de fer cursets amb crèdits de lliure elecció sobre periodisme religiós. Oi que hi ha crèdits de periodisme esportiu, de moda o d'economia? Doncs de periodisme religiós també n'hi hauria d'haver. Sembla com si només Càritas hagi de ser la cara amable de l'Església, quan també hi ha tots els moviments d'apostolat seclar que fan molta feina. Els periodistes coneixen aquesta altra tasca?

Campanars

Llívia

Lloc de pas seguint la conca del riu Segre, Llívia ha restat un petit enclavament en terres franceses que havien pertangut, de sempre, a Catalunya. Avui és un punt més de la Cerdanya que ocupa principalment la seva gent en activitats turístiques, tot i que els boscos, la ramaderia i els conreus agrícoles són part també de la seva activitat econòmica. La població fa una lleugera costa i, a la part alta s'hi ubica la seva església parroquial de la Mare de Déu dels Àngels. Es tracta d'un edifici que bàsicament és del segle XVI, en estil gòtic tardà; amb tot, fou modificat i sobrealçat cap al segle XVII. Consta d'una nau de cinc trams coberts amb volta de creueria i capçada per un absis poligonal gòtic de cinc costats. La porta principal a ponent, renaixentista, de pedra grisa, està flanquejada per dues torres cilíndriques de paredat fosc; no és l'entrada habitual. La que queda oberta a la feligresia, rectangular, amb la data de 1617 a la llinda, es troba al mur de migdia. La nau mesura de llargada 35 metres i escaig, d'amplada 10 i d'alçada poc més de tretze. Està dotada

d'orgue i conserva un santcris gòtic del segle XIV i un retaule barroc d'escola castellana. El seu campanar adossat al mur de tramuntana tocant a l'absis és una torre de planta rectangular (7,25 x 5,62 m) i està coronat per una minsa cornisa amb gàrgoles als angles, un terrat amb barana de carreus i pinacles als caires; acaba amb una agulla piramidal aixecada al seu damunt. La cel·la queda oberta amb finestres d'arc apuntat, una als costats curts i dues als llargs. Una motllura a la seva base, amb rellotge d'esfera a sota i al sud, la separa de l'alt prisma del seu primer cos que mostra murs de maçoneria de to moderadament marronós amb carreus de pedra blanquinosa a les cantoneres. A diferència d'ells, els murs de la cel·la i de l'agulla són de carreus ben escairats i de to clar. Per la banda de migjorn a la barana del terrat, entre dos pinacles, a manera d'espadanya i sense estar coberta, hi penja una campaneta. Per accedir a la cel·la, hi puja per l'interior una escala de cargol. L'alçada: trenta-cinc metres.

delfidalmu@yahoo.es

Delfí Dalmau i Argemir

Enraonar sobre el beat Pere Tarrés (26)

«Tens un sant entre les mans»

El dijous 31 d'agost del 1950, quan faltaven vint minuts per a les sis de la tarda, a la Clínica de la Mercè, moria santament el Dr. Pere Tarrés. En el moment de la seva mort envoltaven el llit, dient les pregàries dels agonitzants, aquells que ell més estimava. Com diu el seu biògraf, el monjo de Montserrat Romuald Díaz: «No hi faltava ningú dels qui ell havia desitjat: Mn. Llumà (el seu director espiritual), Mn. Narcís Prat (capellà de la clínica), les seves dues germanes, el Dr. Gerard Manresa, alguns familiars, les monges paüles (que cuidaven de la clínica), altres sacerdots i metges.» De seguida va córrer la veu: «El Dr. Tarrés és mort.» I des d'aquell moment una corrua contínua d'amics va desfilar davant del seu cos, que va ser revestit de prevere amb una casulla morada, i fou col·locat en una de les sales de la clínica, sobre una tarima recoberta amb un domàs vermell.

Màscara mortuòria

Un dels qui va anar a la Clínica de la Mercè per pregar davant del cadàver del Dr. Tarrés va ser l'escultor Josep Maria Camps Arnau, el qual, a més d'una oració fervent, va voler honorar el seu amic amb una escultura que perpetuaria el seu record. És la màscara mortuòria que està exposada al Memorial Tarrés, a la parròquia de Sarrià. El seu fill, Oriol Camps, que l'acompanyava, ho explicava: «Divendres al matí, el meu pare em va dir per telèfon si el volia ajudar a treure la mascareta del Dr. Tarrés, que havia mort aquella nit. Vaig acceptar. I amb el meu pare vaig fer el treball més emocionant de la meua vida. Quan després de treure el guix vaig haver de remodelar el seu rostre desencaixat per l'estirada, anava pensant si era per això que Déu havia

Convocat el Premi de Poesia Amadeu Oller

Redacció / Barcelona

La parròquia de Sant Medir de Barcelona acaba de convocar la 48a edició del Premi de Poesia Amadeu Oller, que guardona poetes inèdits en llengua catalana que no hagin superat els trenta anys anys i que no hagin editat cap obra de manera impresa o digital. El premi consisteix en l'edició de l'obra guardonada. Per tant, els originals «hauran de tenir indispensablement l'extensió d'un llibre corrent de poesia», s'assenyala a les bases. Els originals s'han d'enviar, abans del 20 de gener del 2012, al Centre Parroquial de Sant Medir, c/ Constitució, 17 - 08014 Barcelona. L'acte de lliurament del premi tindrà lloc un dia del mes de maig o de juny del 2012 a la sala d'actes del Centre Parroquial. Per a més informació: tel. 934 216 527, www.parroquiasantmedir.cat.

volgut que em lliurés d'aquella malaltia greu, de la qual, humanament, vaig sortir-ne gràcies al saber d'aquell home que tot ho havia donat pels germans, en cadascun dels quals hi veia Crist.»

Guarició d'una malaltia

Ell mateix comentava quina va ser la malaltia de la qual s'havia curat: «Com tots els de la meua edat (lleva del 37),

a la guerra civil, vaig incorporar-me a l'exèrcit, a serveis auxiliars. Una tarda, en tornar a casa, vaig acceptar la invitació del motorista de la unitat que es va oferir de portar-me amb la seva màquina fins a la plaça de Catalunya. Vaig acceptar amb ànim d'abreujar el temps i arribar més aviat a casa, ja que no em trobava prou bé. Vaig fer de paquet en una moto que no tenia cadireta. Rambla amunt, la màquina

va travessar un sot i vaig sentir un cop molt fort dins del ventre.»

«En arribar a casa —proseguia Camps— em feia molt mal i em sentia marejat. L'endemà va venir el metge de casa, que va reclamar la presència d'altres metges. L'endemà, al meu voltant hi havia cinc metges, entre ells el Dr. Tarrés. Els cinc estigueren d'acord amb el mal que jo patia... quatre opinaven que jo havia de ser intervingut quirúrgicament. El Dr. Tarrés era contrari a la intervenció, al·legant que per manca de defenses moriria. Segons ell, calia deixar que la naturalesa reaccionés. Va prevaldre la seva opinió i va començar una llarga estada al llit... L'últim dia que em va venir a veure va dir-me senzillament: "Oriol, has estat molt greu. Has passat la maroma. Déu ha volgut que visquessis per alguna cosa." Han passat molts anys i moltes vegades m'he preguntat si he sabut interpretar aquell missatge.»

Aquest relat de la seva malaltia explica l'afirmació que, mentre ajudava el seu pare a esculpir la mascareta del Dr. Tarrés, pensés que potser era per aquest treball que Déu l'havia lliurat d'aquella greu malaltia. Sigui com vulgui, ell acabava l'escrit dient: «Mentre feia aquell treball em repetia: "Oriol, tens un sant entre les mans..."»

Mn. Francesc Raventós

Vicepostulador de la causa de canonització del beat Pere Tarrés

El món dels goigs (7)

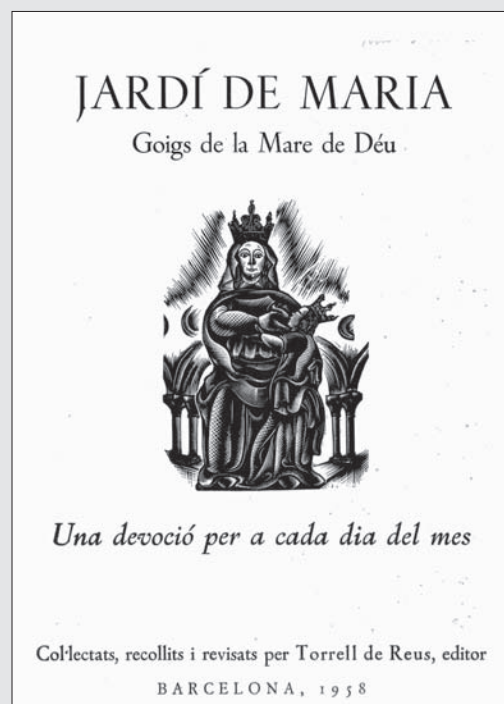
<http://assocamicsdelsgoigs.blogspot.com/>

Les carpetes de goigs

Si les col·leccions de goigs van suposar un plantejament modern en l'estil editor dels goigs, les carpetes van obrir una nova possibilitat difusora en permetre d'agrupar temàtiques més específiques i immediates. Quelcom de semblant a allò que dins del món editorial suposaren les col·leccions i les sèries de llibres: una obra editada dins d'una col·lecció es difonia doblement: pel seu valor intrínsec i per la seva situació dins de la sèrie col·leccionable.

Associacions, entitats religioses motivades per fer conèixer les seves devocions preferents i editors especialitzats van rescatar edicions antigues, van editar nous goigs i les presentacions van guanyar en qualitat i visibilitat. Tot dins de l'àmbit dels col·leccionistes i les seves associacions. Paral·lelament, la tasca tradicional d'ermites i d'esglésies rurals o urbanes d'editar els seus propis goigs es mantenia més discreta i callada, però també activa i constant.

En aquell temps l'àmbit propulsor de devocions populars comptava amb unes modalitats que van inspirar noves presentacions, com el fet d'agrupar en carpetes fulls de goigs referents a una temàtica molt concreta. El cas era que existien sèries d'estampes dedicades al mes de Maria que es repartien cada dia de maig. Doncs bé, el

1958, el prestigiós editor Torrell de Reus publica una carpeta amb el títol de *Jardí de Maria, goigs de la Mare de Déu*, i un aclariment: *una devoció per a cada dia del mes de maig*. Aplegava així 31 fulls marians de goigs i textos tradicionals estampats amb un disseny comú i a dos colors. Poc després, amb Amics dels Goigs, va iniciar unes carpetes dedicades a les *Advocacions que figuren en el camí dels Degotalls de Montserrat* (1962) i el fet va consolidar-se com una nova alternativa editora, complementària de modalitats precedents.

Els temes marians van obrir camí a carpetes de goigs dedicades a sants com els 16 facsímils de *Sant Antoni M. Claret* (1971); a commemoracions determinades com els 21 facsímils del *Recull de goigs de la Mare de Déu* (Rosselló, Vallespir, Conflent, Cerdanya, Capcir), editat amb motiu de l'exposició *Goigs marians de les Terres Catalanes*, que va tenir lloc a Perpinyà (1979); a llocs com els 28 *Goigs d'esglésies del Vescomtat de Bas* (1983) o a personatges com els 16 *Goigs i cobles de Mn. Jacint Verdaguer* (1987). A l'actualitat carpetes de goigs, col·leccions i fulls solts conviuen harmoniosament, malgrat que col·leccionistes, arxius i biblioteques tinguin més dificultat per controlar-ho tot.

Nora Vela

Llibres

Dinamisme eclesial

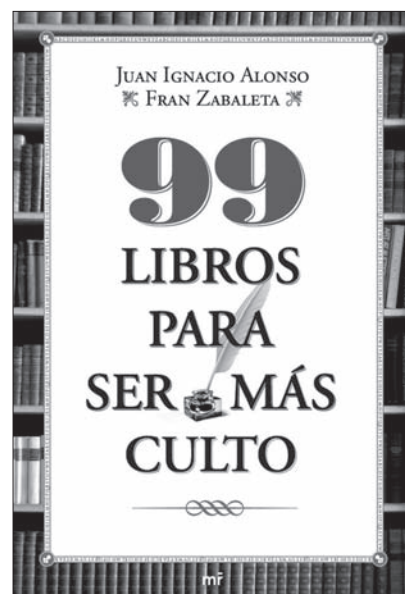
Aquest volum és una selecció de pensaments breus de Benet XVI, adreçats als joves, que sintetitzen bona part del missatge cristià, agrupats en 85 punts i distribuïts en vuit capítols, precedits d'una introducció orientada a la celebració de la Jornada Mundial de la Joventut a Madrid. Segons diu el Papa a la introducció: «Les Jornades de la Joventut manifesten el dinamisme de l'Església i la seva eterna joventut.»

Benet XVI, *Pensamientos para los jóvenes*. Ediciones Palabra, Col·lecció dBolsillo MC, 2011, 80 pàg.

Per una nova civilització

Al món actual li falta una mica més d'humanitat. L'única manera de revitalitzar la humanitat és tornar a descobrir la veritable imatge de l'home i fer un intent definitiu per erigir una nova civilització. El prevere i sociòleg Joan Bestard presenta en aquest llibre 270 pensaments, estructurats en tres seccions: reflexions humanes, psicològiques i pedagògiques, reflexions ètiques, socials i polítiques i reflexions religioses. (Cristina Sánchez)

Joan Bestard Comas, *Aprender humanidad. Reflexiones cristianas para cada día*. Editorial PPC, 2011, 264 pàg.

Obres mestres

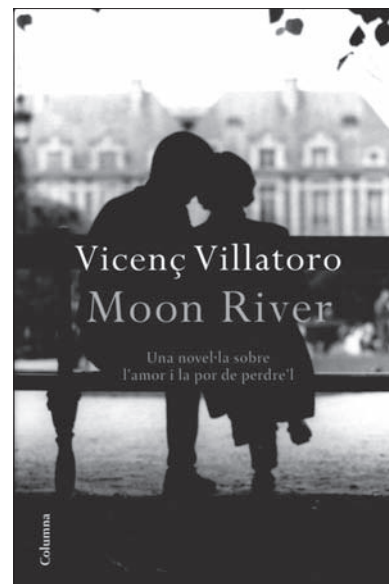
En un recorregut apassionant per algunes de les obres mestres de la literatura universal, Juan Ignacio Alonso i Fran Zabaleta ens descobreixen els principals secrets d'aquells llibres que han transformat la manera de pensar i de sentir de milions de persones. A través d'anècdotes curioses i dades sorprenents sobre els seus autors i la seva creació, aquesta obra ens submergeix en la fascinació de les històries escrites, aquelles que perduran sempre i ens faran somiar.

Juan Ignacio Alonso i Fran Zabaleta, *99 libros para ser más culto*. Ediciones Martínez Roca, 2011, 622 pàg.

Trobada fortuïta

Mentre espera el resultat d'una analítica, el Pere s'asseu en un banc d'una galeria de la tercera planta de l'Hospital Clínic de Barcelona. Al costat se li asseu una dona, més o menys de la mateixa edat, amb la inconfusible bata blanca dels pacients. Aquesta circumstància fortuïta és l'inici d'una jornada de converses en què tots dos descobriran la seva atracció mútua, basada en afinitats subtils, en la necessitat de companyia i en la por de la soledat i de la por.

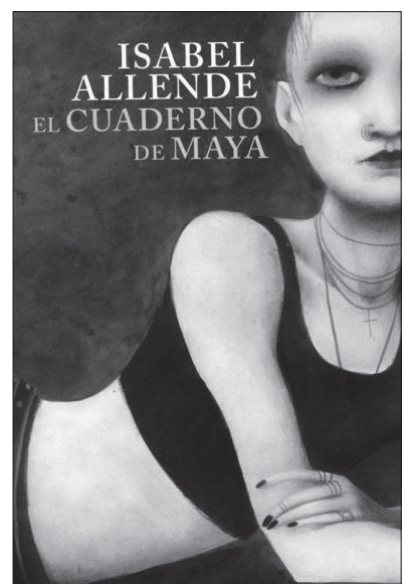
Vicenç Villatoro, *Moon River*. Columna Edicions, Col·lecció Clàssica, 2011, 182 pàg.

Històries i records

De petit, Atanasio Serrano va ser un pastor d'ovelles i de vaques, després mestre i sacerdot salesià. Ara és rector al barri madrileny del Pan Bendito. En aquest llibre l'autor presenta narracions d'històries sorgides després de «mirar i pensar» la vida. Després van ser contades de viva veu per reviure-les i repensar-les. Només després han estat escrites per comunicar-les al lector. En aquestes pàgines brollen sentiments i records de tota una vida.

Atanasio Serrano, *Historias contadas*. Editorial CCS, Col·lecció Gestos y Palabras, 2011, 208 pàg.

Arrels familiars

La protagonista de la nova novel·la de la cèlebre escriptora Isabel Allende es diu Maya Vidal, té 19 anys, és soltera i va néixer a Berkeley, Califòrnia. Ella recorda la història de la seva família, que comença a Xile, molt abans que Maya nasqués. Si la seva àvia no hagués emigrat, no s'hauria enamorat del seu avi ni s'hauria instal·lat a Califòrnia, el seu pare no hauria conegut la seva mare i «jo no seria jo, sinó una jove xilena molt diferent».

Isabel Allende, *El cuaderno de Maya*, Editorial Plaza & Janés, 2011, 446 pàg.

Vida econòmica

És possible que els cristians, i tots els éssers humans en general, ens puguem alliberar alguna vegada de la «mà invisible» que empresona cada cop amb més força tots els aspectes de la nostra vida? En aquest llibre, el teòleg catòlic William T. Cavanaugh ens proporciona algunes claus fonamentals per comprendre la nostra situació i que puguem realitzar aquest alliberament. Ens ensenya de manera convincent que la nostra vida econòmica pot ser diferent.

William T. Cavanaugh, *Ser consumidos. Economía y deseo en clave cristiana*. Editorial Nuevo Inicio, Col·lecció Areópagos, 2011, 148 pàg.

Novel·la d'intriga

Després de l'èxit de *L'any del Senyor*, el conegut periodista Eloi Vila torna al món de la literatura amb una novel·la d'intriga. De Lisboa a Camprodon, el fotògraf Max Oliva haurà de resistir fins al límit per descobrir la veritat, però la prova més dura serà enfrontar-se a ell mateix. En el seu periple investigador, es creuaran en el seu camí lleialtats, amenaces i traïcions, així com un quadre de Picasso, un cadàver i una banda de criminals ucraïnesos.

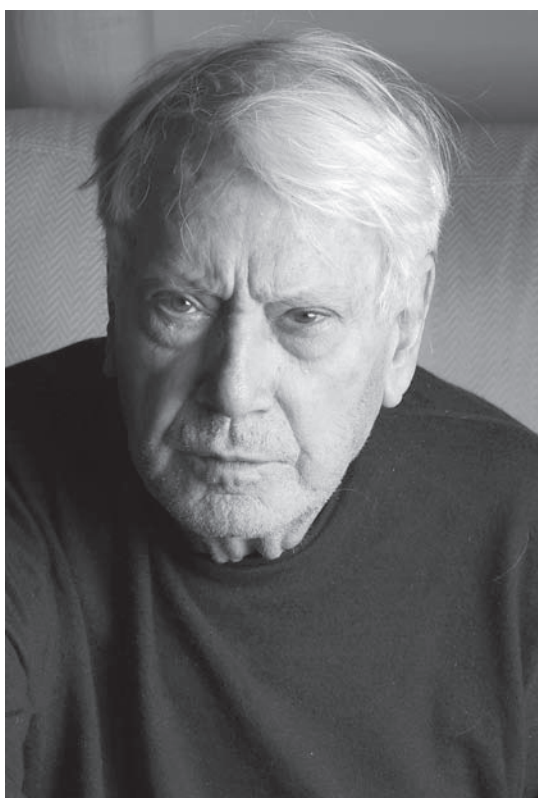
Eloi Vila, *Una paraula de més*. Editorial Alisis, 2011, 312 pàg.

Crítica literària

Conviccions i renúncies de Jorge Semprún

Les necrològiques acostumen a ser entre nosaltres un substitut laic dels elogis fúnebres. Hi ha casos en què es converteixen en diatribes dels defectes del finat. Pel que fa al polític, escriptor i guionista cinematogràfic Jorge Semprún (1923-2011), traspassat recentment, tant unes com les altres estarien prou justificades. Amics i enemics, companys de viatge o antics camarades poden aportar moltes raons que forgen la imatge d'una figura humana i literària complexa. La seva militància comunista, la deportació a Buchenwald, l'aurèola mítica que n'envoltava la lluita clandestina antifranquista o la seva crítica posterior de l'estalinisme i la seva sonada ruptura amb el PCE van de bracet d'alguns aspectes foscos de la seva evolució cap a conviccions democràtiques: la ferocitat dogmàtica i depuradora del seu credo marxista juvenil, l'abast ètic del seu comportament al camp de concentració i l'orgull constant pel compromís ideològic que va marcar la seva vida. Àngel o dimoni? Més aviat, caldria parlar d'un home que va viure en primera persona els horrors del segle XX. En va voler donar testimoni amb una escriptura a cavall entre el memo-

rialisme, l'assaig i una voluntat de ficció que van il·luminar la seva realitat dramàtica. Per això, els judicis que la seva trajectòria intel·lectual i política ha provocat entre els seus contemporanis continuaran resultant controvertits.

Amb tot, és indiscutible que Semprún ha estat una personalitat molt singular en el nostre panorama intel·lectual. De la seva vintena de novel·les només *Autobiografía de Federico Sánchez* (1977) i *Veinte años y un día* (2003) van ser escrites originalment en castellà. Això no obstant, cal considerar-lo un hereu de la minoria exigua d'escriptors espanyols enfrontats a la seva identitat europea des de la consciència d'un exili a la vegada polític i cultural que passava per la renúncia de la llengua nativa, com en el cas de l'il·lustrat Blanco White i del poeta surrealista Juan Larrea. La seva modernitat es va anar perfilant mitjançant unes claus estètiques que han fet de la seva escriptura el vehicle d'una memòria personal que torna a uns mateixos llocs físics i morals per recrear-los literàriament. En aquesta tasca s'endevina un intent de salvació desolada i només immanent que

impedeixi l'oblit de l'horror a costa d'una fidelitat impossible als esdeveniments. Per això el tractament novel·lístic de la seva experiència concentracionària ha suscitat tants elogis com objeccions. Obres en francès com *El largo viaje* (1963), *Aquel domingo* (1980) i, sobretot, les aclamades *La escritura o la vida* (1994) i *Viviré con su nombre, morirá con el mío* (2001) són ja títols destacats de la literatura de testimoni dels camps, juntament amb els de Primo Levi, Imre Kertész o Boris Pahor. Semprún no va renunciar a una visió materialista i dialèctica, en la qual ressonaven ecos implacables i turmentats, com quan va explicar en una entrevista el 2004 que les paraules per designar l'extermini dels jueus «expliquen un procés que no és ni misteriós, ni bíblic, ni sagrat. És un procés, malauradament, humanament racional, que prové d'una decisió d'un partit, d'un cap de partit i d'un aparell de partit polític». A través del record i de la imaginació, i amb la qualitat indubtable de la seva obra, ha aconseguit expressar l'experiència límit de víctima del nazisme des d'una postura ambivalent enfront del seu passat comunista.

Armando Pego

Professor titular de
la Facultat de Filosofia
de la URL

Crítica teatral

Com Win Wells va veure Gertrude Stein

GERTRUDE STEIN I UNA SENYORETA DE COMPANYIA, de Win Wells.

INTÈRPRETS: Àngela Jové i Blanca Pàmpols.

DIRECTOR: Josep Costa.
Sala Muntaner, Barcelona.
Fins al 10 de juliol.

Gertrude Stein i Alice B. Toklas van arribar a París amb quatre anys de diferència, entre el 1903 i el 1907. Totes dues eren coneixedores de l'art i aquesta passió artística les va unir en un temps que després ha estat idealitzat com a avantguardista i irrepetible. Per això, Stein i Toklas són dos dels moltíssims noms que han convertit en mític el cementiri Père Lachaise de París.

Però la seva manera de pensar, la seva manera d'actuar, la seva manera de comportar-se davant la vida, es retroben ara a la Sala Muntaner en un cara a cara que tenen les actrius Àngela Jové i Blanca Pàmpols com a protagonistes, després d'haver estrenat aquest espectacle fa vuit anys a la desapareguda Sala Ardenbrut.

A través de les dues actrius, i de la traducció i la direcció de Josep Costa,

© Sala Muntaner

Les actrius Blanca Pàmpols i Àngela Jové.

es reviu en una peça curta, encara no una hora i mitja, l'època del París cèlebre —cal tornar a recordar l'última pel·lícula de Woody Allen, *Midnight in Paris*— que va acollir a la primera part del segle passat, en un mateix pack, personatges com Picasso, Matisse, Gris, Apollinaire, Hemingway, Fitzgerald o Dos Passos.

Tots ells planen darrere les paraules intenses que s'intercanvien les dues protagonistes a *Gertrude Stein i una senyoreta de companyia*. Paraules que

retraten com podia haver estat la relació entre aquestes dues dones, al número 27 de la Rue de Fleurus, a tocar dels jardins de Luxembourg. A l'obra, Picasso i Hemingway s'emporten la millor part. En certa manera són, tot i que absents, com dos personatges més que acompanyen la conversa entre les dues dones que van viure la revolució de l'art de l'època i la seva pròpia revolució com a dones.

Però no n'hi hauria prou amb això si l'obra del dramaturg nord-americà,

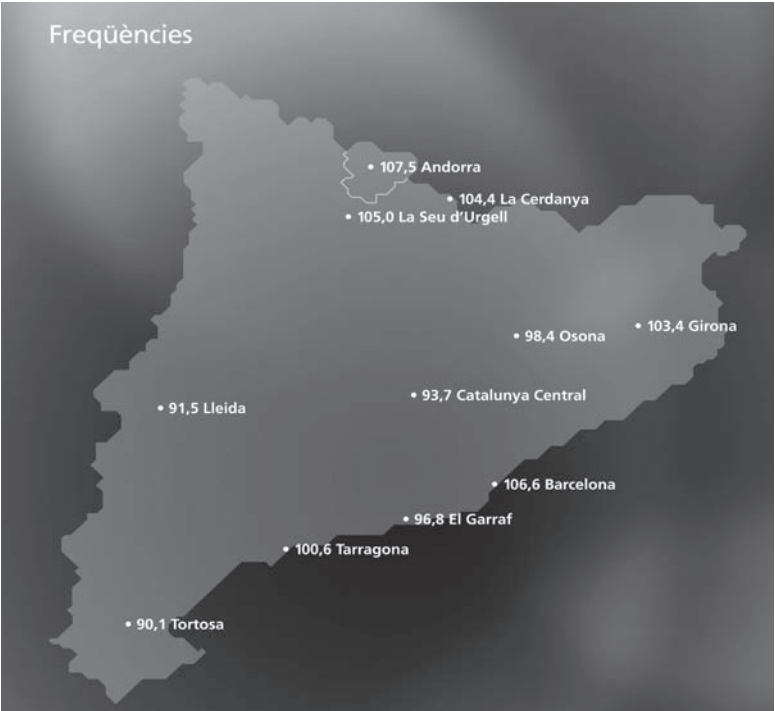
Win Wells (Arkansas, 1935-1983), es quedés només en el llinar anecdòtic de la relació dels dos personatges. I la força de l'obra és el diàleg intens dels dos. Un diàleg tallant per part de Gertrude Stein, que va de tornada, i irònic i sorprenent per part d'Alice B. Toklas, que té el do d'organitzar la vida dels altres. Es fa difícil decidir quin dels dos personatges acaba fent-se protagonista de l'obra: si Gertrude Stein, que li dona títol, o precisament la senyoreta de companyia que es presenta, a l'inici, sense nom.

En obres de dos personatges, el duel es fa sovint odiós perquè cada actriu es deu al perfil del paper que li ha tocat. I el perfil i el paper no sempre permeten el mateix lluíment a cada intèrpret. En aquesta obra, precisament Gertrude Stein (Àngela Jové) és la que manté una actitud més discreta. I és Alice B. Toklas, la senyoreta de companyia (Blanca Pàmpols), la que es llança a l'escenari amb *flashbacks*, per tant en diferents edats i moments de la seva relació.

La conjunció de les dues, la discreció farcida d'exabruptes de Gertrude Stein i la sorpresa enginyosa d'Alice aconseguixen un espectacle festiu i intel·ligent en el qual la presència de la vellesa i de la mort és gairebé imperceptible i on allò que hi surt guanyant sempre és el text.

Andreu Sotorra

Escriptor i periodista
col·laborador de
Ràdio Estel

Ràdio Estel

Ràdio Estel, final d'etapa

Enric Frigola
Coordinador de Ràdio Estel

Ja fa 17 anys que Ràdio Estel aporta al conjunt de les comunicacions socials una veu catalana d'Església amb la voluntat d'arribar a tothom. Des d'aleshores no ha deixat d'acompanyar molta gent que ha trobat en la nostra manera de fer la ràdio que els apropa al món des d'una perspectiva diferent, d'una manera rigorosa, tranquil·la, serena. Així ens ho reconeixen, i ens ho exigeixen, milers d'oients cada dia.

Però Ràdio Estel no està sola en un panorama radiofònic ple d'ofertes de gran varietat i qualitat, a les quals es pot accedir sense cap esforç, un panorama molt més complex del que hi havia quan l'emissora va començar a fer sentir la seva veu. Som una emissora privada que únicament pot tirar endavant amb una inversió publicitària suficient que permeti cobrir les despeses bàsiques del nostre projecte. Som diferents, tenim estil propi però estem també al mercat com qualsevol altre mitjà de comunicació privat; un mercat extraordinàriament complicat marcat per una crisi general que es deixa sentir a tot arreu, i per la ferotge competència existent que fa de la recerca publicitària un gran repte diari.

Això ens obliga a professionalitzar cada vegada més la gestió en la recerca d'un rigor i d'una excel·lència; que, enmig de tanta oferta, la nostra sigui cada vegada més la ràdio de referència per a la gent que cerca una programació parlada diferent, i una música actual i de sempre, d'alta qualitat, per als esperits més sensibles.

El repte que suposa gestionar el dia a dia d'aquesta realitat no és gens fàcil de suportar. Malgrat l'alta taxa de voluntariat que hi ha en el nostre equip creatiu, les despeses fixes del normal funcionament de l'emissora són cada cop de més envergadura, i més difícils d'assumir per les vies normals. Ens és més necessària que mai la col·laboració d'anunciants i institucions si volem seguir en aquesta línia de servei que ningú més ofereix en aquests moments amb l'abast de Ràdio Estel.

Ràdio Estel és com una barca sotmesa a vents que bufen fort de totes bandes. El nostre dia a dia és el viatge cap a la sensibilitat de cadascun dels nostres actuals i futurs oients, però només podrem avançar enmig de les tempestes si la nostra posició social i empresarial és sòlida.

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	
0.00	Completes des de Sta. Maria de Solius							0.00	
	l'Evangeli								
							De matinada		
1.00	Dietaris de música i músics							1.00	
							De matinada		
2.00	Informació							2.00	
3.00	Informació							3.00	
4.00	Informació							4.00	
5.00	Informació							5.00	
6.00	L'albada						La cantata del diumenge	6.00	
7.00	Titulars							7.00	
	El Rosari								
	l'Evangeli								
7.30	Laudes des del monestir de Montserrat							7.30	
8.00	El primer cafè					Una raó per viure	El Campanar	8.00	
8.30						Església viva	Església d'Urgell	8.30	
9.00						Serveis (Temps)		9.00	
						Sons de la terra	Tot sardana		
10.00	Informatiu					Santoral	Avui és festa	10.00	
10.30	Santoral					A tota costa	La taula de l'Evangeli	10.30	
11.00	Informatiu					Microestel	Missa Conventual des de Montserrat	11.00	
11.30	Microestel					Trotamundos			
12.00	Àngelus					Trotamundos	Petit concert de migdia	12.00	
12.30	Microestel						Fundacions	12.30	
13.00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat					Microestel		13.00	
13.30	Microestel					Rutes per Catalunya		14.00	
14.00	Informatiu								
14.30	Microestel								
15.00	Informatiu					Escolta'm	Gent jazz	15.00	
15.30	Microestel								
16.00	Informatiu					Microestel		16.00	
16.30	Comentari General							16.30	
17.00	Informació							17.00	
17.30	Microestel					Microestel		17.30	
18.00	Informatiu					Gent Gran	La taula de l'Evangeli	18.00	
18.30	l'Evangeli						Avui és el dia del Senyor	18.30	
18.45	Vespres des del monestir de Montserrat							19.00	
19.00									
19.30						Microestel	19.30		
20.00	Nits estel					Plusvàlua (r)	Cantate Domino	20.00	
21.00	Informatiu							Microestel	21.00
	Valors a peu de carrer	De cap i de nou	Plusvàlua	Fundacions (r)	Catalunya sense barreres	De cap i de nou (r)	Missatge en una ampolla (r)		
				Una raó per viure (r)					
22.00	Andorra actualitat					Microestel		22.00	
	Missatge en una ampolla	Buscant la llum	Punt ORG	Paraules d'Amor	El club del country	Catalunya sense barreres (r)	Arsènic per compassió		
23.00	Microestel							23.00	
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	

 Espais de radiofórmula

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

GNA. ROCÍO I GNA. STELLA, RELIGIOSES DE LA VISITACIÓ

«És qüestió d'amor practicar els consells evangèlics»

Rosa María Jané Chueca

El monestir de la Visitació de Santa Maria de la Vall d'Hebron de Barcelona viu un temps de goig. En un mes, dues de les seves filles han fet un pas endavant en la seva consagració al Senyor. El 8 de maig la Gna. Rocío, catalana, feia la seva professió solemne, i el 5 de juny la Gna. Stella, de Kenya, emetia els seus vots temporals. Tot un testimoni de dues joves que han respost «sí» a la crida de seguir el Mestre en la vocació contemplativa.

Com vau viure la vostra professió?

(Gna. Rocío) La vaig viure molt intensament, amb molta il·lusió. Ja fa 8 anys que vaig entrar-hi i aquest pas em semblava llunyà. Ara ja l'he fet i sento que tinc molta responsabilitat, ja que és tota la meua vida la que lliuro al Senyor. El fet de saber-lo correspondre en tot el que em demana amb amor d'Espòs em fa una mica de por, perquè penso que li puc fallar en algun moment, però sé que Ell no em deixa i que el seu Amor ho emplena i ho purifica tot. Des del 8 de maig tinc l'ànima més en pau, la qual cosa m'ajuda més a viure el meu dia a dia.

(Gna. Stella) Fa poc temps de la meua professió, però sentir-me unida a Déu amb els meus vots fa que em senti més unida a l'Església. Ja que es tracta de la meua primera professió i he de caminar encara fins a la professió solemne, demano cada dia al Senyor perseverança i fidelitat, per tal que pugui arribar a la meua professió solemne i unir-me amb Déu per sempre.

Castedat, pobresa i obediència no són valors de moda... Com viure'ls en ple segle XXI?

Sabem que no estan de moda, però veiem que és la nostra opció com a religioses i que el nostre amor al Senyor ens diu que els practiquem. És qüestió d'amor practicar-los, ningú ni res no ens obliga a seguir els consells evangèlics. Viure en comunitat també ens hi ajuda i nosaltres també volem fer la nostra aportació, posant-los en pràctica des de les nostres possibilitats. L'ajuda ens ve de Déu per poder viure dia a dia la nostra consagració.

Deia Benet XVI quan va ser escollit Pontífex: «Crist no pren res i ho dóna tot.» Ho experimenteu així?

Sí, sentim personalment que Ell ens dóna el que necessitem en cada moment de la nostra vida quotidiana. Ell ens ha dit que demanem en el seu nom tot el que necessitem, i Ell ens ajuda. Pot semblar que Crist ens pren coses, però sabem que si ho fa és per donar-nos coses millors.

Quins són els pilars de la vida contemplativa?

La pregària i el treball. Creiem que amb això, que és el que vivim, fem la nostra petita aportació en aquesta vida.

Què aporta a l'Església i a la societat?

Aquí volem citar una frase de sant Francesc de Sales, quan li van preguntar per què fundava la Visitació: per ser filles de pregària que puguin servir Déu en esperit i en veritat, i que, amb les seves pregàries i sacrificis, ajudin l'Església.

Què li diríeu a una jove que es planteja si potser la vida consagrada pot ser el seu camí?

L'animaríem, abans que res, a ser forta en la fe. I com va dir Jesús als seus deixebles, quan li van preguntar on vivia: «Veniu i ho veureu.»

Pensant-ho millor

Jesús Renau
Jesuïta

Cafè Tramuntana

(Apocalipsi 3,20)

«Mira, sóc a la porta i truco. Si algú escolta la meua veu i obre la porta, entraré a casa seva i soparé amb ell, i ell amb Mi.»

Diuen que és una ciutat de les més sorolloses d'Europa. Quan hi estàs ficat segurament no te n'adones. Era precisament el que aparentment et passava en aquell cèntric bar, el Cafè Tramuntana. Música, televisió, crits, uns que hi entren, altres que en surten... i cal afegir-hi el soroll normal d'un passeig tan cèntric. Per acabar-ho d'adobar, avui hi ha un camió que fa ciment que no para ni un instant. Però, tu, amb el cafè al davant, i sense deixar d'escriure. Alguns et miraven de reüll. Veure una persona jove escrivint no se sap què, en un bar, pot resultar un xic romàntic, una moda d'altres temps. «Si té coses a dir per què no truca pel mòbil? Què deu escriure? Es tracta d'un diari personal, d'uns apunts de classe, d'una carta d'amor o fa els comptes de les despeses?»

Resulta que res de tot això. Potser el que s'hi acostava més seria la carta d'amor. De fet, pregaves. La icona era el Cafè Tramuntana, l'altar el carrer, els ciris els semàfors; i l'orgue, el camió que fa ciment. El temple, la ciutat, la teua estimada i pesada ciutat. I Ell, Déu, arreu, dintre teu, a fora, a cada persona.

Escrivies. És que no val potser pregar escrivint? El teu Senyor coneix prou bé tots els idiomes, i el que hi ha a l'arrel d'ells, la Paraula. Li agrada que pensem i escrivim en la pròpia llengua. Li complau la pregària amb la pròpia llengua. La nostra li deu encantar, no perquè sigui ni millor ni pitjor que altres, sinó perquè és la «nostra». Li escrivies com s'escriu a un amic. Ja feia més d'una hora que havies arribat. De tant en tant, et paraves i miraves lluny, com a un horitzó indefinit. És clar veies la gent, el carrer, el trànsit i el garbuix general; però anaves més enllà... El teu escrit a cops semblava poesia, altres vegades atapeït de lletres en prosa, amb interrogants i admiracions. I ja al final de la molt llarga carta, acabava amb aquest mot: «Enmig d'aquest soroll, Oh Déu meu, et sento silenciós i callat, escoltant el que visc per dintre. Gràcies per la vida, gràcies per ser-hi, gràcies per Tu.»

Si els ulls del teu cor s'haguessin girat, Ell estava al darrere dient-te: «Hi estic d'acord. Sóc al Cafè Tramuntana. En tu.»

Rauxa

El tabú

El futbol és el fenomen humà més seguit i el que desperta més devoció arreu del món. És capaç de paraitzar països sencers, modificar els horaris televisius i, per tant, els hàbits diaris de les famílies i centrar bona part de les converses quotidianes. Mou més masses i congrega més seguidors als estadis, al carrer o davant de la pantalla que tots els líders religiosos del món plegats. El futbol s'ha convertit en una passió que recorre tots els països de la terra sense excepció.

Un dels trets propis de qualsevol passió és la capacitat d'afeblir el sentit crític, i si aquesta passió és col·lectiva i àmpliament estesa adorm profundament tota la soci-

etat. En el cas del futbol a ningú li passa pel cap fer la més mínima crítica a l'estatus manifestament privilegiat de què gaudeix. Per exemple, mentre es denuncien sense embuts els sous d'empresaris, banquers i polítics, tothom calla davant dels sous milionaris de molts jugadors de primera divisió, que no inclouen primes ni ingressos per publicitat. Tothom troba normal aquestes xifres desorbitades perquè socialment predomina l'enlluernament i l'adoració. Es fan moltes denúncies contra tota mena d'injustícies, però contra les xifres multimilionàries que mou el futbol no s'alçará mai ni una pancarta.

Eduard
Brufau